

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ και ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

**ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΥΡΙΩΝ
ΚΛΑΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

ΔΡΑΣΗ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ
ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ**

ΥΠΟΕΡΓΟ

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

ID: 16584

Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164840

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ και ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Ταχ. δ/ση: Αχαρνών 2
Τ.Κ. 10432 Αθήνα
Πληροφορίες: Α. Κεσσίση
Τηλέφωνο: 210 2124237
e-mail: akessisi@hq.minagric.gr

Αθήνα, 4/11/2022
Απ. Πρωτ.: 628

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

Α. Τις ενωσιακές διατάξεις:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 241/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθορίζονται, με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού, το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των δράσεων και έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια (ΕΕ L 57/17-75).
2. Την υπ' αρ. 10152/21 Εκτελεστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, με την οποία εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την Ελλάδα.
3. ~~Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1388/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 369/37-63).~~
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2022/2473 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/2008 της Επιτροπής της 8ης Δεκεμβρίου 2020 για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 702/2014, (ΕΕ) αριθ. 717/2014 και (ΕΕ) αριθ. 1388/2014 όσον αφορά την περίοδο εφαρμογής τους και άλλες σχετικές προσαρμογές (ΕΕ L 414/15).

5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) και για την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2328/2003, (ΕΚ) αριθ. 861/2006, (ΕΚ) 1198/2006 και (ΕΚ) αριθ. 791/2007 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΕΕ L 149/1).
6. Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1787 της Επιτροπής, της 12ης Ιουνίου 2017, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την κατανομή των πόρων άμεσης διαχείρισης μεταξύ των στόχων της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής και της κοινής αλιευτικής πολιτικής (ΕΕ L 256/1-3).
7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το ΕΤΠΑ, το ΕΕΚΤ, το ΤΗΣ, το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το ΤΑ και το ΕΤΘΑ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1083/2006 (ΕΕ L 347/320-469).
8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 1184/2006 και 1226/2009 του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 104/2000 (ΕΕ L 354/1-21).
9. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1380/2013, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθμ. 1224/2009 του Συμβουλίου και την κατάργηση των Κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθμ. 639/2004 του Συμβουλίου και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 354/22-61).
10. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1242/2014 της Επιτροπής της 20ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, όσον αφορά την παρουσίαση των σχετικών σωρευτικών δεδομένων για τις Πράξεις (ΕΕ L 334/11-38) .
11. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1243/2014 της Επιτροπής της 20ής Νοεμβρίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, όσον αφορά τις πληροφορίες που πρέπει να αποστέλλουν τα κράτη μέλη, καθώς και της ανάγκες σε δεδομένα και της συνέργειας μεταξύ δυνητικών πηγών δεδομένων (ΕΕ L 334/39-51).
12. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 772/2014 της Επιτροπής, για τον καθορισμό των κανόνων σχετικά με την ένταση των κρατικών ενισχύσεων που πρέπει να εφαρμόζονται στο σύνολο των επιλέξιμων δαπανών ορισμένων δράσεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ (ΕΕ L 209/47-48).
13. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους γενικούς δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 193/1).

14. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347/671).

15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1242/2019 σχετικά με τον καθορισμό προτύπων επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ των νέων βαρέων επαγγελματικών οχημάτων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 595/2009 και (ΕΕ) 2018/956 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 96/53/ΕΚ του Συμβουλίου(198/202-240).

16. Την με αριθμό 2021/С 58/01 ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Β. Τις εθνικές διατάξεις:

1. Του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (Α'98),το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019.

2. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

3. Το π.δ. 97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 138)

4. Το π.δ. 40/2021 «Μεταφορά Υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» (Α'100).

5. Το π.δ. 37/2022 «Τροποποίηση του π.δ. 97/2017 'Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων' (Α' 138)» (Α' 102).

6. Το ΠΔ 8/2022 «Διορισμός Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 19)

7. Τον ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» και ιδίως τα άρθρα 189 έως 204 (Α' 130).

8. Τον ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135).

9. Το Ν. 4282/2014 «Ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών και άλλες διατάξεις» (Β' 182).

10. Το Ν. 4772/2021 «Διαδικασία ένταξης και χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έργων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Α'17) και ειδικότερα το άρθρο 42.

11. Τα άρθρα 270 έως και 281 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207) και ιδίως το άρθρο 272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
12. Τον ν. 4555 /2018, «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εμβάθυνση της Δημοκρατίας Ενίσχυση της Συμμετοχής Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις» (Α' 133).
13. Τον ν. 4270/2014, Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις
14. Τον ν. 4673/2020 «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις» (Α' 52).
15. Τον ν. 4384/2016 «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις» (Α' 78).
16. Τον ν. 4430/2016 «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις» (Α' 205).
17. Τον ν.4915/2022, Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς, διατάξεις για την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», Εθνική Σύνταξη Ομογενών και άλλες επείγουσες διατάξεις (Α' 63) και ειδικότερα το άρθρο 58.
18. Την υπ' αρ. 35259/24.03.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Β' 1197).
19. Την υπ' αριθ. 119126 ΕΞ 2021/2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498).
20. Την υπ' αριθμ. 119138/28.09.2021 απόφαση (Β 4499) του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί συμπλήρωσης και εξειδίκευσης των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών (Β' 4499).
21. Την υπ' αριθ. πρωτ. 120141 ΕΞ 2021, Απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης «Έγκριση του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της υπ' αριθ. 119126 ΕΞ 2021/2021 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών».
22. Το εγκεκριμένο εγχειρίδιο Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης.

23. Την με Α.Π. 88396 ΕΞ 2022/23-06-2022 γνωμοδότηση της ΚΕΜΚΕ με θέμα: «ΓΝ 98/2022 – Απόψεις επί σχεδίου πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης για το υποέργο **Ενίσχυση Υδατοκαλλιεργειών**, στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας».
24. Την με Α.Π. 30859 ΕΞ 2022/ 08-03-2022 (ΑΔΑ: 9ΨΟΜΗ-31Β) Απόφαση Ένταξης του Έργου «Προτάσεις για δράσεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164840) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
25. Την με Α.Π. 150995 ΕΞ 2022/ΥΠΟΙΚ 17-10-2022 Έγκριση πρόσκλησης της Δράσης/Έργου «Προτάσεις για δράσεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164840) της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ).
26. Την υπ' αριθ. 628/04-11-2022 Απόφαση πρόσκλησης του Υποέργου: «Ενίσχυση υδατοκαλλιεργειών» της Δράσης «Προτάσεις για δράσεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164840), (ΑΔΑ: ΨΡΒΧ4653ΠΓ-ΞΤΣ), με τις υπ' αριθ. 751/23-12-2022 (ΑΔΑ: 66ΦΟ4653ΠΓ-ΞΦΣ) και 90/208164/30-06-2023 (ΑΔΑ: ΡΥΓΟ4653ΠΓ-8ΔΝ) τροποποιήσεις της.

ΚΑΛΕΙ

Τους δυνητικούς δικαιούχους του Υποέργου: «**Ενίσχυση υδατοκαλλιεργειών**» της Δράσης «**Προτάσεις για δράσεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας**» του **Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**, να υποβάλλουν αίτηση ενίσχυσης σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς.

1. Προκηρυσσόμενο Υποέργο

Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Δράση: «Προτάσεις για δράσεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας»

Έργο: «Ενίσχυση υδατοκαλλιεργειών»

ID: 16584

Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164840

1. Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης καθορίζονται τα ακόλουθα καθεστάτα ενισχύσεων:

α) Αύξηση-εκσυγχρονισμός της παραγωγής, η οποία θα προωθήσει επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό εγκαταστάσεων και υποδομών για νερό και γη.

β) Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η οποία θα υποστηρίξει επενδύσεις σε εξοπλισμό που μειώνει τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και αυξάνει την ενεργειακή απόδοση των επίγειων εγκαταστάσεων υδατοκαλλιέργειας.

γ) Μείωση του κόστους παραγωγής, που θα ενισχύσει τη λειτουργία των οργανωμένων ζωνών υδατοκαλλιέργειας, θα εκπονήσει ένα ειδικό πρόγραμμα για την ενίσχυση των επιχειρήσεων παραγωγής ιχθυοτροφιών και τη μείωση του κόστους αναπαραγωγής / καλλιέργειας / εκμετάλλευσης.

δ) Ενίσχυση της διαφοροποίησης του τελικού προϊόντος, το οποίο θα εισαγάγει δραστηριότητες και δράσεις για την ανάπτυξη τεχνογνωσίας για την επέκταση της ποικιλίας και την εμφάνιση νέων τελικών προϊόντων.

ε) Ενίσχυση της προώθησης, η οποία θα ενισχύσει την επωνυμία της ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας, καθώς και την επέκταση της έρευνας αγοράς, και δράσεων προώθησης με στόχο τον εντοπισμό νέων πιθανών αγορών-στόχους.

στ) Έρευνα και καινοτομία, η οποία θα στοχεύει στη βελτίωση των υφιστάμενων μεθόδων εκτροφής και διαδικασιών παραγωγής, καθώς και στην ανάπτυξη νέων μεθόδων και τεχνολογιών αναπαραγωγής σε νέους τομείς.

ζ) Μεταφορά τεχνογνωσίας, η οποία θα διαμορφώσει στοχευμένες δράσεις και θα αναπτύξει εξειδικευμένες εμπορικές, προωθητικές και επιχειρηματικές στρατηγικές.

η) Τράπεζα γενετικού υλικού για απειλούμενα είδη και εμπορικά είδη ψαριών γλυκού νερού, η οποία θα αναπτύξει τεχνολογίες προκειμένου να συμβάλει στην αποκατάσταση των φυσικών πληθυσμών και στην βελτίωση των τεχνικών αναπαραγωγής για τα εκτρεφόμενα είδη χρησιμοποιώντας, κυρίως, κρυσυντηρημένο σπέρμα στην τεχνητή αναπαραγωγή.

2. Οι φορείς μπορούν να υποβάλλουν προτάσεις σε περισσότερα από ένα καθεστώτα ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες δύναται να κατανέμονται σε περισσότερα από ένα καθεστώτα εντός της ίδιας αίτησης ενίσχυσης, εφαρμόζοντας τα ελάχιστα και ανώτατα όρια χρηματοδότησης που ορίζει η Πρόσκληση. Οι δαπάνες που δηλώνονται από τον φορέα, δεν μπορούν να κριθούν επιλέξιμες στη βάση δύο ή περισσότερων καθεστώτων ενίσχυσης προκειμένου να εξασφαλίζεται ο μη τεχνητός διαχωρισμός των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης (αποφυγή κατάτμησης, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καν (ΕΕ) ~~1388/14~~ 2022/2473).

3. Στο καθεστώς η), η υποβολή αιτήσεων γίνεται μόνο από φορείς δημοσίου δικαίου.

2. Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας ισχύουν οι ορισμοί :

α) Του Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473,

β) των Κανονισμών (ΕΕ) 1303/2013, 1379/2013, 1380/2013 και 508/2014,

γ) του άρθρου 4, του Κανονισμού (ΕΚ) 1224/2009, και συγκεκριμένα ο ορισμός της «μεταποίησης»,

δ) της υπ' αρ. 119126/2021 απόφασης «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498), εφεξής ΣΔΕ καθώς και οι κάτωθι ορισμοί:

Γενικοί ορισμοί (Άρθρο 3, Καν. 1388/2014 2022/2473)	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Ενίσχυση	Κάθε μέτρο/Υποέργο που πληροί όλα τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.
Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ή ΜΜΕ	Οι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του Καν. 1388/2014 2022/2473.
Μεγάλες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του Καν. 1388/2014 2022/2473.
Αλιευτικά προϊόντα και προϊόντα υδατοκαλλιέργειας	Τα προϊόντα που ορίζονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013
Προβληματική επιχείρηση	<p>~~Η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:~~</p> <p>~~α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο.~~</p> <p>~~β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2013/34/ΕΕ.~~</p> <p>~~γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει~~</p>

	<p>όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της.</p> <p>~~δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης.~~</p> <p>Η επιχείρηση η οποία πληροί τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής.</p>
Καθεστώς ενισχύσεων	Κάθε πράξη βάσει της οποίας, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω μέτρα εκτέλεσης, μπορούν να χορηγούνται μεμονωμένες ενισχύσεις σε επιχειρήσεις οι οποίες ορίζονται στην εν λόγω πράξη κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο και κάθε πράξη βάσει της οποίας μπορεί να χορηγείται ενίσχυση μη συνδεδεμένη με συγκεκριμένο έργο σε μια ή περισσότερες επιχειρήσεις για αόριστο χρονικό διάστημα και/ή για απροσδιόριστο ποσό
Ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης	Το ποσό της ενίσχυσης, εάν είχε παρασχεθεί υπό μορφή επιχορήγησης στον δικαιούχο κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων
Έναρξη των εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση.
Ένταση ενίσχυσης	Το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
Ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης	Η ημερομηνία απονομής στον δικαιούχο του εννόμου δικαιώματος να λάβει την ενίσχυση σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό καθεστώς.
Ορισμοί για το περιβάλλον	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Προστασία του περιβάλλοντος	Οποιαδήποτε ενέργεια αποσκοπεί στην αποκατάσταση ή την πρόληψη ζημιών στο φυσικό περιβάλλον ή τους φυσικούς πόρους με δραστηριότητες του δικαιούχου, στη μείωση του κινδύνου τέτοιων ζημιών ή στην αποτελεσματικότερη χρήση των φυσικών πόρων, περιλαμβανομένων μέτρων για την εξοικονόμηση ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
Ενωσιακό πρότυπο	α) υποχρεωτικό ενωσιακό πρότυπο που καθορίζει τα επίπεδα που πρέπει να επιτευχθούν από περιβαλλοντική άποψη από μεμονωμένες επιχειρήσεις· ή β) η υποχρέωση που προβλέπει η οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για χρησιμοποίηση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών (ΒΔΤ) και διασφάλιση ότι τα επίπεδα εκπομπών ρύπων δεν είναι υψηλότερα από αυτά που θα σημειώνονταν με την εφαρμογή των ΒΔΤ. Στις περιπτώσεις όπου τα επίπεδα εκπομπών που συνδέονται με τις ΒΔΤ έχουν καθοριστεί σε εκτελεστικές πράξεις που

	έχουν εκδοθεί δυνάμει της οδηγίας 2010/75/ΕΕ, τα εν λόγω επίπεδα είναι εφαρμοστέα για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού. Όταν αυτά τα επίπεδα εκφράζονται ως κλίμακα, είναι εφαρμοστέο το πρώτο όριο όπου επιτυγχάνεται ΒΔΤ.
Ενεργειακή απόδοση	Ποσότητα εξοικονομούμενης ενέργειας, η οποία προσδιορίζεται με τη μέτρηση και/ή τον κατ' εκτίμηση υπολογισμό της κατανάλωσης πριν και μετά την εφαρμογή ενός μέτρου/Υποέργου βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, με ταυτόχρονη εξασφάλιση της σταθερότητας των εξωτερικών συνθηκών που επηρεάζουν την ενεργειακή κατανάλωση.
Έργο για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης	Κάθε επενδυτικό έργο που αυξάνει την ενεργειακή απόδοση κτιρίου.
Ορισμοί (Καν. 1242/2019) σχετικά με τον καθορισμό προτύπων επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ των νέων βαρέων επαγγελματικών οχημάτων	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Εκπομπές αναφοράς CO₂	Ο μέσος όρος των ειδικών εκπομπών CO ₂ κατά την περίοδο υποβολής στοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 1 δεύτερο εδάφιο όλων των νέων βαρέων επαγγελματικών οχημάτων σε κάθε μία από τις επιμέρους ομάδες οχημάτων, εξαιρουμένων των επαγγελματικών οχημάτων, που καθορίζονται σύμφωνα με το σημείο 3 του παραρτήματος Ι του Καν. 1242/2019.
Βαρύ επαγγελματικό όχημα μηδενικών εκπομπών	Βαρύ επαγγελματικό όχημα χωρίς κινητήρα εσωτερικής καύσης ή με κινητήρα εσωτερικής καύσης που εκπέμπει λιγότερο από 1 g CO ₂ /kWh όπως καθορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 595/2009 και τα μέτρα εφαρμογής του ή που εκπέμπει λιγότερο από 1 g CO ₂ /km όπως καθορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και τα μέτρα εφαρμογής του.
Βαρύ επαγγελματικό όχημα χαμηλών εκπομπών	Βαρύ επαγγελματικό όχημα, το οποίο δεν είναι βαρύ επαγγελματικό όχημα μηδενικών εκπομπών, με ειδικές εκπομπές CO ₂ κατά ποσοστό μικρότερο από το ήμισυ των εκπομπών αναφοράς CO ₂ όλων των οχημάτων της επιμέρους ομάδας οχημάτων στην οποία ανήκει το βαρύ επαγγελματικό όχημα, όπως καθορίζεται σύμφωνα με το σημείο 2.3.3 του παραρτήματος Ι του Καν. 1242/2019.
Επαγγελματικό όχημα	Βαρύ επαγγελματικό όχημα για το οποίο έχουν προσδιοριστεί οι εκπομπές CO ₂ και η κατανάλωση καυσίμου, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 595/2009 και των μέτρων εφαρμογής του, μόνο για προφίλ χρήσης πλην αυτών που ορίζονται στο σημείο 2.1 του παραρτήματος Ι του Καν. 1242/2019.
Συμπαγές φορτηγό	Φορτηγό που δεν είναι σχεδιασμένο ή κατασκευασμένο για την έλξη ημιρυμουλκωμένων
Ελκυστήρας	Μονάδα ελκυστήρα που έχει σχεδιαστεί και κατασκευαστεί αποκλειστικά ή κυρίως για την έλξη ημιρυμουλκωμένων
Ορισμοί για την παρούσα πρόσκληση	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτηση ενίσχυσης	Η αίτηση υπαγωγής στο Υπόεργο, η οποία περιλαμβάνει την αίτηση, τις Υπεύθυνες Δηλώσεις των παραρτημάτων III, V και IX και τον φάκελο

	υποψηφιότητας. Ο φάκελος υποψηφιότητας περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά του παραρτήματος Ι και την οικονομοτεχνική μελέτη του παραρτήματος ΙΙ.
Αίτηση καταβολής της ενίσχυσης	Η αίτηση που υποβάλει ο δικαιούχος προκειμένου να του καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση και περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του παραρτήματος ΙV.
Επενδυτικό Σχέδιο – Οικονομοτεχνική μελέτη:	Το κείμενο το οποίο βασίζεται στο υπόδειγμα του παραρτήματος ΙΙ και περιγράφει με εμπειριστατωμένο και λεπτομερή τρόπο την υπό ένταξη επένδυση, συμπεριλαμβανομένου ενός χρονοδιαγράμματος υλοποίησης.
Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που συνίστανται σε γήπεδα, κτίρια και μονάδα παραγωγής, μηχανήματα και εξοπλισμό.
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.
Εκσυγχρονισμός μονάδας	Η αντικατάσταση ή/και η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού ή /και εξοπλισμού της παραγωγικής διαδικασίας όπως και η επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων. Δύναται να συνδυάζεται με παράλληλη επέκταση της δυναμικότητας.
Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή μετέχουν και με ποσοστό από 25-50% σε άλλες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή αθροίζεται ο κύκλος εργασιών και ο αριθμός των ΕΜΕ κατά το ποσοστό συμμετοχής των φυσικών προσώπων ή των εταιρειών.
Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή μετέχουν και με ποσοστό >50% σε άλλες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή αθροίζεται ο κύκλος εργασιών και ο αριθμός ΕΜΕ της συνδεδεμένης, κατά το 100%.
Ανεξάρτητες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή, μπορούν να μετέχουν και σε άλλες επιχειρήσεις με ποσοστό συμμετοχής <25%.
Αγροδιατροφική αλυσίδα	Δομή που προσδίδει αξία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων παραγωγής αγροτικών προϊόντων, ενισχύοντας παράλληλα όλους εκείνους τους εσωτερικούς επιχειρησιακούς μηχανισμούς της εφοδιαστικής αλυσίδας για την ανάπτυξη επιχειρηματικών κινήτρων και την εξασφάλιση της παραγωγής και διανομής προϊόντων στον κατάλληλο τόπο και χρόνο.
Βιώσιμο επιχειρηματικό σχέδιο	Η χρηματοδότηση που παρέχεται στις επιλέξιμες επιχειρήσεις βασίζεται σε βιώσιμο επιχειρηματικό σχέδιο, το οποίο περιέχει λεπτομέρειες σχετικά με το προϊόν, τις πωλήσεις και την εξέλιξη της κερδοφορίας και καθορίζει την εκ των προτέρων χρηματοοικονομική βιωσιμότητα.
Εθνικό Μητρώο αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων (Ε.Μ.Α.Σ.)	Το μητρώο του άρθρου 22 του ν. 4673/2020.
Καινοτομία	Η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης με σκοπό την παραγωγή νέων προϊόντων, διαδικασιών ή/και υπηρεσιών που βρίσκουν άμεσης εφαρμογής.

Οργανισμός ερευνών και διάδοσης γνώσεων	Οντότητα (όπως πανεπιστήμια ή ερευνητικά ιδρύματα, οργανισμοί μεταφοράς τεχνολογίας, ενδιάμεσοι φορείς καινοτομίας, ερευνητικοί συνεργαζόμενοι φορείς με φυσική ή/και εικονική παρουσία), ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής του, πρωταρχικός σκοπός της οποίας είναι η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης, ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων μέσω της διδασκαλίας, της δημοσίευσης ή της μεταφοράς γνώσεων. Όταν η εν λόγω οντότητα ασκεί επίσης οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Οι επιχειρήσεις που μπορούν να ασκήσουν επιρροή σε μια τέτοια οντότητα, π.χ. με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν έχουν προνομιακή πρόσβαση στο ερευνητικό δυναμικό της ή στα ερευνητικά της αποτελέσματα
Ψηφιακός Μετασχηματισμός	Η διείσδυση των ψηφιακών τεχνολογιών στις επιχειρήσεις και ο αντίκτυπος των τεχνολογιών στην κοινωνία. Ενδεικτικά αφορά: α) Τις ψηφιακές πλατφόρμες, το Διαδίκτυο των Πραγμάτων, το υπολογιστικό νέφος και η τεχνητή νοημοσύνη. Είναι τεχνολογίες που επηρεάζουν τομείς όπως ο αγροδιατροφικός κλάδος, η εργοστασιακή παραγωγή κ.ά., μεταμορφώνοντας τις ζωές των ανθρώπων. β) Οι τεχνολογίες μπορούν να συμβάλουν στη βελτιστοποίηση των διαδικασιών παραγωγής, στη μείωση των εκπομπών και των αποβλήτων, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των εταιρειών και στη διάθεση νέων υπηρεσιών και προϊόντων στην αγορά.
Βοηθητικό σκάφος υδατοκαλλιεργειών	Ως βοηθητικό σκάφος υδατοκαλλιεργειών ή ως πλωτό βοηθητικό ναυπήγημα υδατοκαλλιεργειών ορίζεται κάθε σκάφος ή πλωτό ναυπήγημα, ανεξαρτήτως χωρητικότητας, το οποίο προορίζεται να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για σκοπούς υποστήριξης της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας, ιδίως για μεταφορά προσωπικού, ιχθυοτροφών, εφοδίων, ρυμούλκηση κλωβών, δεξαμενών, της φύλαξης.

3. Περιεχόμενο της πρόσκλησης

3.1 Γενικές προϋποθέσεις ένταξης στο Υποέργο

Εκτός των ειδικών όρων, προϋποθέσεων και περιορισμών που αναλύονται στα άρθρα της παρούσας, για την ένταξη και παραμονή στο Υποέργο λαμβάνονται υπόψη οι πιο κάτω γενικοί κανόνες λειτουργίας των καθεστώτων.

1. Ο Καν. (ΕΕ) [1388/2014](#) [2022/2473](#) και κατά συνέπεια και η παρούσα πρόσκληση αφορά σε ενισχύσεις χορηγούμενες σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που δραστηριοποιούνται α) στην μεταποίηση ή εμπορία προϊόντων αλιείας και β) στην παραγωγή, μεταποίηση ή εμπορία προϊόντων υδατοκαλλιέργειας.
2. Ο Καν. (ΕΕ) [1388/2014](#) [2022/2473](#) και κατά συνέπεια και η παρούσα πρόσκληση δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν, είτε αυτά καθαυτά, είτε οι όροι που τα συνοδεύουν ή η

εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησής τους, παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και ιδίως:

α) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του, είτε την κύρια εγκατάστασή του. Ωστόσο, είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση,

β) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες,

γ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

δ) σε μέτρα ενίσχυσης το ποσό των οποίων καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα προϊόντων που τίθενται στην αγορά.

ε) σε μέτρα ενίσχυσης σε δραστηριότητες που συνδέονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή κράτη μέλη, και συγκεκριμένα ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που συνδέονται με την εξαγωγική δραστηριότητα.

στ) σε μέτρα ενίσχυσης που εξαρτώνται από τη χρήση εγχώριων αντί εισαγόμενων εμπορευμάτων

ζ) σε μέτρα ενίσχυσης σε προβληματικές επιχειρήσεις,

η) σε καθεστώτα ενισχύσεων που δεν αποκλείουν ρητά την καταβολή μεμονωμένων ενισχύσεων υπέρ επιχείρησης κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.

θ) σε μέτρα ενίσχυσης που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που θα ήταν επιλέξιμες για στήριξη σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014·

ι) σε μέτρα ενίσχυσης που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δεν μπορούν να υποβάλουν αίτηση για ενίσχυση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας για τους λόγους που εκτίθενται στο άρθρο 10, παράγραφος 1 (3) του Καν. (ΕΕ) 508/2014.

ια) στην οδηγία για τους οικότοπους, στην οδηγία για τα άγρια πτηνά, στην οδηγία για τη ρύπανση από τα πλοία και στις διατάξεις που αφορούν τη διαχείριση των αποβλήτων.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473 για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης, ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την τυχόν έκπτωση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. Οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα αποδεικτικά έγγραφα.

β) Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά την

ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.

γ) ~~Οι επιλέξιμες δαπάνες πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 69 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Οι επιλέξιμες δαπάνες πληρούν τις απαιτήσεις των άρθρων 53 έως 57 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.~~

4. Σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων που αφορά στα έργα της παρούσας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 του Καν. ~~1388/2014~~ 2022/2473. Ειδικότερα:

α) Για να καθοριστεί αν τηρούνται τα όρια κοινοποίησης που καθορίζονται στο άρθρο ~~2~~ 3 και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης που καθορίζονται στο κεφάλαιο III του Καν. (ΕΕ) 2022/2473, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό ~~της δημόσιας στήριξης για την ενισχυόμενη δραστηριότητα ή το ενισχυόμενο σχέδιο των ενισχύσεων για τη δραστηριότητα ή το έργο ή την επιχείρηση~~, ανεξάρτητα από το αν η ~~στήριξη~~ ενίσχυση χρηματοδοτείται από τοπικές, περιφερειακές, εθνικές ή ενωσιακές πηγές.

β) Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις με προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρευθούν:

αα) με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες.

ββ) με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνο αν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ενίσχυσης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή.

γ) ~~Οι ενισχύσεις που απαλλάσσονται βάσει του παρόντος κανονισμού δεν σωρεύονται με οποιοσδήποτε ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που αναφέρεται στο κεφάλαιο III του Καν. (ΕΕ) 2022/2473.~~

5. Οι επενδυτικές δαπάνες λειτουργούν ως κίνητρο κατά την έννοια του άρθρου 6 του Καν. ~~1388/2014~~ 2022/2473 για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων και δεν παρέχονται για δραστηριότητες, τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν του είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση ο δυνητικός δικαιούχος με δική του ευθύνη δύναται να ξεκινήσει την υλοποίηση των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου αμέσως μετά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης. Οι δαπάνες αυτές υλοποιούνται με αποκλειστική ευθύνη του δυνητικού δικαιούχου χωρίς η υλοποίηση αυτή να υποχρεώνει το Ελληνικό Δημόσιο σε χρηματοδότησή τους.

6. Η αίτηση ενίσχυσης περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα πληροφοριακά στοιχεία:

α) την ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης

β) περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης τους

γ) τη χωροθεσία του έργου ή της δραστηριότητας

δ) κατάλογο των επιλέξιμων δαπανών

ε) το είδος της ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, επιστρεπτέα προκαταβολή ή άλλο) και το ύψος της δημόσιας χρηματοδότησης που απαιτείται για το σχέδιο ή τη δραστηριότητα.

7. Ο μέγιστος προϋπολογισμός και η μέγιστη ένταση ενίσχυσης ανά ΑΦΜ και υποβαλλόμενη αίτηση ενίσχυσης δεν ξεπερνά τα όρια της **υποπαραγράφου 4.1** και τα ποσοστά της παραγράφου 4.2, της **παραγράφου 4**, και σε κάθε περίπτωση δεν υπερβαίνουν τα όρια κοινοποίησης όπως αυτά αποτυπώνονται στο άρθρο ~~2 3~~ του Καν (ΕΕ) ~~1388/2014~~ **2022/2473**, ήτοι το ποσό ενίσχυσης κατ' έτος ανά δικαιούχο δεν υπερβαίνει το **1,25** εκατ. Ευρώ, και το επιλέξιμο κόστος για οποιοδήποτε έργο δεν υπερβαίνει τα **2,5** εκατ. ευρώ.

8. Αρχή «Deggendorf». Δεν μπορούν να υπαχθούν σχέδια φορέων για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά. Κάθε επενδυτής, κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής οφείλει να δηλώνει ότι δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου

9. Δεν έχει υποβληθεί και δεν θα υποβληθεί αίτηση ενίσχυσης σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που ενισχύονται στο παρόν Υποέργο για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης.

10. Οι επενδύσεις του παρόντος συμμορφώνονται με την αρχή της «Μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) του παραρτήματος ΙΧ.

11. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους, των όρων δημοσιότητας του Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ **2022/2473** όπως ειδικότερα ορίζονται αυτές, στα άρθρα 9 και ~~12 13~~ αυτού, ~~καθώς και των όρων ενημέρωσης και δημοσιότητας του Καν. (ΕΕ) 508/2014 όπως ορίζονται στο άρθρο 119 αυτού, αναφορικά με τα αποτελέσματα των δράσεων που λαμβάνουν στήριξη βάσει των άρθρων 47 και 54 του ίδιου κανονισμού.~~

12. Προς εξασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η χρήση των κονδυλίων οφείλει να συμμορφώνεται με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο: Για το λόγο αυτό, ο Φορέας Υλοποίησης (ΦΥ) λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η πρόληψη, ο εντοπισμός και η αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων που περιλαμβάνεται στην περιγραφή του σχετικού μηχανισμού στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0». Περαιτέρω, η εφαρμογή του «Ελλάδα 2.0» θα υπόκειται σε αποτελεσματικούς και αποδοτικούς ελέγχους (Κανονισμός ΕΕ αριθ. 241/2021, άρθρο 22).

13. Η υποβολή αιτήσεων των δυνητικών δικαιούχων στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα πρέπει να πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων του γενικού μέρους ~~του Καν (ΕΕ) 1388/2014~~ και των ειδικότερων άρθρων ανά καθεστώς ενίσχυσης, ~~όπως αυτές ορίζονται στον~~ του Καν (ΕΕ) ~~1388/2014~~ **2022/2473** ~~και αναλύονται στον Καν (ΕΕ) 508/2014.~~

14. Κατά τη διάρκεια της επιχορήγησης, οι δυνητικοί δικαιούχοι της ενίσχυσης συμμορφώνονται με τους κανόνες της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Εάν κατά την διάρκεια της εν λόγω περιόδου διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δεν συμμορφώνεται με τους κανόνες της κοινής αλιευτικής πολιτικής, η ενίσχυση πρέπει να επιστραφεί κατ' αναλογία προς τη σοβαρότητα της παράβασης.

~~15. Για τα καθεστώτα ενίσχυσης στη βάση των άρθρων 30 έως και 35 του Καν (ΕΕ) 1388/2014, και για τους επιχειρηματίες που εισέρχονται στον κλάδο υδατοκαλλιέργειας είναι απαραίτητη η υποβολή μελέτης σκοπιμότητας που θα περιλαμβάνει αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δράσεων [άρθρο 46, του Καν (ΕΕ) 508/2014].~~

~~16. Για τα καθεστώτα ενίσχυσης στη βάση των άρθρων 30 έως και 35 του Καν (ΕΕ) 1388/2014, για όλους τους επιχειρηματίες του κλάδου υδατοκαλλιέργειας, είναι απαραίτητη η υποβολή ανεξάρτητης έκθεσης εμπορίας από την οποία αποδεικνύεται σαφώς ότι υφίστανται καλές και βιώσιμες προοπτικές στην αγορά για το προϊόν [άρθρο 46, του Καν (ΕΕ) 508/2014].~~

~~17. Η ενίσχυση, δυνάμει του άρθρου 31 του Καν (ΕΕ) 1388/2014, μπορεί να δίνεται για την αύξηση της παραγωγής και/ή τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας ή την κατασκευή νέων υπό τον όρο ότι η ανάπτυξη είναι συνεπής προς το πολυετές εθνικό στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας που αναφέρεται στο άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013. Η ενίσχυση που δίνεται, δυνάμει του ίδιου άρθρου, για τη διαφοροποίηση του εισοδήματος των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας, μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, χορηγείται μόνο σε επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας υπό την προϋπόθεση ότι οι συμπληρωματικές δραστηριότητες συνδέονται με τη βασική δραστηριότητα υδατοκαλλιέργειας της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αλιευτικού τουρισμού, των περιβαλλοντικών υπηρεσιών στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας ή των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που αφορούν την υδατοκαλλιέργεια.~~

~~18. Η ενίσχυση για αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών τεχνικού, επιστημονικού, νομικού, περιβαλλοντικού ή οικονομικού χαρακτήρα σε εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας, δυνάμει του άρθρου 32 του Καν (ΕΕ) 1388/2014, χορηγείται με την προϋπόθεση ότι οι συμβουλευτικές υπηρεσίες παρέχονται από αναγνωρισμένους επιστημονικούς ή τεχνικούς φορείς καθώς και οντότητες που παρέχουν νομικές ή οικονομικές συμβουλές και διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις.~~

~~19. Η ενίσχυση, δυνάμει του άρθρου 41 του Καν (ΕΕ) 1388/2014, δίνεται για ενέργειες που περιλαμβάνουν δραστηριότητες παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας της εφοδιαστικής αλυσίδας. Η ενίσχυση που δίνεται, δυνάμει του ίδιου άρθρου, για τη διοργάνωση εκστρατειών γνωστοποίησης και προώθησης για τα βιώσιμα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας σε περιφερειακό, εθνικό ή διεθνικό επίπεδο, προκειμένου να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά, δεν πρέπει να αφορά εμπορικά σήματα.~~

3.2 Φορέας Υλοποίησης (ΦΥ)

1. Ως Φορέας Υλοποίησης (ΦΥ) ορίζεται η Υπηρεσία Διαχείρισης Έργων Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ο οποίος αναλαμβάνει τη συνολική διαχείριση του Υποέργου σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (ν. 4270/2014),

διασφαλίζοντας τον αναγκαίο διαχωρισμό αρμοδιοτήτων σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 3Γ του ΣΔΕ, δηλαδή την προετοιμασία και έκδοση της πρόσκλησης, την ευθύνη για την αξιολόγηση και ένταξη των επενδυτικών σχεδίων, την παρακολούθηση της προόδου τους και την πιστοποίηση και καταβολή της ενίσχυσης στους δικαιούχους μέχρι την ολοκλήρωσή τους, τον έλεγχο τους και την παρακολούθηση των μακροχρονίων υποχρεώσεών τους.

2. Ο ΦΥ αναλαμβάνει τον έλεγχο των υποβαλλόμενων αιτήσεων ως προς την πληρότητά τους, ως προς την τήρηση των προϋποθέσεων των ειδικότερων άρθρων στη βάση των οποίων έχει θεσπιστεί έκαστο καθεστώς ενίσχυσης της παρούσας πρόσκλησης και ως προς την εξασφάλιση του μη τεχνητού διαχωρισμού των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης (αποφυγή κατάτμησης, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καν (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473).

3.3 Στόχος του υποέργου

1. Στόχος του Υποέργου, είναι:

α) Η βελτίωση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης ή/και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

β) Η υιοθέτηση και η εφαρμογή πρακτικών που περιορίζουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα από την λειτουργία των επιχειρήσεων του τομέα της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης ή/και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

γ) Η υιοθέτηση συστημάτων παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, διάχυσης γνώσης και πληροφοριών.

δ) Η υποστήριξη νέων για είσοδο σε δραστηριότητες σχετικές με τον τομέα της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης ή/και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

ε) Η βιώσιμη ανάπτυξη και η αποδοτικότερη διαχείριση των φυσικών πόρων.

2. Το κάθε επενδυτικό αποδεικνύει ότι εκπληρώνει τουλάχιστον έναν από τους στόχους αυτούς.

3.4 Γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής

Γεωγραφική περιοχή εφαρμογής του υποέργου είναι όλη η ελληνική Επικράτεια.

3.5 Πιστώσεις – Χρηματοδότηση

Η δημόσια ενίσχυση ανέρχεται σε ~~34.440.000~~ € 18.578.643,15 €, χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την περίοδο 2022-2025.

~~α) Ποσό 17.220.000 € (ποσοστό 50%) θα διατεθεί για επενδύσεις που θα υλοποιηθούν από Φορείς για τους οποίους ισχύει ποσοστό ένταξης ενίσχυσης έως 50% (περίπτωση 1, της υποπαραγράφου 4.2, της παραγράφου 4).~~

~~β) Ποσό 17.220.000 € (ποσοστό 50%) θα διατεθεί για επενδύσεις που θα υλοποιηθούν α) από Φορείς δημοσίου δικαίου (περίπτωση 2, της υποπαραγράφου 4.2, της παραγράφου 4), β) από Φορείς για τους οποίους ισχύει ποσοστό έντασης ενίσχυσης 85% (περίπτωση 3, της υποπαραγράφου 4.2, της παραγράφου 4) και γ) από Φορείς για τους οποίους ισχύουν τα ποσοστά έντασης ενίσχυσης του πίνακα 2 (περίπτωση 4, της υποπαραγράφου 4.2, της παραγράφου 4).~~

3.6 Κατηγορίες ενισχύσεων

1. Η παρούσα πρόσκληση αφορά στις ακόλουθες κατηγορίες ενισχύσεων:

α) Ενισχύσεις για ~~καινοτομικές εφαρμογές~~ την προώθηση της καινοτομίας στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) ~~2022/2473~~, άρθρο ~~30 32~~, τμήμα 2).

β) Ενισχύσεις για ~~παραγωγικές~~ επενδύσεις που αυξάνουν την παραγωγικότητα ή έχουν θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014 2022/2473~~, άρθρο ~~31 33~~, τμήμα 2).

γ) Ενισχύσεις για υπηρεσίες διαχείρισης, αρωγής και παροχής συμβουλών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014 2022/2473~~, άρθρο ~~32 34~~, τμήμα 2).

δ) Ενισχύσεις για την αύξηση του δυναμικού των ζωνών υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014 2022/2473~~, άρθρο ~~34 36~~, τμήμα 2).

ζ) Ενισχύσεις για μέτρα σχετικά με την εμπορία (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014 2022/2473~~, άρθρο ~~41 45~~, τμήμα 3).

η) Ενισχύσεις για τη μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014 2022/2473~~, άρθρο ~~42 46~~, τμήμα 3).

2. Το υποέργο αφορά στη ενίσχυση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε έναν τουλάχιστον από τους τομείς δραστηριότητας των ΚΑΔ του Παραρτήματος VIII.

3.7 Επιλέξιμες δαπάνες

1. Ενισχύονται επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού πληρουμένων σε κάθε περίπτωση των προϋποθέσεων του Γενικού μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014 2022/2473~~. Οι επενδύσεις έχουν εύλογο κόστος υλοποίησης και πρέπει να τεκμηριώνονται εγγράφως με σαφή, συγκεκριμένο και επικαιροποιημένο τρόπο στην υποβαλλόμενη οικονομοτεχνική μελέτη.

2. Οι επενδυτικές ενισχύσεις συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφ' όσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων ~~30, 31, 32, 33, 34, 41 36, 45 και 42 46~~ του Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014 2022/2473~~ και των άρθρων του Καν. (ΕΕ) ~~508/2014~~ που αναφέρονται σε κάθε άρθρο του Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ όπως φαίνεται στο Παράρτημα Χ.

3. Ο δυνητικός δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί το σύνολο των προϋποθέσεων του Γενικού μέρους και των κατά περίπτωση ειδικών άρθρων του Καν (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, ακόμα και εάν αυτές δεν αναφέρονται ρητά στην παρούσα πρόσκληση.

4. Στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης «**Αύξηση-εκσυγχρονισμός της παραγωγής, η οποία θα προωθήσει επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό εγκαταστάσεων και υποδομών για νερό και γη**», οι επιλέξιμες δαπάνες περιγράφονται στα ακόλουθα άρθρα του Καν. ~~1388/2014~~ 2022/2473.

α) Ενισχύσεις για ~~καινοτομικές εφαρμογές~~ την προώθηση της καινοτομίας στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~30~~ 32, τμήμα 2).

β) Ενισχύσεις για ~~παραγωγικές~~ επενδύσεις που αυξάνουν την παραγωγικότητα ή έχουν θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~31~~ 33, τμήμα 2).

γ) Ενισχύσεις για υπηρεσίες διαχείρισης, αρωγής και παροχής συμβουλών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~32~~ 34, τμήμα 2).

δ) Ενισχύσεις για την αύξηση του δυναμικού των ζωνών υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~34~~ 36, τμήμα 2).

5. Στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης «**Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η οποία θα υποστηρίξει επενδύσεις σε εξοπλισμό που μειώνει τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και αυξάνει την ενεργειακή απόδοση των επίγειων εγκαταστάσεων υδατοκαλλιέργειας**», οι επιλέξιμες δαπάνες περιγράφονται στα ακόλουθα άρθρα του Καν. ~~1388/2014~~ 2022/2473.

α) Ενισχύσεις για ~~καινοτομικές εφαρμογές~~ την προώθηση της καινοτομίας στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~30~~ 32, τμήμα 2).

β) Ενισχύσεις για ~~παραγωγικές~~ επενδύσεις που αυξάνουν την παραγωγικότητα ή έχουν θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~31~~ 33, τμήμα 2).

γ) Ενισχύσεις για υπηρεσίες διαχείρισης, αρωγής και παροχής συμβουλών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~32~~ 34, τμήμα 2).

δ) Ενισχύσεις για την αύξηση του δυναμικού των ζωνών υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~34~~ 36, τμήμα 2).

6. Στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης «**Μείωση του κόστους παραγωγής, που θα ενισχύσει τη λειτουργία των οργανωμένων ζωνών υδατοκαλλιέργειας**», οι επιλέξιμες δαπάνες περιγράφονται στα ακόλουθα άρθρα του Καν. ~~1388/2014~~ 2022/2473.

α) Ενισχύσεις για ~~καινοτομικές εφαρμογές~~ την προώθηση της καινοτομίας στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~30~~ 32, τμήμα 2).

β) Ενισχύσεις για υπηρεσίες διαχείρισης, αρωγής και παροχής συμβουλών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~32~~ 34, τμήμα 2).

7. Στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης «**Ενίσχυση της διαφοροποίησης του τελικού προϊόντος, το οποίο θα εισαγάγει δραστηριότητες και δράσεις για την ανάπτυξη τεχνογνωσίας για την επέκταση της ποικιλίας και την εμφάνιση νέων τελικών προϊόντων**», οι επιλέξιμες δαπάνες περιγράφονται στα ακόλουθα άρθρα του Καν. ~~1388/2014~~ 2022/2473.

α) Ενισχύσεις για ~~καινοτομικές εφαρμογές~~ την προώθηση της καινοτομίας στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~30~~ 32, τμήμα 2).

β) Ενισχύσεις για υπηρεσίες διαχείρισης, αρωγής και παροχής συμβουλών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~32~~ 34, τμήμα 2).

δ) Ενισχύσεις για τη μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~42~~ 46, τμήμα 3).

8. Στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης «**Ενίσχυση της προώθησης, η οποία θα ενισχύσει την επωνυμία της ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας, καθώς και την επέκταση της έρευνας αγοράς, και δράσεων προώθησης με στόχο τον εντοπισμό νέων πιθανών αγορών-στόχους**», οι επιλέξιμες δαπάνες περιγράφονται στα ακόλουθα άρθρα του Καν. ~~1388/2014~~ 2022/2473.

α) Ενισχύσεις για μέτρα σχετικά με την εμπορία (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~41~~ 45, τμήμα 3).

9. Στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης «**Έρευνα και καινοτομία, η οποία θα στοχεύει στη βελτίωση των υφιστάμενων μεθόδων εκτροφής και διαδικασιών παραγωγής, καθώς και στην ανάπτυξη νέων μεθόδων και τεχνολογιών αναπαραγωγής σε νέους τομείς**», οι επιλέξιμες δαπάνες περιγράφονται στα ακόλουθα άρθρα του Καν. ~~1388/2014~~ 2022/2473.

α) Ενισχύσεις για ~~καινοτομικές εφαρμογές~~ την προώθηση της καινοτομίας στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~30~~ 32, τμήμα 2).

β) Ενισχύσεις για ~~παραγωγικές~~ επενδύσεις που αυξάνουν την παραγωγικότητα ή έχουν θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~31~~ 33, τμήμα 2).

γ) Ενισχύσεις για την αύξηση του δυναμικού των ζωνών υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~34~~ 36, τμήμα 2).

10. Στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης «**Μεταφορά τεχνογνωσίας, η οποία θα διαμορφώσει στοχευμένες δράσεις και θα αναπτύξει εξειδικευμένες εμπορικές, προωθητικές και επιχειρηματικές στρατηγικές**», οι επιλέξιμες δαπάνες περιγράφονται στα ακόλουθα άρθρα του Καν. ~~1388/2014~~ 2022/2473.

α) Ενισχύσεις για ~~καινοτομικές εφαρμογές~~ την προώθηση της καινοτομίας στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~30~~ 32, τμήμα 2).

γβ) Ενισχύσεις για μέτρα σχετικά με την εμπορία (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~41~~ 45, τμήμα 3).

11. Στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης «**Τράπεζα γενετικού υλικού για απειλούμενα είδη και εμπορικά είδη ψαριών γλυκού νερού, η οποία θα αναπτύξει τεχνολογίες προκειμένου να συμβάλει στην αποκατάσταση των φυσικών πληθυσμών και στην βελτίωση των τεχνικών αναπαραγωγής για τα εκτρεφόμενα είδη χρησιμοποιώντας, κυρίως, κρυσσυντηρημένο σπέρμα στην τεχνητή αναπαραγωγή**», οι επιλέξιμες δαπάνες περιγράφονται στο ακόλουθο άρθρο του Καν. ~~1388/2014~~ 2022/2473.

α) Ενισχύσεις για την αύξηση του δυναμικού των ζωνών υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, άρθρο ~~34~~ 36, τμήμα 2).

3.8 Όροι και προϋποθέσεις Καν. (ΕΕ) 2022/2473

1. Ενισχύσεις για την προώθηση της καινοτομίας στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) 2022/2473, άρθρο 32, τμήμα 2).

α) Οι ενισχύσεις δίνονται υπό την προϋπόθεση ότι:

αα) η ενίσχυση τονώνει την καινοτομία στην υδατοκαλλιέργεια:

ββ) η ενίσχυση αποσκοπεί στην επίτευξη των ακόλουθων:

i) *ανάπτυξη τεχνικής, επιστημονικής ή οργανωτικής γνώσης σε εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας, η οποία, συγκεκριμένα, περιορίζει τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, μειώνει την εξάρτηση από ιχθυάλευρα και ιχθυέλαια, ενισχύει τη βιώσιμη χρήση των πόρων στην υδατοκαλλιέργεια, βελτιώνει την καλή διαβίωση των ζώων ή διευκολύνει νέες βιώσιμες μεθόδους παραγωγής*

ii) *ανάπτυξη ή εισαγωγή στην αγορά νέων ειδών υδατοκαλλιέργειας με προοπτικές στην αγορά, νέων ή σημαντικά βελτιωμένων προϊόντων, νέων ή βελτιωμένων διαδικασιών, ή νέων ή βελτιωμένων συστημάτων διαχείρισης και οργάνωσης*

iii) *διερεύνηση της τεχνικής ή οικονομικής σκοπιμότητας καινοτόμων προϊόντων ή διαδικασιών.*

β) Οι επιδοτούμενες υπηρεσίες βάσει του παρόντος άρθρου παρέχονται από ή σε συνεργασία με δημόσιους ή ιδιωτικούς επιστημονικούς ή τεχνικούς φορείς, αναγνωρισμένους από το κράτος μέλος, οι οποίοι επικυρώνουν τα αποτελέσματα των επιδοτούμενων υπηρεσιών.

γ) Τα αποτελέσματα των έργων που λαμβάνουν στήριξη δημοσιοποιούνται επαρκώς.

δ) Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να είναι οι ακόλουθες:

αα) οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που αφορούν ερευνητές, τεχνικούς και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό, στον βαθμό που απασχολούνται στο έργο

ββ) οι δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο: όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνο οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές.

γγ) οι δαπάνες για κτίρια, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο και υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

ι) όσον αφορά τα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνο οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές·

ii) όσον αφορά τη γη, επιλέξιμες είναι οι δαπάνες μεταβίβασης υπό όρους ελεύθερης αγοράς ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες·

δδ) οι δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές υπό συνθήκες ανταγωνισμού, καθώς και οι δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο· ή

εε) πρόσθετα γενικά έξοδα και άλλες λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που πραγματοποιούνται άμεσα ως αποτέλεσμα του έργου.

2. Ενισχύσεις για επενδύσεις που αυξάνουν την παραγωγικότητα ή έχουν θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) 2022/2473, άρθρο 33, τμήμα 2).

α) Η ενίσχυση δίνεται υπό την προϋπόθεση ότι στηρίζει:

αα) τις παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια·

ββ) τη διαφοροποίηση των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας και των εκτρεφόμενων ειδών·

γγ) τον εκσυγχρονισμό των μονάδων υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των συνθηκών εργασίας και ασφάλειας των εργαζομένων στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας·

δδ) τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό όσον αφορά την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων, συμπεριλαμβανομένης της αγοράς εξοπλισμού για την προστασία των εκμεταλλεύσεων από τους θηρευτές·

εε) επενδύσεις για τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων ή την ενίσχυση των θετικών επιδράσεων στο περιβάλλον και την αύξηση της αποδοτικότητας των πόρων·

στστ) επενδύσεις στη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας ή στην προσθήκη αξίας σε αυτά·

ζζ) την αποκατάσταση υφιστάμενων τεχνητών λιμνών ή λιμνοθαλασσών υδατοκαλλιέργειας μέσω της αφαίρεσης λάσπης ή επενδύσεων που στοχεύουν στην πρόληψη της εναπόθεσης λάσπης·

ηη) τη διαφοροποίηση του εισοδήματος των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας, μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων·

θθ) επενδύσεις που έχουν ως αποτέλεσμα σημαντική μείωση των επιπτώσεων των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας στη χρήση και την ποιότητα του νερού, ιδίως με τη μείωση των ποσοτήτων του χρησιμοποιούμενου νερού ή της ποσότητας χημικών, αντιβιοτικών και άλλων φαρμάκων που χρησιμοποιούνται ή τη βελτίωση της ποιότητας του νερού εξόδου, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης πολυτροφικών συστημάτων υδατοκαλλιέργειας·

ι) την προώθηση των υδατοκαλλιεργειών κλειστού συστήματος, όπου τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας εκτρέφονται σε κλειστά συστήματα ανακύκλωσης του νερού, μειώνοντας στο ελάχιστο τη χρήση του· ή

ια) επενδύσεις για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και την προώθηση της μετατροπής των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

β) Ενισχύσεις που αναφέρονται στο παραπάνω σημείο η), χορηγούνται μόνο σε επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας υπό την προϋπόθεση ότι οι συμπληρωματικές δραστηριότητες συνδέονται με τη βασική δραστηριότητα υδατοκαλλιέργειας της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αλιευτικού τουρισμού, των περιβαλλοντικών υπηρεσιών στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας ή των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που αφορούν την υδατοκαλλιέργεια.

γ) Οι ενισχύσεις είναι δυνατό να χορηγούνται για επενδύσεις που αυξάνουν την παραγωγή και/ή τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας ή για την κατασκευή νέας παραγωγικής ικανότητας, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάπτυξη είναι συνεπής προς το σχέδιο για την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας που αναφέρεται στο άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013.

δ) Οι επενδύσεις που αναφέρονται στο παραπάνω σημείο ε) περιλαμβάνουν τις επενδύσεις που αφορούν τη χρήση πιο βιώσιμων ζωοτροφών, τη μείωση και τη διαχείριση της έκλυσης θρεπτικών ουσιών και των λυμάτων, τη μείωση των διαφευγόντων ειδών, τη χρήση χημικών ουσιών και φαρμάκων με μικρότερο αντίκτυπο στο περιβάλλον, την υιοθέτηση κυκλικής προσέγγισης στη διαχείριση των αποβλήτων, τη διάθεση εξοπλισμού υδατοκαλλιέργειας ή τη χρήση βιοαποικοδομήσιμων εργαλείων υδατοκαλλιέργειας για την αποφυγή θαλάσσιων απορριμμάτων, τη διαχείριση θηρευτών, καθώς και επενδύσεις που συμβάλλουν με μετρήσιμο τρόπο στην αποκατάσταση της βιοποικιλότητας ή της οικολογικής συνέχειας.

3. Ενισχύσεις για υπηρεσίες διαχείρισης, αρωγής και παροχής συμβουλών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) 2022/2473, άρθρο 34, τμήμα 2).

α) Η ενίσχυση δίνεται υπό την προϋπόθεση ότι:

αα) η ενίσχυση βελτιώνει τη συνολική απόδοση και την ανταγωνιστικότητα των εκμεταλλεύσεων υδατοκαλλιέργειας·

ββ) η ενίσχυση μειώνει τις αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις των εκμεταλλεύσεων υδατοκαλλιέργειας· και

γγ) η ενίσχυση στηρίζει την αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών τεχνικού, επιστημονικού, νομικού, περιβαλλοντικού ή οικονομικού χαρακτήρα σε εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας·

β) Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες που αναφέρονται στο παραπάνω σημείο γγ), καλύπτουν:

αα) τις ανάγκες διαχείρισης ώστε να μπορούν οι εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας να συμμορφώνονται με την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και με τις απαιτήσεις του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού·

ββ) την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναφέρεται στην οδηγία 2011/92/ΕΕ και στην οδηγία 92/43/ΕΟΚ·

γγ) τις ανάγκες διαχείρισης ώστε να μπορούν οι επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας να συμμορφώνονται με την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία για την υγεία και την καλή διαβίωση των υδρόβιων ζώων ή τη νομοθεσία για τη δημόσια υγεία·

δδ) πρότυπα βάσει της ενωσιακής και της εθνικής νομοθεσίας·

εε) στρατηγικές εμπορίας και επιχειρηματικές στρατηγικές· ή

στστ) μελέτες σκοπιμότητας και συμβουλευτικές υπηρεσίες που αξιολογούν τη βιωσιμότητα μέτρων τα οποία είναι δυνητικά επιλέξιμα για στήριξη βάσει τίτλου II κεφάλαιο III του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139.

γ) Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες που αναφέρονται στο παρόν άρθρο παρέχονται από επιστημονικούς ή τεχνικούς φορείς, καθώς και από οντότητες που παρέχουν νομικές ή οικονομικές συμβουλές και διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις όπως αναγνωρίζονται από το κράτος μέλος. Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή επιδοτούμενης υπηρεσίας ή άμεσης επιχορήγησης.

δ) Οι δικαιούχοι επιχειρήσεις δεν λαμβάνουν ενίσχυση πάνω από μία φορά ετησίως για κάθε κατηγορία συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρατίθενται στην παραπάνω υποπερίπτωση β.

4. Ενισχύσεις για την αύξηση του δυναμικού των ζωνών υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) 2022/2473, άρθρο 36, τμήμα 2).

α) Η ενίσχυση δίνεται υπό την προϋπόθεση ότι:

αα) η ενίσχυση συμβάλλει θετικά στην ανάπτυξη των ζωνών και των υποδομών υδατοκαλλιέργειας και μειώνει τις αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων·

ββ) η ενίσχυση στηρίζει τα ακόλουθα:

i) τον εντοπισμό και τη χαρτογράφηση των πλέον κατάλληλων για την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας περιοχών, λαμβανομένων υπόψη, κατά περίπτωση, των διαδικασιών χωροταξικού σχεδιασμού, και τον εντοπισμό και τη χαρτογράφηση των περιοχών όπου θα πρέπει να απαγορεύονται οι υδατοκαλλιέργειες προκειμένου να διατηρήσουν οι περιοχές αυτές τον ρόλο τους στη λειτουργία του οικοσυστήματος·

ii) τη βελτίωση και ανάπτυξη βοηθητικών εγκαταστάσεων και των υποδομών που απαιτούνται για να αυξηθεί το δυναμικό των ζωνών υδατοκαλλιέργειας και να μειωθούν οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις της υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων επενδύσεων σε έργα αναδάσμου, παροχής ενέργειας ή διαχείρισης των υδάτων·

iii) δράση που αναλαμβάνεται και υλοποιείται από τις αρμόδιες αρχές βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/147/ΕΚ ή του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, με στόχο την πρόληψη σοβαρών ζημιών στην υδατοκαλλιέργεια· ή

iv) μέτρα που λαμβάνονται και εφαρμόζονται από τις αρμόδιες αρχές μετά τον εντοπισμό αυξημένων περιστατικών θνησιμότητας ή ασθeneιών κατά τα οριζόμενα στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2020/689 της Επιτροπής.

Για τους σκοπούς του παραπάνω στοιχείου iv), ενισχύσεις χορηγούνται μόνο για την κάλυψη της θέσπισης σχεδίων δράσης για τα οστρακοειδή που αποσκοπούν στην προστασία, την αποκατάσταση και τη διαχείριση, καθώς και στη στήριξη προς παραγωγούς οστρακοειδών για τη διατήρηση φυσικών χώρων διαβίωσης οστρακοειδών και λεκανών απορροής.

β) Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να είναι οι ακόλουθες δαπάνες που πραγματοποιούνται άμεσα ως αποτέλεσμα του έργου:

αα) οι δαπάνες επένδυσης σε ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία·

ββ) άμεσες μισθολογικές δαπάνες· ή

γγ) Οι δαπάνες για υπηρεσίες παροχής συμβουλών, έρευνας επί συμβάσει και υποστήριξης που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους.

5. Ενισχύσεις για μέτρα σχετικά με την εμπορία (Καν. (ΕΕ) 2022/2473, άρθρο 45, τμήμα 3).

α) Η ενίσχυση δίνεται υπό την προϋπόθεση ότι:

αα) η ενίσχυση προάγει μέτρα εμπορίας για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας· και

ββ) η ενίσχυση έχει στόχο:

i) τη σύσταση οργανώσεων παραγωγών, ενώσεων οργανώσεων παραγωγών ή διακλαδικών οργανώσεων που πρόκειται να αναγνωριστούν σύμφωνα με το κεφάλαιο II τμήμα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013·

ii) την αναζήτηση νέων αγορών και τη βελτίωση των όρων διάθεσης στην αγορά προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων :

— ειδών με καλές προοπτικές εμπορίας·

— ανεπιθύμητων αλιευμάτων που εκφορτώνονται από εμπορικά αποθέματα σύμφωνα με τεχνικά μέτρα, με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 και το άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013·

— προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που λαμβάνονται μέσω της χρήσης μεθόδων με χαμηλό αντίκτυπο για το περιβάλλον ή προϊόντων βιολογικής υδατοκαλλιέργειας, κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848·

iii) την προώθηση της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας μέσω της διευκόλυνσης:

— της αίτησης για καταχώριση συγκεκριμένου προϊόντος και της προσαρμογής των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων στις σχετικές απαιτήσεις συμμόρφωσης και πιστοποίησης

σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·

— της πιστοποίησης και της προώθησης προϊόντων βιώσιμης αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων προερχόμενων από παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας, και φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων μεταποίησης·

— της άμεσης εμπορίας προϊόντων αλιείας από παράκτιους αλιείς μικρής κλίμακας, μεταναστευτικούς αλιείς, αλιείς εσωτερικών υδάτων, πεζούς αλιείς ή παραγωγούς υδατοκαλλιέργειας·

— της παρουσίασης και συσκευασίας προϊόντων·

iv) τη συμβολή στη διαφάνεια της παραγωγής και των αγορών και τη διενέργεια ερευνών αγοράς και μελετών σχετικά με την εξάρτηση της Ένωσης από τις εισαγωγές·

v) τη συμβολή στην ιχνηλασιμότητα των προϊόντων αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας και, κατά περίπτωση, στην ανάπτυξη οικολογικού σήματος ενωσιακής εμβέλειας για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1379/2013·ΕΛ

vi) την κατάρτιση τυποποιημένων συμβάσεων για τις ΜΜΕ που συμβιβάζονται με το ενωσιακό δίκαιο·

vii) τη διεξαγωγή εκστρατειών επικοινωνίας και προώθησης σε περιφερειακό, εθνικό ή διεθνικό επίπεδο για την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τα βιώσιμα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

β) Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή επιδοτούμενης υπηρεσίας ή άμεσης επιχορήγησης.

γ) Οι ενισχύσεις είναι δυνατό να καλύπτουν μόνο τις ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες:

αα) άμεσες μισθολογικές δαπάνες·

ββ) έξοδα συμμετοχής·

γγ) έξοδα μετακίνησης·

δδ) δαπάνες δημοσιεύσεων·

εε) αγορά μελετών·

στστ) το μίσθωμα εκθεσιακών χώρων και περιπτέρων και τα έξοδα εγκατάστασης και αποσυναρμολόγησής τους· ή

ζζ) δαπάνες για τη διάδοση επιστημονικών γνώσεων και τεκμηριωμένων πληροφοριών σχετικά με αλιευτικά προϊόντα χωρίς να αναφέρεται εμπορική επωνυμία και τα διατροφικά τους οφέλη, καθώς και προτεινόμενες χρήσεις για τα προϊόντα αυτά.

δ) Οι πράξεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, μπορούν να περιλαμβάνουν δραστηριότητες παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας κατά μήκος της εφοδιαστικής αλυσίδας. Οι πράξεις που

αναφέρονται στο παραπάνω στοιχείο vii), δεν κάνουν αναφορά σε καμία συγκεκριμένη επιχείρηση, εμπορική επωνυμία ή προέλευση.

6. Ενισχύσεις για τη μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) 2022/2473, άρθρο 46, τμήμα 3).

α) Η ενίσχυση δίνεται υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση στηρίζει επενδύσεις στη μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και η ενίσχυση αποσκοπεί στη στήριξη μέτρων που:

αα) συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας ή τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας των αποβλήτων·

ββ) βελτιώνουν την ασφάλεια, την υγιεινή, την υγεία και τις συνθήκες εργασίας·

γγ) στηρίζουν τη μεταποίηση των αλιευμάτων ιχθύων που αποτελούν αντικείμενο εμπορίας και δεν είναι δυνατό να προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση·

δδ) έχουν σχέση με τη μεταποίηση υποπροϊόντων που προκύπτουν από τις βασικές δραστηριότητες μεταποίησης·

εε) έχουν σχέση με τη μεταποίηση προϊόντων βιολογικής υδατοκαλλιέργειας δυνάμει των άρθρων 7 και 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848·

στστ) οδηγούν στη δημιουργία νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, νέων ή βελτιωμένων διαδικασιών, ή νέων ή βελτιωμένων συστημάτων διαχείρισης και οργάνωσης·

ζζ) πληρούν τις προϋποθέσεις για τις δαπάνες πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης των ασθενειών που αναφέρονται στο άρθρο 42 παράγραφος 1 στοιχείο α)· ή

ηη) πληρούν τις προϋποθέσεις των επενδύσεων για την πρόληψη και τον μετριασμό υπό την προϋπόθεση του άρθρου 43.

3.9 Μη επιλέξιμες δαπάνες

1. Δαπάνες για δράσεις υδατοκαλλιέργειας σε προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές, εφόσον η αναγνωρισμένη από το κράτος μέλος αρμόδια αρχή έχει αποφανθεί, βάσει εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ότι η δράση μπορεί να επιφέρει σοβαρή περιβαλλοντική επιβάρυνση η οποία δεν μπορεί να μετριασθεί ικανοποιητικά.

2. Δαπάνες για την εκτροφή γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.

3. Δαπάνες για προωθητικές ενέργειες σε προϊόντα αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας που αφορούν εμπορικά σήματα.

4. Δαπάνες για δράσεις που αυξάνουν την αλιευτική ικανότητα του σκάφους ή αφορούν εξοπλισμό για την αύξηση της ικανότητας του σκάφους να εντοπίζει αλιεύματα.

5. Δαπάνες ~~ναυπήγησης νέων αλιευτικών σκαφών~~ για την κατασκευή, την απόκτηση ή την εισαγωγή αλιευτικών σκαφών.

6. Ενίσχυση για προσωρινή ή οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων.
7. Δαπάνες ~~διερευνητικής πειραματικής αλιείας,~~
8. Δράσεις κατά τις οποίες μεταβιβάζεται η κυριότητα μιας επιχείρησης.
9. ~~Δράσεις που αφορούν τον άμεσο εμπλουτισμό των αποθεμάτων, εκτός εάν προβλέπεται ρητά ως μέτρο διατήρησης από νομική πράξη της Ένωσης ή σε περίπτωση του πειραματικού εμπλουτισμού αποθεμάτων. Δαπάνες για την άμεση ανανέωση του αποθέματος, εκτός αν πρόκειται για πειραματικό εμπλουτισμό αποθεμάτων.~~
10. Μίσθωση και απόκτηση κτηριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.
11. Έργα συντήρησης κτηριακών εγκαταστάσεων, υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που ανακύπτουν από τη λειτουργία της επιχείρησης και έργα συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού. Εργασίες συντήρησης που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό των υποδομών έτσι ώστε να τεκμαίρεται η καταλληλότητα αυτών για την εκτέλεση της παραγωγικής διαδικασίας, θεωρούνται επιλέξιμες.
12. Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεδεμένα με την εκτέλεση της επένδυσης (πχ προσωρινό υπόστεγο για την φύλαξη υλικών, κ.λπ.).
13. Εργασίες πρασίνου.
14. Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας.
15. Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, ΦΠΑ που ανακτάται, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων.
16. Εξοπλισμός αναψυχής (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κ.λπ.).
17. Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους.
18. Τα μεταχειρισμένα οχήματα, μηχανήματα και εξοπλισμός.
19. Οι δαπάνες για απλή αντικατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού, παρόμοιας κατηγορίας, μεγέθους ή δυναμικότητας, ακόμη και όταν γίνονται με εγκατάσταση καινούργιου, εφόσον ο εξοπλισμός που αντικαθίσταται δεν έχει αποσβεστεί.
20. Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων ενίσχυσης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.
21. Αιτούμενες δαπάνες, η υλοποίηση των οποίων δεν εγκρίθηκε κατά τον διοικητικό έλεγχο της αίτησης ενίσχυσης.
22. Υπερβάσεις κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου.
23. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του.

24. Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε τομείς όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή από την Κοινή Οργάνωση Αγορών γεωργικών προϊόντων.
25. Δαπάνες αποξήλωσης και καθαίρεσης γενικότερα. Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρους αυτού στη νέα θέση.
26. Δαπάνες που αφορούν εργασίες υλοποίησης του έργου οι οποίες ξεκίνησαν προγενέστερα της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης στο παρόν Υποέργο, δεν είναι επιλέξιμες.
27. Μέχρι την καταχώρηση στο πληροφοριακό σύστημα της θετικής αξιολόγησης και έγκρισης του αιτήματος τροποποίησης, δεν είναι δυνατή η υποβολή αίτησης καταβολής της ενίσχυσης και η καταβολή οικονομικής ενίσχυσης για τις δαπάνες που αφορούν το σχετικό αίτημα τροποποίησης.
28. Δαπάνες που πραγματοποιούνται με σκοπό να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση των επιχειρήσεων με ενωσιακά πρότυπα που έχουν ήδη εκδοθεί, αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ.
29. Το κεφάλαιο κίνησης δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη.
30. Δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης.
31. Δραστηριότητες στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της ΕΕ (ΣΕΔΕ) για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς.
32. Δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες και μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας.
33. Δραστηριότητες κατά τις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον. Βάσει των κριτηρίων επιλεξιμότητας θα απαιτείται επιπλέον να επιλέγονται μόνο οι δραστηριότητες που συμμορφώνονται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
34. Κάθε άλλη μη επιλέξιμη δαπάνη δυνάμει των άρθρων του Καν (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473 στη βάση των οποίων θεσπίζονται τα καθεστώτα ενίσχυσης της παρούσας πρόσκλησης.
35. για τη μεταβίβαση ή τη μετανολόγηση αλιευτικών σκαφών σε τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων μέσω της δημιουργίας κοινοπραξιών με εταίρους τρίτων χωρών.
36. Δαπάνες για την κατασκευή νέων λιμένων ή νέων ιχθυοσκαλών,
37. δαπάνες που σχετίζονται με τους μηχανισμούς παρέμβασης στην αγορά που αποσκοπούν στην προσωρινή ή μόνιμη απόσυρση προϊόντων αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας από την αγορά με σκοπό τη μείωση της προσφοράς, προκειμένου να αποφευχθεί μείωση ή αύξηση των τιμών
38. δαπάνες για επενδύσεις επί των αλιευτικών σκαφών που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωση προς τις ισχύουσες απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που απορρέουν από τις υποχρεώσεις της Ένωσης στο πλαίσιο περιφερειακών οργανώσεων διαχείρισης της αλιείας (ΠΟΔΑ).

39. Δαπάνες για επενδύσεις επί των αλιευτικών σκαφών που έχουν πραγματοποιήσει αλιευτικές δραστηριότητες για λιγότερο από 60 ημέρες εντός των δύο ημερολογιακών ετών που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.

40. την αντικατάσταση ή τον εκσυγχρονισμό κύριου ή βοηθητικού κινητήρα σε αλιευτικό σκάφος.

4. Αιτούμενος Προϋπολογισμός – Ένταση Ενίσχυσης – Χρηματοδότηση επενδυτικού σχεδίου

4.1 Αιτούμενος προϋπολογισμός

Τα όρια του αιτούμενου προϋπολογισμού κάθε αίτησης χρηματοδότησης είναι τα ακόλουθα:

Πίνακας 1: Καθορισμός ορίων προϋπολογισμού του υποβαλλόμενου επιχειρηματικού σχεδίου

Μέγεθος επιχειρήσεων	Κατώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός	Ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός
Πολύ μικρές – Μικρές – Μεσαίες	250.000,00 Ευρώ	2.000.000,00 Ευρώ

4.2 Ένταση ενίσχυσης

1. Το ποσοστό της έντασης ενίσχυσης, ορίζεται σε έως 50%, επί του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών της πράξης, για το σύνολο της επικράτειας και μέχρι 1.000.000€ κατ' έτος ανά δικαιούχο. Ο δυνητικός δικαιούχος έχει τη δυνατότητα να αιτηθεί μικρότερο από 50% ποσοστό έντασης ενίσχυσης, προκειμένου να λάβει προτεραιότητα κατά την αξιολόγηση της υποπαραγράφου 11.1, της παραγράφου 11.

2. Κατά παρέκκλιση της περίπτωσης 1, της υποπαραγράφου 4.2, η ένταση της δημόσιας ενίσχυσης ορίζεται στο ~~100%~~ επί των επιλέξιμων δαπανών της πράξης, εφόσον δικαιούχοι είναι φορείς δημοσίου δικαίου.

~~Κατά παρέκκλιση της περίπτωσης 1, της υποπαραγράφου 4.2, η ένταση της δημόσιας ενίσχυσης ορίζεται στο 85% επί των επιλέξιμων δαπανών της πράξης, εφόσον η πράξη υλοποιείται βάσει των κεφαλαίων I, II ή IV του τίτλου V του Καν. (ΕΕ) 508/2014 και πληροί όλα τα ακόλουθα κριτήρια:~~

- α) εξυπηρετεί συλλογικό συμφέρον,
- β) έχει συλλογικό δικαιούχο,
- γ) έχει καινοτόμα χαρακτηριστικά, ~~κατά περίπτωση, σε τοπικό επίπεδο~~ ή διασφαλίζει την πρόσβαση του κοινού στα αποτελέσματά τους.

~~3. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, εφαρμόζονται επιπλέον ποσοστιαίες μονάδες έντασης της κρατικής ενίσχυσης για τους ειδικούς τύπους επιχειρήσεων που ορίζονται στον Πίνακα 2, που ακολουθεί. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 του Καν. (ΕΕ) 772/2014, εάν προβλέπονται περισσότερες της μιας αυξήσεις σε ποσοστιαίες μονάδες σύμφωνα με το παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014, και βάσει του Πίνακα 2, τότε εφαρμόζεται μόνον η υψηλότερη αύξηση. Κατά παρέκκλιση της περίπτωσης 1, της υποπαραγράφου 4.2, της παραγράφου 4, εφαρμόζονται ειδικά ποσοστά έντασης ενίσχυσης σύμφωνα με το παράρτημα IV του Καν. (ΕΕ) 2022/2473, όπως εμφανίζονται στον Πίνακα 2. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία κατηγορίες, ισχύει το υψηλότερο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.~~

Πίνακας 2: Ειδικά ποσοστά ενίσχυσης

Τύπος πράξης	Ποσοστιαίες μονάδες
Πράξεις στα απομακρυσμένα ελληνικά νησιά (Παράρτημα ~~XI~~ IV) ~~μπορούν να λάβουν αύξηση κατά~~	+3585%
Πράξεις που υλοποιούνται από οργανώσεις αλιέων ή άλλους συλλογικούς δικαιούχους ~~που δεν εμπίπτουν στο κεφάλαιο III του τίτλου V του Καν 508/2014 (Βιώσιμη ανάπτυξη περιοχών αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, άρθρα 58 έως 64), μπορούν να λάβουν αύξηση κατά~~	+1060%
Πράξεις που υλοποιούνται από οργάνωση παραγωγών, ενώσεις οργανώσεων παραγωγών ή διακλαδικών οργανώσεων, ~~μπορούν να λάβουν αύξηση κατά~~	+2575%

4. Οι δικαιούχοι, δυνάμει του άρθρου ~~32~~ 34, του Καν (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, δεν λαμβάνουν ενίσχυση πάνω από μία φορά ετησίως για κάθε κατηγορία υπηρεσιών παροχής συμβουλών, ~~όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 49, του Καν (ΕΕ) 508/2014.~~

4.3 Χρηματοδότηση επενδυτικού σχεδίου – Παρεχόμενες ενισχύσεις

1. Η χρηματοδότηση για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου καλύπτεται από τη δημόσια δαπάνη και την ιδιωτική συμμετοχή.
2. Η δημόσια δαπάνη (ενίσχυση ή/και στήριξη) υπολογίζεται ως ποσοστό επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού και χορηγείται με τη μορφή επιχορήγησης από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το ποσοστό της έντασης ενίσχυσης προκύπτει από τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο 4.2.
3. Επιλέξιμος είναι ο προϋπολογισμός που προκύπτει μετά τον έλεγχο της αίτησης ενίσχυσης, σύμφωνα με τις διαδικασίες της ενότητας 11, τηρουμένων των προϋποθέσεων κρατικών ενισχύσεων.
4. Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου προκύπτει ως διαφορά μεταξύ του επιλέξιμου προϋπολογισμού και της δημόσιας ενίσχυσης. Η ιδιωτική συμμετοχή δύναται να περιλαμβάνει ίδια κεφάλαια ή/και εξωτερική χρηματοδότηση με τον περιορισμό ότι ποσοστό 25% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών, δεν περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.
5. Η δημόσια δαπάνη χορηγείται απολογιστικά, δηλαδή μετά την υλοποίηση των επενδυτικών δαπανών, την εξόφλησή τους και την παραλαβή τους από τα αρμόδια όργανα με βάση τις δαπάνες που κρίνονται επιλέξιμες.
6. Για την διευκόλυνση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου παρέχεται η δυνατότητα χρησιμοποίησης χρηματοδοτικών εργαλείων ή/και προκαταβολής ή/και ανοικτού καταπιστευτικού λογαριασμού. Στα χρηματοδοτικά εργαλεία δίνεται η δυνατότητα να συμπεριλαμβάνονται και τα δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τηρουμένων των απαιτήσεων σώρευσης κρατικών ενισχύσεων καθώς και του συνόλου των κατά περίπτωση εφαρμοστέων κανόνων κρατικών ενισχύσεων. Το ύψος του δανείου από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν υπερβαίνει το ύψος της ιδιωτικής συμμετοχής του δικαιούχου.

7. Η προκαταβολή παρέχεται σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς της παραγράφου 12.2.

8. Ο ανοικτός καταπιστευτικός λογαριασμός παρέχεται σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς της παραγράφου 12.4.

9. Σε κάθε περίπτωση η σώρευση των ενισχύσεων ως ποσοστό επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού της αίτησης ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ποσοστά ενίσχυσης του προβλέπονται από τον Καν. ~~1388/2014~~ 2022/2473 με την επιφύλαξη τυχόν χαμηλότερων ορίων της υποπαραγράφου 4.2 της παρούσας, για κάθε κατηγορία επιλέξιμων δαπανών.

5. Δικαιούχοι

1. Στο πλαίσιο του Υποέργου «**Ενίσχυση υδατοκαλλιέργειών**», δικαιούχοι δυνάμει του άρθρου ~~31-33~~ δύνανται να κριθούν μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που δραστηριοποιούνται στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας, ενώ δικαιούχοι δυνάμει των άρθρων ~~41 45~~ και ~~42 46~~ του Καν (ΕΕ) ~~1388/14~~ 2022/2473, δύνανται να κριθούν μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, μεταποίηση ή εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Οι παραπάνω δικαιούχοι αποτελούνται από νομικά πρόσωπα τα οποία ανήκουν σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων όρων, όπως αυτοί περιγράφονται στα κατά περίπτωση εφαρμοζόμενα άρθρα ~~ανά καθεστώς ενίσχυσης, των~~ του Καν (ΕΕ) ~~1388/14~~ 2022/2473 ~~και Καν (ΕΕ) 508/14~~:

α) Είναι Ομάδες Παραγωγών (Ομ.Π.), Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π.), Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Αλιευτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ), Διεπαγγελματικές Οργανώσεις και Ανώνυμες Εταιρίες των οποίων η πλειοψηφία των μετοχών ανήκει σε Συνεταιρισμούς του ν. 4673/2020 «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις», εγγεγραμμένες στα αντίστοιχα υποχρεωτικά μητρώα.

β) Είναι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του ν. 4430/2016 και εταιρίες του εμπορικού δικαίου, εκτός αυτών της ανωτέρω περίπτωσης α).

γ) Σύλλογοι και συνεργατικά σχήματα.

2. Οι ~~δράσεις καινοτομίας-επιδοτούμενες υπηρεσίες~~, βάσει του άρθρου ~~30 32~~, του Καν (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473 αφορούν τον τομέα της υδατοκαλλιέργειας και ~~διεξάγονται παρέχονται~~ από ή σε συνεργασία με δημόσιους ή αναγνωρισμένους ιδιωτικούς επιστημονικούς ή τεχνικούς φορείς, οι οποίοι επικυρώνουν τα αποτελέσματα των ~~εν λόγω δράσεων-επιδοτούμενων υπηρεσιών~~.

3. Δικαιούχοι της ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου ~~32-34~~, του Καν (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, ~~για τη συγκρότηση υπηρεσιών διαχείρισης, παροχής βοήθειας και παροχής συμβουλών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας, είναι μόνο φορείς δημοσίου δικαίου ή άλλες αναγνωρισμένες οντότητες. Δικαιούχοι της ενίσχυσης δυνάμει του ίδιου άρθρου, για την αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών τεχνικού, επιστημονικού, νομικού, περιβαλλοντικού ή οικονομικού χαρακτήρα σε εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας είναι μόνο~~ ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας ή οργανώσεις υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων

οργανώσεων παραγωγών υδατοκαλλιέργειας και ενώσεων οργανώσεων παραγωγών υδατοκαλλιέργειας ή ~~εγκεκριμένοι φορείς διαχείρισης των περιοχών οργανωμένης ανάπτυξης υδατοκαλλιέργειών.~~

4. Δικαιούχοι της ενίσχυσης βάσει του άρθρου ~~34 36~~, του Καν (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, είναι μόνο φορείς του δημόσιου τομέα ή ιδιωτικοί φορείς στους οποίους επιχειρήσεις στις οποίες έχουν ανατεθεί τα καθήκοντα που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο 51, του Καν (ΕΕ) 508/2014.

5. Δικαιούχοι δύνανται να κριθούν και υπό σύσταση νομικά πρόσωπα των παραπάνω α), β) και γ) υποπεριπτώσεων ~~της υποπαραγράφου 1, και της υποπερίπτωσης 3~~ των περιπτώσεων 1 και 3, που ολοκληρώνουν τις διαδικασίες σύστασης και εγγραφής στα αντίστοιχα υποχρεωτικά μητρώα το αργότερο μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης.

6. Δικαιούχοι δύνανται να κριθούν Κοινωνικές Συνεταιριστικές επιχειρήσεις και κοινοπραξίες και αστικές μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις αναγνωρισμένες σύμφωνα με τον Ν. 4647/2019 (ΦΕΚ Α' 204/16.12.2019).

6. Κριτήρια επιλεξιμότητας – αποκλεισμού δικαιούχου

6.1 Κριτήρια επιλεξιμότητας

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1 : Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου

Η ωριμότητα του επενδυτικού σχεδίου αφορά στην κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής και τεκμηριώνεται με τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Ι.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2 : Νόμιμη σύσταση δικαιούχου

Η νόμιμη σύσταση του δικαιούχου τεκμηριώνεται με τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Ι.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3 : Προστασία του περιβάλλοντος

Στις περιπτώσεις επενδύσεων σε πάγια στοιχεία του ενεργητικού, απαιτείται τουλάχιστον μία δράση από αυτές που παρατίθενται στη συνέχεια και περιγράφονται στην υποβαλλόμενη οικονομοτεχνική μελέτη:

α) Επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις για την επίτευξη υψηλότερου συντελεστή ενεργειακής απόδοσης σε σχέση με τα ελάχιστα προβλεπόμενα στο ισχύον θεσμικό εθνικό και ενωσιακό πλαίσιο.

β) Επενδύσεις σε μηχανολογικό και λοιπό εξοπλισμό με μειωμένη κατανάλωση ενέργειας.

γ) Προμήθεια οχημάτων του ανώτερου, διαθέσιμου προτύπου μέτρησης εκπομπών ρύπων, όπως ισχύει για κάθε κατηγορία οχημάτων.

δ) Επενδύσεις σε ΑΠΕ συμπεριλαμβανομένων των ΑΠΕ από ηλιακή ενέργεια.

ε) Επενδύσεις σε υποδομές που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και στη βελτίωση της βιοποικιλότητας.

στ) Επενδύσεις σε υποδομές και μηχανολογικό εξοπλισμό που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4 : Επένδυση στην καινοτομία και στον ψηφιακό μετασχηματισμό

Στις περιπτώσεις επενδύσεων σε πάγια στοιχεία του ενεργητικού, απαιτείται τουλάχιστον μία δράση σε επενδύσεις με σκοπό την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων ή/και σύγχρονων παραγωγικών μεθόδων και διαδικασιών και περιγράφονται στην υποβαλλόμενη οικονομοτεχνική μελέτη. Ενδεικτικά αναφέρονται επενδύσεις σε σύγχρονα συστήματα τηλε-ελέγχου και καταγραφής/παρακολούθησης της παραγωγικής διαδικασίας.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5 : Βιωσιμότητα της επένδυσης

Για τον προσδιορισμό της βιωσιμότητας της επένδυσης, τα αποδεκτά όρια των επιλεγμένων αριθμοδεικτών επίδοσης στην υποβαλλόμενη οικονομοτεχνική μελέτη, είναι:

α) Γενική ρευστότητα του Φορέα πριν την επένδυση (Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυχρόνιες υποχρεώσεις) > 1 σε μία τουλάχιστον από τις τρεις τελευταίες κλεισμένες χρήσεις. Αφορά μόνο στις υφιστάμενες επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν κλείσει μία τουλάχιστον διαχειριστική χρήση. Δεν αφορά στις υπό σύσταση επιχειρήσεις.

β) Καθαρό περιθώριο κέρδους του Φορέα μετά την επένδυση (Καθαρό κέρδος / συνολικό τζίρο) > 1%

γ) Εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR) του Φορέα μετά την επένδυση για περίοδο 10 ετών > 10

δ) Ικανότητα αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων (IAT) του Φορέα μετά την επένδυση < 2 (για τις περιπτώσεις όπου η ιδιωτική συμμετοχή του φορέα στην επένδυση περιλαμβάνει εξωτερική χρηματοδότηση).

Το σύνολο των αριθμοδεικτών επίδοσης προκύπτει από την οικονομική ανάλυση υλοποίησης της συγκεκριμένης επένδυσης και όχι το σύνολο των δραστηριοτήτων του φορέα.

6.2 Κριτήρια αποκλεισμού

Στο πλαίσιο του παρόντος Υποέργου αποκλείονται αιτήσεις ενίσχυσης:

1. Που υποβάλλονται από φορείς που θεωρούνται προβληματικές επιχειρήσεις. Ωστόσο, δεν αποκλείονται, κατά παρέκκλιση, επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2020 έως την 30η Ιουνίου 2021.
2. Που υποβάλλονται από φορείς για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση καταλογισμού για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ένταξή τους σε προσκλήσεις, τόσο του παρόντος Υποέργου, όσο και των αντίστοιχων μέτρων προηγούμενων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, και δεν έχει προσκομισθεί απόδειξη πληρωμής του καταλογισθέντος ή ρυθμισθέντος ποσού
3. Που αφορούν σε γενετικά τροποποιημένα προϊόντα
4. Που αφορούν σε λιανικό εμπόριο
5. Που αφορούν σε μη βιώσιμες επενδύσεις. Η χρηματοδότηση παρέχεται σε επιχειρήσεις που πληρούν το κριτήριο επιλεξιμότητας 5 της παραγράφου 6.1

6. Σε περίπτωση που για τους δυνητικούς δικαιούχους εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά,
7. Σε περίπτωση που το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις.
8. Σε περίπτωση που οι ενισχύσεις σχετίζονται με εξαγωγές προϊόντων συγκεκριμένου εμπορικού σήματος.
9. Σε περίπτωση που οι ενισχύσεις εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων.
10. Σε περίπτωση που η ενίσχυση θα αποδοθεί εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.
11. Δεν ενισχύονται φυσικά πρόσωπα και ατομικές επιχειρήσεις.
12. Που υποβάλλονται από επιχειρήσεις οι οποίες: i) έχουν διαπράξει σοβαρή παράβαση βάσει του άρθρου 42 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου ή του άρθρου 90 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009, ii) έχουν εμπλακεί στη λειτουργία, τη διαχείριση ή την κυριότητα αλιευτικών σκαφών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο σκαφών παράνομης, λαθραίας και άναρχης (ΠΛΑ) αλιείας της Ένωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 40 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2008, ή σκάφους το οποίο φέρει σημαία χωρών που έχουν χαρακτηριστεί ως μη συνεργαζόμενες τρίτες χώρες, όπως ορίζεται στο άρθρο 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473, ή iii) έχουν διαπράξει οποιαδήποτε από τις περιβαλλοντικές παραβάσεις που ορίζονται στα άρθρα 3 και 4 της οδηγίας 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όταν η αίτηση υποβάλλεται για στήριξη δυνάμει των άρθρων 32 έως 39 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473.

7. Τόπος υλοποίησης

1. Η επένδυση υλοποιείται σε ιδιόκτητο ή μισθωμένο χώρο. Στην περίπτωση μίσθωσης του τόπου εγκατάστασης, η διάρκεια μίσθωσης είναι μεγαλύτερη των 5 ετών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.
2. Ο τόπος υλοποίησης κατέχεται νόμιμα το αργότερο την ημερομηνία υποβολής της πρώτης αίτησης καταβολής της ενίσχυσης της παραγράφου 12.1.
3. Η επένδυση δύναται να υλοποιηθεί στην έδρα της εντασσόμενης επιχείρησης ή/και σε υποκατάστημα αυτής σε οποιαδήποτε Περιφερειακή Ενότητα.

8. Προσβασιμότητα

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης της παρούσας οφείλουν να διασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά. Η αντιμετώπιση των διακρίσεων σε βάρος

ευπαθών ομάδων διασφαλίζεται εφόσον το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει διακριτές επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού που έχουν στόχο τη διασφάλιση της προσβασιμότητας / προσπελασιμότητας στα άτομα με αναπηρία ή/και αναλύεται σε ειδικό εδάφιο της οικονομοτεχνικής μελέτης ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζεται από το σχεδιασμό του έργου η παραπάνω προϋπόθεση.

9. Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Για τις ανάγκες παρακολούθησης και αξιολόγησης του υποέργου εφαρμόζονται οι παρακάτω δείκτες:

1. Τήρηση του χρονοδιαγράμματος
2. Καταγραφή των ποσοστών απορρόφησης ανά έτος
3. Καταγραφή του ποσοστού των επενδυτικών δαπανών σε πράσινη μετάβαση
4. Καταγραφή του ποσοστού των επενδυτικών δαπανών σε ψηφιακή αναβάθμιση
5. Καταγραφή του αριθμού των νέων συλλογικών φορέων

10. Χρονοδιάγραμμα

10.1 Διάρκεια υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων

~~Η διάρκεια υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων ορίζεται σε 18 μήνες με δυνατότητα παράτασης έξι (6) μηνών, που θα χορηγείται, είτε για λόγους ανωτέρας βίας, είτε κατόπιν ειδικής αιτιολόγησης. Σε κάθε περίπτωση η καταληκτική ημερομηνία υποβολής της τελευταίας αίτησης καταβολής της ενίσχυσης δεν ξεπερνά την 31η Μαΐου 2025. Η διάρκεια υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων ορίζεται έως τις 31/05/2025. Σε κάθε περίπτωση η καταληκτική ημερομηνία υποβολής της τελευταίας αίτησης καταβολής της ενίσχυσης δεν ξεπερνά την 31η Μαΐου 2025~~

10.2 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του Υποέργου

1. Υποβολή των αιτήσεων από **30/11/2022** έως εξαντλήσεως της δημόσιας δαπάνης και σε κάθε περίπτωση έως τις ~~30/12/2022~~ **20/01/2023, ώρα 12:00.**
2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων ξεκινά την ~~01η Δεκεμβρίου 2022~~ **23η Ιανουαρίου 2023** και ολοκληρώνεται την ~~27η Ιανουαρίου 2023~~ **28η Φεβρουαρίου 2023.**
3. Το πρώτο τρίμηνο του 2023 (~~Ιανουάριος~~ **Μάρτιος, 2023**) αναμένεται να ξεκινήσει η διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης και ελέγχου των σχετικών αιτημάτων πληρωμής.
4. Τα επενδυτικά σχέδια θα ολοκληρωθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 12.8.

10.3 Περίοδος και διαδικασία υποβολής αιτήσεων ενίσχυσης

1. Ο ΦΥ ανακοινώνει την έναρξη υποβολής αιτήσεων στο Υποέργο «**Ενίσχυση υδατοκαλλιέργειών**», στην κεντρική πύλη ενημέρωσης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και στον ιστοχώρο του ΥΠΑΑΤ, προς ενημέρωση όλων των δυνητικών δικαιούχων. **Η υποβολή των αιτήσεων ενίσχυσης και των φακέλων υποψηφιότητας ξεκινά στις 30/11/2022 ώρα 12:00 μμ** έως εξαντλήσεως της δημόσιας δαπάνης και σε κάθε περίπτωση έως τις **30/12/2022 20/01/2023, ώρα 12:00 μμ**.
2. Οι δυνητικοί δικαιούχοι δύνανται να υποβάλλουν περισσότερες της μίας αιτήσεις ενίσχυσης ανά ΑΦΜ. Το άθροισμα του προβλεπόμενου προϋπολογισμού **ανά ΑΦΜ για το σύνολο των υποβληθισών αιτήσεων, δεν δύναται να ξεπερνά τα ανώτατα όρια του Πίνακα 1**.
3. Η αίτηση ενίσχυσης μπορεί να αφορά σε περισσότερους από έναν ΚΑΔ.
4. Σε περίπτωση που η υλοποίηση της επένδυσης λαμβάνει χώρα σε περισσότερες από μία Περιφερειακές Ενότητες με διαφορετικά ποσοστά έντασης ενίσχυσης, στην οικονομοτεχνική μελέτη γίνεται ανάλυση των επιλέξιμων δαπανών ανά Περιφερειακή Ενότητα και υπολογίζεται διακριτά το ποσό της επιχορήγησης ανά Περιφερειακή Ενότητα και ανά επιλέξιμη δαπάνη.
5. Οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν την αίτηση ενίσχυσης και επισυνάπτουν τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα/αρχεία, για την αξιολόγηση της αίτησης όπως αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα Ι. Η αίτηση μαζί με το σύνολο των δικαιολογητικών υποβάλλονται στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη του Δημοσίου – www.gov.gr – στην ενότητα Γεωργία και κτηνοτροφία / Γεωργική Επιχειρηματικότητα, με χρήση κωδικών Taxisnet. Η αίτηση ενίσχυσης, η οικονομοτεχνική μελέτη και όλες οι υπεύθυνες δηλώσεις υποβάλλονται με ψηφιακή υπογραφή από τον νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης. Στην περίπτωση υπό σύσταση επιχείρησης, τα παραπάνω έγγραφα υπογράφονται από τον μελλοντικό νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης. Η ψηφιακή υπογραφή δύναται να αντικαθίσταται από ψηφιακή βεβαίωση εγγράφου μέσω του gov.gr. Μετά την ολοκλήρωση της ανάρτησης των δικαιολογητικών και την οριστικοποίηση της αίτησης από τον χρήστη, παράγεται ο αριθμός πρωτοκόλλου με τη σχετική χρονοσήμανση (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης) από την οποία προκύπτει το εμπρόθεσμο της αίτησης και η σειρά υποβολής – προτεραιότητας. Για τις ανάγκες του Υποέργου η αίτηση ενίσχυσης θεωρείται ότι υποβλήθηκε εφόσον οριστικοποιηθεί ηλεκτρονικά και λάβει αριθμό πρωτοκόλλου.
6. Πλήρης αίτηση ενίσχυσης θεωρείται αυτή στην οποία περιέχονται όλα τα προβλεπόμενα στοιχεία, μελέτες και δικαιολογητικά του παραρτήματος Ι, κατάλληλα υπογεγραμμένα όπου απαιτείται, και έχει λάβει αριθμό πρωτοκόλλου και σχετική χρονοσήμανση.
7. Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται θα είναι ευκρινή και ευανάγνωστα. Σε περίπτωση που κριθεί σκόπιμο δύναται αυτά να ζητηθούν κατά τον έλεγχο πληρότητας, επικυρωμένα ή πρωτότυπα.
8. Η ορθή καταχώρηση και η υποβολή της αίτησης ενίσχυσης, η πληρότητα του φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση, ανήκει στην αποκλειστική ευθύνη του δυνητικού δικαιούχου.

9. Οι δυνητικοί δικαιούχοι μπορούν να ανακαλούν, μέσω του ΠΣ, την αίτηση ενίσχυσης οιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή της. Η ανάκληση, επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλλει την αίτηση, την οποία ανακαλεί.

10. Οι δυνητικοί δικαιούχοι ενίσχυσης θα πρέπει να προβλέψουν στα λογιστικά τους, την παρακολούθηση και διαχωρισμό των δαπανών ανά πηγή χρηματοδότησης με τρόπο, ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος για ενδεχόμενη διπλή χρηματοδότηση.

10.4 Δημοσιοποίηση πρόσκλησης

1. Με ευθύνη του ΦΥ, η πρόσκληση και η σύντομη περιγραφή του έργου (στόχοι, αποτελέσματα, χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης), δημοσιοποιούνται με κάθε πρόσφορο μέσο (ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Φορέα Υλοποίησης, στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ, στην επίσημη ιστοσελίδα του ΤΑΑ www.greece20.gov.gr ή και σε κάθε άλλο χώρο που διασφαλίζει την ενημέρωση των ενδιαφερομένων), ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι θα λάβουν έγκαιρα γνώση για την ύπαρξη και το περιεχόμενό της. Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης: Στην περίπτωση αυτή:

α) το κείμενο που δημοσιεύεται περιλαμβάνει συνοπτικές πληροφορίες της πρόσκλησης και

β) περιλαμβάνει σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο της πρόσκλησης και λοιπό πληροφοριακό υλικό.

2. Για την καλύτερη ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων, ως πρόσθετο μέτρο δημοσιότητας, ο ΦΥ δύναται να οργανώνει ενημερωτικές ημερίδες και να οργανώσει γραφείο υποστήριξης (HelpDesk) για την παροχή κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο οδηγιών προς τους δυνητικούς δικαιούχους. Για ερωτήματα οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποστέλλουν email στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις akessisi@hq.minagric.gr και entamposi@hq.minagric.gr.

11. Διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων ενίσχυσης – Ένταξη στο υποέργο

11.1 Διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης στο Υποέργο

1. Η αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης γίνεται με ευθύνη του ΦΥ και με την υποστήριξη των οργάνων αξιολόγησης της επόμενης παραγράφου, ολοκληρώνεται με την έκδοση των εγκριτικών αποφάσεων ενίσχυσης.

2. ~~Για την υποπερίπτωση α), της περίπτωσης 1, της υποπαραγράφου 3.5, της παραγράφου 3, η~~ Η σειρά προτεραιότητας, για την αξιολόγηση των αιτήσεων, ~~που λαμβάνουν ποσοστό ενίσχυσης σύμφωνα με την περίπτωση 1, της υποπαραγράφου 4.2, της παραγράφου 4,~~ θα διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη την αιτούμενη ένταση ενίσχυσης κατά αύξουσα σειρά. Σε περίπτωση ίδιου ποσοστού έντασης ενίσχυσης, προηγείται η αίτηση που υποβλήθηκε πρώτη, σύμφωνα με τον αριθμό πρωτοκόλλου που εκδίδεται από το Πληροφοριακό Σύστημα Υποβολής των Αιτήσεων (ΠΣ). Οι αιτήσεις ενίσχυσης αξιολογούνται μέχρι εξαντλήσεως των πιστώσεων της παραγράφου 3.5.

3. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις οι αιτήσεις ενίσχυσης αξιολογούνται αυτοτελώς και εγκρίνονται με βάση τη χρονική σειρά υποβολής τους, όπως αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που εκδίδεται από το Πληροφοριακό Σύστημα Υποβολής των Αιτήσεων (ΠΣ) και μέχρι εξαντλήσεως των πιστώσεων της παραγράφου 3.5.
4. Η διαδικασία αξιολόγησης περιλαμβάνει:
- α) τον έλεγχο πληρότητας των αιτήσεων ενίσχυσης
  - β) την προσκόμιση τυχόν απαιτούμενων πρόσθετων εγγράφων,
  - γ) την αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης και την προσκόμιση τυχόν απαιτούμενων δικαιολογητικών ένταξης,
  - δ) την έκδοση των σχετικών εγκριτικών αποφάσεων και
  - ε) την αποδοχή των εγκριτικών αποφάσεων από τους δικαιούχους.
5. Η αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης ξεκινάει αμέσως μετά την οριστικοποίηση των πρώτων αιτήσεων ενίσχυσης.

11. 2 *Έλεγχος δικαιολογητικών- Αξιολόγηση

1. Η αξιολόγηση διενεργείται από αξιολογητές και Γνωμοδοτική Επιτροπή.
2. Χρέη αξιολογητών εκτελούν υπάλληλοι του ΦΥ ή/και αξιολογητές εγγεγραμμένοι σε Μητρώο Αξιολογητών σύμφωνα με το άρθρο 183 του ν.4972/2022 (Α' 181). Μετά από εισήγηση του ΦΥ, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων καθορίζονται τα τυπικά προσόντα των αξιολογητών ή/και η ιδιότητά τους, το έργο και οι υποχρεώσεις τους, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία δημιουργίας και διαχείρισης του Μητρώου Αξιολογητών. Η διαδικασία της αξιολόγησης δύναται να ανατίθεται σε εξωτερικό αξιολογητή – ανάδοχο.
3. Στον ΦΥ, μετά από εισήγηση του, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων συστήνεται μία ή περισσότερες Γνωμοδοτικές Επιτροπές αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης. Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) μέλη, υπαλλήλους του ΦΥ ή **λοιπών Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ**. Στην απόφαση ορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής, ο Πρόεδρός τους, τα τυπικά προσόντα τους ή/και η ιδιότητα τους, το έργο και οι υποχρεώσεις τους, οι κανόνες λειτουργίας της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την λειτουργία της.
4. Οι αξιολογητές και τα μέλη των Γνωμοδοτικών Επιτροπών υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 τήρησης εχεμύθειας και σύγκρουσης συμφερόντων.
5. Ο ΦΥ μεριμνά ώστε τα όργανα αξιολόγησης να απολαμβάνουν πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και να λαμβάνουν, όπου απαιτείται, σχετική εκπαίδευση. Ο ΦΥ είναι υπεύθυνος για την τήρηση της αρχής της αμεροληψίας της Διοίκησης κατά την διαδικασία της αξιολόγησης.

11.3 Έλεγχος Πληρότητας

1. Ο έλεγχος πληρότητας των αιτήσεων ενίσχυσης διενεργείται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων, από τους αξιολογητές με κατάλληλη λίστα ελέγχου, διαμορφωμένη σύμφωνα με τους όρους της πρόσκλησης με σκοπό τη διασφάλιση:

α) της προσήκουσας συμπλήρωσης/σύνταξης και υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.

β) της ορθής υποβολής/καταχώρησης όλων των στοιχείων, δικαιολογητικών και μελετών του παραρτήματος Ι, και

γ) της κατάλληλα υπογεγραμμένης αίτησης ενίσχυσης και εγγράφων.

2. Με την εμπρόθεσμη υποβολή της αίτησης ενίσχυσης και των δικαιολογητικών, ο δυνητικός Δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την παραλαβή τους και αρχίζει άμεσα η διαδικασία ελέγχου των στοιχείων της πρότασης και των σχετικών δικαιολογητικών. Είναι δυνατόν κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών, να ζητηθούν από τον αξιολογητή διευκρινιστικά/επεξηγηματικά στοιχεία απαραίτητα για την συνέχεια της διαδικασίας αξιολόγησης. Τα στοιχεία αυτά αφορούν αποκλειστικά σε διευκρινίσεις/επεξηγήσεις για την κατανόηση των ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών συμμετοχής και δεν δύνανται να αφορούν σε ελλείψεις δικαιολογητικών που απαιτείται να περιέχονται στον ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας. Τα δικαιολογητικά θα προσκομίζονται από τον δυνητικό δικαιούχο εντός επτά (7) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής ενημέρωσής τους. Τα ανωτέρω δικαιολογητικά έχουν αποδεδειγμένα εκδοθεί πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης.

3. Αίτηση που δεν περιέχει όλα τα προβλεπόμενα στοιχεία, μελέτες και δικαιολογητικά του Παραρτήματος Ι, απορρίπτεται κατά τον έλεγχο πληρότητας και δεν εισάγεται στο επόμενο στάδιο αξιολόγησης.

11.4 Αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης

1. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας της αίτησης ενίσχυσης ο αξιολογητής προβαίνει στην τελική αξιολόγηση της αίτησης ενίσχυσης η οποία αφορά στην αξιολόγηση:

α) των κριτηρίων επιλεξιμότητας,

β) της επιλεξιμότητας των αιτούμενων δαπανών (επενδύσεων) και

γ) του εύλογου κόστους των αιτούμενων δαπανών.

δ) τις συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις του Γενικού μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου ειδικού άρθρου του Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473.

2. Οι αξιολογητές εξετάζουν το σύνολο του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης ανεξάρτητα από την τελική έκβαση της αξιολόγησης. Με ευθύνη των αξιολογητών, οι δυνητικοί δικαιούχοι, καλούνται να προσκομίσουν τα δικαιολογητικά ένταξης του παραρτήματος Ι_2, εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών. Η αξιολόγηση ολοκληρώνεται με τη συμπλήρωση του πορίσματος αξιολόγησης. Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, οι αιτήσεις ενίσχυσης εισάγονται στην Γνωμοδοτική Επιτροπή. Η Γνωμοδοτική Επιτροπή

δύναται να ζητήσει επιπλέον στοιχεία και διευκρινίσεις σε ήδη προσκομισθέντα δικαιολογητικά οι οποίες θα παρέχονται από τους δυνητικούς δικαιούχους εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία ενημέρωσής τους. Η γνωμοδότηση ολοκληρώνεται με την συμπλήρωση του πορίσματος γνωμοδότησης.

11.5 Έκδοση Απόφασης έγκρισης ή Απόφασης απόρριψης

1. Ο ΦΥ συντάσσει εισήγηση προς τον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων, σύμφωνα με το πόρισμα της Γνωμοδοτικής Επιτροπής, ο οποίος με απόφασή του τις εντάσσει ή τις απορρίπτει (έκδοση Απόφασης Έγκρισης Ενίσχυσης ή Απόφασης Απόρριψης). Οι αποφάσεις εκδίδονται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων, με βάση τη χρονική σειρά υποβολής των αιτήσεων ενίσχυσης, όπως αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που εκδίδεται από το πληροφοριακό σύστημα υποβολής των αιτήσεων.

2. Η εγκριτική απόφαση ενίσχυσης είναι ατομική, συνοδεύεται από έντυπο αποδοχής της και περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που απαιτείται να γνωρίζει ο δικαιούχος. Ειδικότερα, περιλαμβάνει:

- α) τον τίτλο της επένδυσης,
- β) τον κωδικό της επένδυσης στο πληροφοριακό σύστημα του προγράμματος,
- γ) τα στοιχεία του δικαιούχου,
- δ) το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης: συνολικό προϋπολογισμό, το ποσοστό ενίσχυσης, δημόσια και ιδιωτική δαπάνη,
- ε) τα δικαιολογητικά ένταξης που ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει με την υποβολή της πρώτης αίτησης καταβολής της ενίσχυσης,
- στ) το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης, δηλαδή τις εγκεκριμένες δαπάνες,
- η) το συμβατικό χρόνο υλοποίησης του έργου,
- θ) τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης της χρηματοδότησης,
- ι) τα όργανα και τη διαδικασία παρακολούθησης του φυσικού αντικειμένου, καταβολής της δημόσιας δαπάνης και της πιστοποίησης της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου της επένδυσης,
- κ) Την υποχρέωση αποδοχής των ελέγχων,
- λ) Τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις,
- μ) Τις συνέπειες μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων του Υποέργου,
- ν) Επιπλέον περιλαμβάνει τους ειδικούς όρους που απορρέουν από τον ενωσιακό Κανονισμό κρατικών ενισχύσεων που εφαρμόζεται ή την εγκριτική απόφαση της ΕΕ για το καθεστώς ενίσχυσης όπου υπάρχει.

3. Η εγκριτική απόφαση ενίσχυσης δημοσιεύεται στο Δικτυακό τόπο του ΦΥ (www.minagric.gr <https://myagrortrf.minagric.gr>) και αναρτάται στο Πρόγραμμα Διαύγεια. Η ημερομηνία δημοσίευσης της τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του δικαιούχου.

4. ~~Οι ατομικές εγκριτικές αποφάσεις ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένου του έντυπου αποδοχής, με ευθύνη του ΦΥ αποστέλλονται με συστημένη αποστολή στο δικαιούχο, ο οποίος εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών την αποδέχεται, αποστέλλοντας με συστημένη επιστολή στην ταχυδρομική διεύθυνση του ΦΥ υπογεγραμμένο αντίγραφο της ατομικής εγκριτικής απόφασης και το έντυπο αποδοχής της. Οι δυνητικοί δικαιούχοι ενημερώνονται για την έκδοση των ατομικών εγκριτικών αποφάσεων ενίσχυσης, με ευθύνη του ΦΥ και καλούνται να αποδεχθούν τις αποφάσεις εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών, από την ημερομηνία ενημέρωσής τους.~~
5. Η αποδοχή από τον δυνητικό δικαιούχο της υπαγωγής του στο Υπόεργο συνιστά αποδοχή ότι κάθε στοιχείο του έργου μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δημοσιοποίησης. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του ν. 4624/2019 (Α' 137).
6. Με ευθύνη του ΦΥ οι δυνητικοί δικαιούχοι με Απορριπτική Απόφαση ενημερώνονται αμελλητί για την Απορριπτική Απόφαση.

11.6 Υποβολή και Εξέταση Ενστάσεων

1. Οι δυνητικοί δικαιούχοι που υπέβαλαν αιτήσεις ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) κατά της απόφασης έγκρισης ενίσχυσης ή της απόφασης απόρριψης απόρριψης ή της απόφασης απόρριψης επί του ελέγχου πληρότητας, εντός αποκλειστικής ημερομηνίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση της ως άνω απόφασης.
2. Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι τριμελής επιτροπή, η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων. Για τις ανάγκες της διαδικασίας των ενστάσεων, δύνανται να ορίζονται και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης ενστάσεων.
3. Οι ενστάσεις εξετάζονται τόσο ως προς τη νομιμότητα της επένδυσης όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας, η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων υποβάλλει το πόρισμά της στον ΦΥ και κατόπιν τούτου εκδίδονται, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 2690/1999, οι αποφάσεις επί των ενστάσεων από τον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων, το αργότερο μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή της ένστασης. Αποκλείεται έτερο στάδιο διοικητικής προσφυγής μετά την απόφαση επί της ενστάσεως.
4. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, εφόσον απαιτείται, η απόφαση έγκρισης ενίσχυσης και ενημερώνονται οι δυνητικοί δικαιούχοι.

12. Διαδικασία Υλοποίησης- Παρακολούθησης

12.1 Υποβολή αιτήματος καταβολής ενίσχυσης

1. Μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης και την αποδοχή της, ο δικαιούχος αποκτά το νόμιμο δικαίωμα λήψης ενίσχυσης. Προς τούτου υποβάλλει μέσω του ΠΣ αίτημα καταβολής της ενίσχυσης. Στο αίτημα καταχωρούνται τα στοιχεία που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της ενίσχυσης συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων στοιχείων και δικαιολογητικών πληρωμής σύμφωνα με τους όρους της παρούσας. Το αίτημα καταβολής της ενίσχυσης λαμβάνει μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code από το πληροφοριακό σύστημα.
2. Το πρώτο αίτημα καταβολής της ενίσχυσης υποβάλλεται εντός χρονικού διαστήματος **3-6 12** μηνών από την έκδοση της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης. Η μη εμπρόθεσμη οριστικοποίηση του πρώτου αιτήματος υποβολής της ενίσχυσης συνεπάγεται την απένταξη του δυνητικού δικαιούχου.
3. Κάθε δικαιούχος έχει τη δυνατότητα υποβολής αιτημάτων για την καταβολή της ενίσχυσης με ελάχιστο ποσοστό υλοποίησης, το 10% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.
4. Για την διευκόλυνση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, ο δικαιούχος δύναται να χρησιμοποιήσει τα εργαλεία ρευστότητας των παραγράφων 12.2, 12.3 και 12.4, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των κατά περίπτωση εφαρμοστέων κανόνων κρατικών ενισχύσεων.
5. Με το πρώτο αίτημα καταβολής της ενίσχυσης, εφόσον περιγράφονται στην ατομική εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, υποβάλλονται και τα δικαιολογητικά επιλεξιμότητας όπως αναγράφονται στο Παράρτημα Ι.

12.2 Διαδικασία χορήγησης προκαταβολής

1. Μετά την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής σε κάθε δικαιούχο μέχρι το 100% της δημόσιας χρηματοδότησης, ~~εντός χρονικού διαστήματος 3-6 μηνών~~ **με αίτημα που υποβάλλεται από τον δικαιούχο έως την λήξη της προθεσμίας υποβολής του 1^{ου} αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης**. Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος προσκομίζει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος πληρωμών ΔΙΑΣ, η οποία εκδίδεται υπέρ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου, είτε ορισμένου χρόνου με λήξη 12 μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου.
2. Στην περίπτωση λήξης της εγγυητικής επιστολής ορισμένου χρόνου, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, ο δικαιούχος υποχρεούται να την αντικαταστήσει αμέσως με άλλη ώστε να ικανοποιείται εκ νέου η ανωτέρω απαίτηση, με ποσό ανάλογο της υπολειπόμενης δημόσιας δαπάνης
3. Οι εγγυητικές επιστολές υποβάλλονται στον ΦΥ και γίνονται αποδεκτές μετά από έλεγχο εγκυρότητας. Όταν από τον έλεγχο προκύπτει ότι η εγγυητική επιστολή δεν είναι έγκυρη επιστρέφεται αμελλητί στο δικαιούχο. Ο ΦΥ είναι υπεύθυνος για την φύλαξη των εγγυητικών επιστολών, εξασφαλίζει ότι οι ορισμένου χρόνου εγγυητικές παραμένουν σε ισχύ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται και ενημερώνουν τους δικαιούχους τρεις (3) μήνες πριν την λήξη τους ώστε να προβούν σε αντικατάστασή τους.

4. Η εγγυητική επιστολή απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με την καταβληθείσα ενίσχυση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της.

12.3 Διαδικασία εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης

1. Οι δικαιούχοι ενίσχυσης της παρούσας δύνανται να εκχωρήσουν τη δημόσια δαπάνη σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου της αίτησης ενίσχυσης. Στην περίπτωση αυτή η ενίσχυση καταβάλλεται στον τραπεζικό λογαριασμό της εκχώρησης και μέχρι εξαντλήσεως του ποσού της εκχώρησης. Η εκχώρηση για να είναι έγκυρη:

α) είναι ποσού μικρότερου ή ίσου του ποσού της ενίσχυσης ή της υπολειπόμενης ενίσχυσης και

β) ο εκδοχέας υποχρεούται να προβεί στην κατά το νόμο απαιτούμενη αναγγελία στον ΦΥ, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Οι εκχωρήσεις γίνονται αποδεκτές μετά από έλεγχο εγκυρότητας. Όταν από τον έλεγχο προκύπτει ότι η εκχώρηση δεν είναι έγκυρη επιστρέφεται αμελλητί στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που την εξέδωσε.

2. Η διαδικασία εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης ολοκληρώνεται εντός χρονικού διαστήματος ~~3-6 μηνών από την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης~~ **έως την λήξη της προθεσμίας υποβολής του 1^{ου} αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης.**

12.4 Ανοιχτός Καταπιστευτικός Λογαριασμός – Escrow Account

Οι δικαιούχοι ενίσχυσης της παρούσας πρόσκλησης δύνανται, κατόπιν της έκδοσης απόφασης έγκρισης της χρηματοδότησης από το αρμόδιο όργανο, να προχωρούν σε άνοιγμα ειδικών δεσμευμένων καταπιστευτικών λογαριασμών (escrow accounts) σε εμπορικές τράπεζες, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (ν.4915/2022). Το άνοιγμα των ειδικών δεσμευμένων καταπιστευτικών λογαριασμών (escrowaccounts) σε εμπορικές τράπεζες, ολοκληρώνεται εντός χρονικού διαστήματος 3 μηνών από την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης.

12.5 Παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης

1. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης αφορά:

α) στην πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και στην εθνική νομοθεσία σχετική με τις δαπάνες της αίτησης για την καταβολή της ενίσχυσης και

β) στην πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της υλοποίησης της αίτησης χρηματοδότησης.

2. Η παρακολούθηση γίνεται με ευθύνη του ΦΥ με την υποστήριξη των οργάνων ελέγχου της επόμενης παραγράφου.

3. Η πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης καθώς και η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης διενεργείται από τον ΦΥ με την υποστήριξη ελεγκτών και ομάδων ελέγχου.
4. Χρέη ελεγκτών εκτελούν υπάλληλοι του ΦΥ ή λοιπών Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ ή/και ελεγκτές εγγεγραμμένοι σε Μητρώο Ελεγκτών. Μετά από εισήγηση του ΦΥ, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων καθορίζονται τα τυπικά προσόντα των ελεγκτών ή/και η ιδιότητά τους, το έργο και οι υποχρεώσεις τους, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία δημιουργίας και διαχείρισης του Μητρώου Ελεγκτών. ~~Ελεγκτές δύναται να είναι και οι αξιολογητές των αιτήσεων ενίσχυσης.~~ Η διαδικασία του ελέγχου των αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης δύναται να ανατίθεται σε εξωτερικό ελεγκτή – ανάδοχο με τη διαδικασία των δημόσιων συμβάσεων.
5. Μετά από εισήγηση του ΦΥ, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων, ορίζεται ~~ομάδα~~ **μία ή περισσότερες ομάδες ελέγχου**. Στην απόφαση ορίζονται τα μέλη, το αντικείμενο του ελέγχου, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου υποχρεούνται να διενεργήσουν τον έλεγχο και να παραδώσουν την έκθεσή τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την υλοποίηση του ελέγχου. Η ομάδα ελέγχου αποτελείται από **δύο (2) έως τρία (3) έως επτά (7)** μέλη, υπαλλήλους του ΦΥ ή **λοιπών Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ ή ελεγκτές εγγεγραμμένους σε Μητρώο Ελεγκτών**, ανάλογα με το συνολικό προϋπολογισμό της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης και τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά της ελεγχόμενης επένδυσης.
6. Οι ελεγκτές και τα μέλη της ομάδας ελέγχου υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 τήρησης εχεμύθειας και σύγκρουσης συμφερόντων.
7. Ο ΦΥ είναι υπεύθυνος για την τήρηση της αρχής της αμεροληψίας της Διοίκησης κατά την διαδικασία της αξιολόγησης.

12.6 Επαλήθευση αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης

1. Για την εξέταση των ενδιάμεσων αιτημάτων καταβολής της ενίσχυσης ο ΦΥ διενεργεί διοικητική επαλήθευση με την υποστήριξη των ελεγκτών/ ομάδων ελέγχου της προηγούμενης παραγράφου. Ο ελεγκτής, δεν έχει συμμετάσχει στις διαδικασίες αξιολόγησης της αίτησης ενίσχυσης του ίδιου δικαιούχου.
2. Η διοικητική επαλήθευση συνίσταται στην πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, στην παρούσα και στην εθνική νομοθεσία που είναι σχετική με τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης. Ειδικότερα ελέγχεται, η περίπτωση διπλής χρηματοδότησης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, από άλλα καθεστώτα ενίσχυσης. Ο ελεγκτής καταχωρεί το σχετικό υλικό ελέγχου (ψηφιακά υπογεγραμμένο). Με την οριστικοποίηση της επαλήθευσης παράγεται σχετικό έντυπο με μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code από το ΠΣ και εν συνεχεία συντάσσεται η σχετική Έκθεση Επαλήθευσης από τον ΦΥ. Αρνητική έκθεση αιτιολογείται πλήρως με σαφή αναφορά στη νομοθεσία. Με ευθύνη του ΦΥ οι δικαιούχοι με αρνητική έκθεση ενημερώνονται αμελλητί για το περιεχόμενο της έκθεσης.

3. Για την εξέταση του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης ο ΦΥ διενεργεί, με την υποστήριξη ομάδας ελέγχου, διοικητική επαλήθευση του αιτήματος και επιτόπια επίσκεψη στο χώρο υλοποίησης των επενδύσεων. Στο πλαίσιο του ελέγχου, η ομάδα ελέγχει εκ νέου σε τυχαίο δείγμα τη νομιμότητα και ορθότητα των δικαιολογητικών καταβολής της ενίσχυσης προηγούμενων αιτημάτων. Στο πλαίσιο της επιτόπιας επίσκεψης ταυτοποιούνται οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί στο χώρο υλοποίησης με εκείνες που παραλήφθηκαν με τις εκθέσεις επαλήθευσης και πιστοποιείται η λειτουργία τους. Το έργο της ομάδας ολοκληρώνεται με τη συμπλήρωση της έκθεσης πιστοποίησης. Αρνητική έκθεση αιτιολογείται πλήρως με σαφή αναφορά στη νομοθεσία. Με ευθύνη του ΦΥ οι δικαιούχοι με αρνητική έκθεση ενημερώνονται αμελλητί για το περιεχόμενο της.

4. Ο ΦΥ δύναται και για την εξέταση των ενδιάμεσων αιτημάτων καταβολής της ενίσχυσης, να διενεργεί δειγματοληπτικά, εκτός από διοικητική επαλήθευση και επιτόπια επίσκεψη στο χώρο υλοποίησης των επενδύσεων.

12.7 Αντιρρήσεις κατά της Έκθεσης Επαλήθευσης/Πιστοποίησης

Δικαιούχοι που δεν συμφωνούν με την έκθεση επαλήθευσης/πιστοποίησης δύνανται να υποβάλουν αντιρρήσεις, εντός αποκλειστικής ημερομηνίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση της έκθεσης. Η ένσταση αντικρούει το πόρισμα της έκθεσης βάσει του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης αλλά και πρόσθετων πληροφοριών και δικαιολογητικών που ο δικαιούχος δύναται να προσκομίσει. Οι ενστάσεις εξετάζονται τόσο ως προς τη νομιμότητα της επένδυσης, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης από την Επιτροπή Ενστάσεων κατ' αναλογία των διαδικασιών της παραγράφου 11.6.

12.8 Ολοκλήρωση επένδυσης

1. Με βάση τα αποτελέσματα της οριστικής έκθεσης πιστοποίησης, του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης, των οριστικών εκθέσεων επαλήθευσης των ενδιάμεσων πληρωμών και τυχόν καταβολή προκαταβολής (αν έχουν γίνει), ο ΦΥ εκδίδει την Βεβαίωση Ολοκλήρωσης η οποία αποτελεί και προϋπόθεση για την εκταμίευση του υπολειπόμενου ποσού προς τον δικαιούχο. Η Βεβαίωση εκδίδεται μέσω του ΠΣ, με μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code και τα καταχωρημένα σε αυτή στοιχεία επιβεβαιώνονται από τον ΦΥ.

2. Με τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης :

α) βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της ενίσχυσης, δηλαδή έχει περατωθεί φυσικά, έχει παραληφθεί και πιστοποιηθεί το σύνολο των δαπανών της επένδυσης ή έχει εκτελεστεί πλήρως (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής των δεικτών και των στόχων της ενίσχυσης).

β) βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου της ενίσχυσης και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης των δαπανών που έχουν παραληφθεί: συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη, όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Καταβολής Ενίσχυσης καθώς και του τελικού Αιτήματος

γ) ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας δαπάνης και αποτυπώνονται τα ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό.

δ) καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της ενίσχυσης.

ε) διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τίθενται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και ειδικότερα των υποχρεώσεων δημοσιότητας.

στ) διαπιστώνεται η συμμόρφωση του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί (από ΦΥ, ΕΥΣΤΑ, Αρχή Ελέγχου, Εξωτερικοί Ελεγκτές λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.)

ζ) καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε μακροχρόνιας υποχρέωσης του δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και ο τρόπος παρακολούθησής μίας εκάστης εξ αυτών.

η) Η βεβαίωση ολοκλήρωσης κοινοποιείται στον δικαιούχο με κάθε πρόσφορο μέσο (πληροφοριακό σύστημα, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, συμβατικό ταχυδρομείο).

12.9 Καταβολή ενίσχυσης

1. Με βάση τις εκθέσεις επαλήθευσης/ πιστοποίησης, ο ΦΥ προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την καταβολή της ενίσχυσης στον δικαιούχο. Ο ΦΥ καταγράφει τα δεδομένα της καταβολής ενίσχυσης στη σχετική ηλεκτρονική φόρμα στο ΠΣ, καθώς και το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον δικαιούχο.

2. Οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές των δικαιούχων δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία. Στην περίπτωση αυτή παραμένουν σε ισχύ οι γενικές διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης.

13. Τροποποίηση επενδύσεων

1. Η τροποποίηση όρων της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης είναι δυνατή μετά από αίτημα του φορέα της επένδυσης, το οποίο μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την υποβολή της τελευταίας αίτησης καταβολής της ενίσχυσης. Η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της επένδυσης μπορεί να προκύψει:

α) Με την υποβολή από τον δικαιούχο αίτησης τροποποίησης στοιχείων της αίτησης ενίσχυσης ή/και της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης. Στην αίτηση θα πρέπει να αναφέρονται τα σημεία τροποποίησης, να τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι τροποποίησης και να επισυνάπτονται όλα τα έγγραφα και δικαιολογητικά που την τεκμηριώνουν. Αντίστοιχη αίτηση υποβάλλεται και για τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας. Η αίτηση τροποποίησης, θα πρέπει να καταχωρείται στο πληροφοριακό σύστημα πριν την υποβολή του αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης.

β) Αυτεπάγγελτα από τον ΦΥ κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης της επένδυσης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της επένδυσης όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης ή αποκλίσεις κατά την υλοποίηση της επένδυσης, λόγω διαχειριστικών προβλημάτων, εμπλοκών στην εκτέλεση της επένδυσης κ.ά.

2. Οι τροποποιήσεις μπορεί να αφορούν, με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων που απορρέουν από τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων:

α) ουσιώδεις διαφοροποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

β) παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της επένδυσης

γ) αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου, όπως για παράδειγμα αλλαγή της νομικής μορφής, της επωνυμίας της επιχείρησης κ.λπ.

δ) μεταβολή του χρηματοδοτικού σχήματος, όπως για παράδειγμα, μεταβολή της ίδιας συμμετοχής, του τραπεζικού δανεισμού κ.λπ.

ε) διόρθωση προφανών σφαλμάτων

στ) αλλαγή του τόπου εγκατάστασης, και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2), εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη μεταβολής του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών

3. Τα αιτήματα τροποποίησης πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣ και λαμβάνουν μοναδικό αριθμό και ημερομηνία οριστικοποίησης.

4. Κάθε δικαιούχος έχει τη δυνατότητα υποβολής μέχρι δύο (2) αιτημάτων τροποποίησης. Η μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, όπως για παράδειγμα η νομική μορφή, τα οποία δεν θίγουν την επιλεξιμότητα της αίτησης ενίσχυσης, των χρονοδιαγραμμάτων και του χρηματοδοτικού σχήματος της αίτησης ενίσχυσης δεν περιλαμβάνονται στα πιο πάνω αιτήματα τροποποίησης.

5. Ο ΦΥ αξιολογεί το αίτημα τροποποίησης προκειμένου να γίνει αποδεκτό ή όχι. Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, οι δικαιούχοι ενημερώνονται αμελλητί, με ευθύνη του ΦΥ, προκειμένου να προσκομίσουν, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την ενημέρωσή τους, τυχόν πρόσθετα δικαιολογητικά και στοιχεία προκειμένου η αίτηση τροποποίησης να γίνει αποδεκτή από τον ΦΥ. Παρελθούσης άπρακτης της προθεσμίας αυτής η αξιολόγηση ολοκληρώνεται χωρίς την προσκόμιση των συμπληρωματικών δικαιολογητικών και στοιχείων.

6. Στις περιπτώσεις που το αίτημα τροποποίησης γίνει αποδεκτό, τροποποιούνται τα επί μέρους στοιχεία της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης και εκδίδεται τροποποίηση αυτής από τον ΦΥ. Αν το αίτημα τροποποίησης δεν γίνει αποδεκτό, απορρίπτεται με πλήρη αιτιολόγηση των λόγων απόρριψης. Το αποτέλεσμα της απόρριψης κοινοποιείται στον δικαιούχο ο οποίος δεσμεύεται να υλοποιήσει το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης σύμφωνα με την εν ισχύ ατομική εγκριτική απόφαση ενίσχυσης.

7. Τα αιτήματα γίνονται δεκτά, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της πρόσκλησης και της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης,
- β) εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της,
- γ) δεν διαφοροποιούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας και ένταξης στο Υποέργο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα,
- δ) δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,
- ε) εξακολουθούν να τηρούνται οι προϋποθέσεις του Γενικού μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473.

14. Ανάκληση ένταξης επενδύσεων

1. Οι δικαιούχοι μπορούν να αιτηθούν την ανάκληση της ένταξής τους σε οποιοδήποτε στάδιο, με την υποβολή αιτήματος στο ΠΣ, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της επένδυσης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της.
2. Στη συνέχεια του αιτήματος και κατόπιν της εξέτασής του από τον ΦΥ, ο τελευταίος εκδίδει σχετική απόφαση ανάκλησης. Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον δικαιούχο.
3. Στην περίπτωση που για τη συγκεκριμένη επένδυση, η οποία ανακαλείται, έχει καταβληθεί πληρωμή, τότε γίνεται ανάκτηση του ποσού εντόκως από τη στιγμή που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τουλάχιστον με βάση το επιτόκιο ανάκτησης της ΕΕ.
4. Η διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης της απόφασης ένταξης επένδυσης μπορεί να προκύψει και μετά από διαπιστωμένη απάτη, βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής ή κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της επένδυσης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της. Η διαδικασία ανάκλησης δύναται να ενεργοποιείται, εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:
  - α) η παρέλευση του χρόνου υποβολής πρώτου αιτήματος καταβολής της ή υλοποίησης της επένδυσης, χωρίς έγκριση σχετικής παράτασης
  - β) σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων
  - γ) μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου
  - δ) αδυναμία στην καθολική πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητάς του με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης
  - ε) άλλη παράβαση του εθνικού ή ενωσιακού θεσμικού πλαισίου η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία.

15. Εξακριβωση αντιγράφων – Πληροφοριακό Σύστημα

1. Ο ΦΥ, προκειμένου να εξακριβώσει την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται στα αντίγραφα εγγράφων που υποβάλλονται, είτε στο στάδιο της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης είτε στο στάδιο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, διενεργεί δειγματοληπτικό έλεγχο σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των αντιγράφων που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του Ν.2690/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του Ν.4250/2014.

2. Όλα τα στάδια των παρακάτω παραγράφων θα διενεργούνται μέσω του ΠΣ, όπως προβλέπεται από τη διαδικασία Δ1_Οδ.2 Οδηγίες Υλοποίησης Δράσεων Ενισχύσεων του ΣΔΕ του ΤΑΑ.

11.1 Διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης στο Υποέργο

11.2 Έλεγχος δικαιολογητικών- Αξιολόγηση

11.3 Έλεγχος Πληρότητας

11.4 Αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης

11.5 Έκδοση Απόφασης έγκρισης ή Απόφασης απόρριψης

11.6 Υποβολή και Εξέταση Ενστάσεων

12.2 Διαδικασία χορήγησης προκαταβολής

12.5 Παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης

12.10 Επαλήθευση αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης

16. Υποχρεώσεις δικαιούχων

16.1 Προϋποθέσεις χορήγησης της ενίσχυσης- Τήρηση μακροχρόνιων υποχρεώσεων

Οι προϋποθέσεις χορήγησης της δημόσιας ενίσχυσης καθώς και οι υποχρεώσεις των δικαιούχων τόσο κατά την υλοποίηση της επένδυσης όσο και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων αυτών, είναι:

1. Να υλοποιήσουν την επένδυση σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, όπως ισχύει κάθε φορά και σε κάθε περίπτωση τηρώντας τους όρους και τις προϋποθέσεις των ειδικότερων όρων των Καν.(ΕΕ) ~~1388/2014~~ ~~2022/2473~~ και Καν. (ΕΕ) 508/2014.

2. Το αργότερο εντός ~~τριών (3) έξι (6) δώδεκα (12)~~ μηνών από την ημερομηνία της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης, οι δικαιούχοι προβαίνουν σε έναρξη εργασιών και υποβάλουν στον ΦΥ αίτηση καταβολής της ενίσχυσης ή έχουν αιτηθεί και λάβει σχετική παράταση, η οποία δεν μπορεί να ξεπερνά τους τρεις μήνες ~~εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας~~ **σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας** οι οποίες εξετάζονται κατά περίπτωση. Σε αντίθετη περίπτωση οφείλουν να παραιτηθούν από την υλοποίηση της επένδυσης, διαφορετικά η εγκριτική απόφαση ανακαλείται.

3. Να τηρούν το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης, όπως αυτό προσδιορίζεται στην ατομική εγκριτική απόφαση ενίσχυσης. Σε περίπτωση μεταβολής του για οποιονδήποτε λόγο, απαιτείται υποβολή από τον δικαιούχο αιτήματος τροποποίησης πριν την έκδοση της βεβαίωσης ολοκλήρωσης.
4. Η επένδυση διατηρείται στην περιοχή όπου χορηγείται η ενίσχυση για τουλάχιστον τρία έτη μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης. Αυτό δεν εμποδίζει την αντικατάσταση μονάδας ή εξοπλισμού που κατέστησαν παρωχημένα ή υπέστησαν βλάβες κατά την περίοδο αυτή, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή κατά τη σχετική ελάχιστη απαιτούμενη περίοδο. Πριν την αντικατάσταση υποβάλλεται σχετική αίτηση στον ΦΥ, προκειμένου ο ΦΥ να επιτρέψει την αντικατάσταση. Η αίτηση αποδεικνύει το παρωχημένο ή/και τη βλάβη του εξοπλισμού που έχει ενισχυθεί από την παρούσα και τα χαρακτηριστικά του νέου που πρέπει να είναι τουλάχιστον ανάλογα με αυτόν που αντικαθίσταται.
5. Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης επιχείρησης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων παρά μόνο μετά από έγκριση του ΦΥ.
6. Να μη χρησιμοποιούν τα πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρούσας.
7. Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και αντίστοιχων χαρακτηριστικών και ποσότητας. Πριν τη μεταβίβαση υποβάλλεται σχετική αίτηση στον ΦΥ, προκειμένου ο ΦΥ να επιτρέψει τη μεταβίβαση. Η αίτηση αποδεικνύει την αντιστοιχία των χαρακτηριστικών των καινούργιων πάγιων στοιχείων με αυτά που μεταβιβάζονται. Τα πάγια στοιχεία που αντικαταστάθηκαν δεν επιτρέπεται να πωληθούν ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας.
8. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί στο πλαίσιο της παρούσας δεν είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο επίσπευσης πλειστηριασμού.
9. Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα ή/και να μην παύουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.
10. Ο δυνητικός δικαιούχος προβαίνει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες ώστε να αποδείξει ότι οι δαπάνες του καλύπτουν το σχετικό εύλογο κόστος. Στο πλαίσιο αυτό θα συλλέξει: α) τρεις προσφορές για κάθε μία από τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης που αφορούν σε μηχανολογικό και λοιπό εξοπλισμό, αξίας άνω των 1.500 € (προ ΦΠΑ), β) προμετρήσεις – προϋπολογισμούς για τα κτιριακά και τις λοιπές κατασκευές και έργα πολιτικού μηχανικού της αίτησης ενίσχυσης. Οι προσφορές και οι προμετρήσεις – προϋπολογισμοί υποβάλλονται από τους δυνητικούς δικαιούχους σε ηλεκτρονική μορφή, κατά το στάδιο της αξιολόγησης, της υποπαραγράφου 11.4, της παραγράφου 11. Για δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες, δαπάνες που προτείνονται ως καινοτόμες με ευθύνη του δυνητικού δικαιούχου και δαπάνες για τις οποίες αποδεδειγμένα δεν είναι δυνατή η προσκόμιση τριών, απαιτείται η προσκόμιση μιας προσφοράς. Στις περιπτώσεις που έχει προσκομισθεί μόνο μια προσφορά, οι αξιολογητές ή η γνωμοδοτική επιτροπή, δύνανται κατά την κρίση τους, να ζητήσουν την προσκόμιση δύο συμπληρωματικών προσφορών.

11. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του πληροφοριακού συστήματος με τα δεδομένα και έγγραφα που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των επενδύσεων που υλοποιούν ή έχουν ολοκληρώσει, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο πληροφοριακό σύστημα.
12. Να τηρούν απόλυτα την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Κάθε διαπίστωση παράβασης από τους ελέγχους, επιφέρει ανάκτηση της ενίσχυσης ανάλογη του ύψους του ευρήματος, όπως αυτό καθορίζεται στην έκθεση ελέγχου.
13. Η υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου είναι σύμφωνη με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για την περιβαλλοντική προστασία. Όταν για μια επενδυτική δαπάνη απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση καταβάλλεται μόνο εφόσον με την αίτηση καταβολής της ενίσχυσης προσκομίζεται και η περιβαλλοντική αδειοδότηση.

16.2 Υποχρεώσεις τήρησης και παροχής των απαραίτητων στοιχείων

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους, οι δικαιούχοι οφείλουν:

1. να παρέχουν κάθε σχετική πληροφόρηση, που αφορά στην υλοποίηση της επένδυσης και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν, παρέχοντας πρόσβαση στα λογιστικά τους βιβλία σε όλες τις Ελεγκτικές υπηρεσίες του Κράτους και της ΕΕ.
2. να παρέχουν στον ΦΥ ή/και στους αξιολογητές ή/και στον ελεγκτές ή/και στην ομάδα ελέγχου ή/και σε άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό του, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησης της επένδυσης, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.
3. Ο δικαιούχος υποχρεούται να διατηρεί στην περιοχή παρέμβασης εγκατάσταση ή υποκατάστημα.

16.3 Υποχρεώσεις αποδοχής ελέγχων και επιτόπιων επισκέψεων από όλα τα εθνικά και κοινοτικά όργανα

Ο δικαιούχος έχει την υποχρέωση να δέχεται και να διευκολύνει τη διενέργεια κάθε ελέγχου και επιτόπιας αυτοψίας από όλα τα εθνικά και κοινοτικά όργανα, για όσο διαρκούν οι δεσμεύσεις που απορρέουν από την ένταξή του στο Υποέργο.

16.4 Υποχρεώσεις εφαρμογής δράσεων ενημέρωσης ή δημοσιότητας

Ο ΦΥ και οι αποδέκτες χρηματοδότησης μέσω της παρούσας είναι υπεύθυνοι για τις ακόλουθες τουλάχιστον ενέργειες επικοινωνίας και συγκεκριμένα αναγνωρίζουν ρητώς την προέλευση των εν λόγω κονδυλίων και διασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότηση ως εξής:

1. Εμφανίζουν το έμβλημα της Ένωσης και τη σχετική δήλωση χρηματοδότησης με την ένδειξη «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» στις ενέργειες επικοινωνίας, πληροφόρησης και προβολής που υλοποιούν σε οποιαδήποτε μορφή (έντυπη, οπτικοακουστική, ηλεκτρονική) και σε όλο το επικοινωνιακό και πληροφοριακό υλικό (έντυπο, οπτικοακουστικό, διαδικτυακό κλπ.) που παράγουν σχετικά με το έργο ή τη δράση και προορίζεται για οποιοδήποτε μέσο. Επιπλέον, σε ενέργειες που περιλαμβάνουν συγγραφή κειμένου όπως δελτία τύπου, οδηγοί δράσεων, έντυπα πέραν της εμφάνισης των εμβλημάτων γίνεται και λεκτική αναφορά της χρηματοδότησης εντός του κειμένου.
2. Παρέχουν στον επίσημο επαγγελματικό διαδικτυακό τόπο τους, εάν υπάρχει, και στους επαγγελματικούς λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εάν υπάρχουν, σύντομη περιγραφή της/των δράσης/ων και έργου/ων που υλοποιούν, που επισημαίνει τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
3. Για έργο ή δράση που αφορά σε φυσική επένδυση όπως υποδομή ή/και προμήθεια εξοπλισμού και το συνολικό κόστος της υπερβαίνει τις 500.000€, αναρτούν πλάκα ή πινακίδα, από ανθεκτικό υλικό, ευδιάκριτη στο κοινό όταν ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση της δράσης/έργου ή όταν εγκατασταθεί ο εξοπλισμός που έχει αγοραστεί. Η πλάκα /πινακίδα περιλαμβάνει το έμβλημα της Ένωσης με τη δήλωση «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0».
4. Για έργο ή δράση που δεν εμπίπτει στο ανωτέρω σημείο (γ), αναρτούν σε θέση που είναι σαφώς ορατή στο κοινό τουλάχιστον μία έντυπη αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή μια ηλεκτρονική προβολή σε οθόνη, με πληροφορίες σχετικά με την δράση/έργο και αναδεικνύοντας τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
5. Για έργα και δράσεις εμβληματικές ή/και έργα και δράσεις των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 10.000.000 EUR, υλοποιούν μια σημαντική επικοινωνιακή ενέργεια (ενδεικτικά: καμπάνια, εκδήλωση), μετά από συντονισμό με την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης και, όταν κρίνεται σκόπιμο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
6. Για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, οι συμβαλλόμενοι φορείς υλοποίησης διασφαλίζουν μέσω συμβατικών υποχρεώσεων ότι οι τελικοί αποδέκτες δηλαδή τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και κάνουν χρήση των κονδυλίων του ΤΑΑ συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που καθορίζονται παραπάνω. Στην περίπτωση που ο τελικός αποδέκτης της χρηματοδότησης είναι φυσικό πρόσωπο και δεν ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα (ενδεικτικά ωφελούμενος δράσης, καταρτιζόμενος κ.λπ.) δεν εφαρμόζονται οι παραπάνω αρμοδιότητες.

17. Εφαρμογή διοικητικών κυρώσεων – Ανάκτηση ενίσχυσης

1. Η αιτούμενη ενίσχυση απορρίπτεται ή, στην περίπτωση που έχει ήδη χορηγηθεί, ανακτάται εξ ολοκλήρου και εντόκως τουλάχιστον με βάση τουλάχιστον το επιτόκιο ανάκτησης της ΕΕ, όταν τόσο κατά την διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου όσο και κατά την διάρκεια των μακροχρόνιων υποχρεώσεων:

α) δεν πληρούνται:

αα) τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρούσας.

ββ) άλλες υποχρεώσεις, που προβλέπονται από διατάξεις της ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας, ιδίως αυτές που αφορούν στις κρατικές ενισχύσεις ή άλλα υποχρεωτικά πρότυπα, συνδέονται με το ενισχυόμενο Υποέργο και επηρεάζουν λειτουργικά την επένδυση.

β) διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία με σκοπό να λάβει την ενίσχυση.

γ) ο δικαιούχος εμποδίζει τη διενέργεια οποιουδήποτε σχετικού ελέγχου, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί τροποποίησης της επένδυσης, εάν ο δικαιούχος παραβεί, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης ή της περιόδου τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 16 της παρούσας, καθώς και αυτές που απορρέουν από την απόφαση ένταξης του δικαιούχου στο Υποέργο, επιβάλλονται οι κυρώσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα VII. Για την επιβολή των εν λόγω κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα της παράβασης, η έκταση, καθώς και η διάρκεια της μη συμμόρφωσης σε σχέση με τις προϋποθέσεις ενίσχυσης.

3. Οι κυρώσεις του Παραρτήματος VII δεν επιβάλλονται όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία ή σε σφάλμα της αρμόδιας ή άλλης αρχής και το σφάλμα αυτό δεν μπορούσε, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να εντοπιστεί από το υπόχρεο προς συμμόρφωση πρόσωπο.

18. Διαφάνεια των ενισχύσεων

1. Για τη διασφάλιση της υποχρέωσης διαφάνειας, όπως προβλέπεται από τον Καν. [1388/2014](#) [2022/2473](#) (άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ) σχετικά με τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων, αναρτώνται στην ηλεκτρονική εφαρμογή της Ε.Ε. («Transparency Award Module» - TAM) οι κάτωθι συνοπτικές πληροφορίες για τις χορηγηθείσες μεμονωμένες κρατικές ενισχύσεις προϋπολογισμού άνω των **310.000** ευρώ:

α) Επωνυμία του δικαιούχου

β) Αναγνωριστικό ταυτότητας δικαιούχου

γ) Είδος επιχείρησης (ΜΜΕ/μεγάλη) κατά ~~τον χρόνο~~ **την ημερομηνία** χορήγησης της ενίσχυσης

δ) Περιφέρεια στην οποία βρίσκεται ο δικαιούχος, σε επίπεδο NUTS II

ε) Τομέας δραστηριότητας σε επίπεδο ομάδας NACE

στ) Στοιχείο ενίσχυσης, εκπεφρασμένο ως ακέραιο ποσό στο εθνικό νόμισμα

ζ) Μέσο ενίσχυσης (επιχορήγηση / επιδότηση επιτοκίου, δάνειο / επιστρεπτές προκαταβολές / επιστρεπτέα επιχορήγηση, εγγύηση, φορολογικό πλεονέκτημα ή φορολογική απαλλαγή, χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου, άλλο)

η) Ημερομηνία χορήγησης

θ) Στόχος της ενίσχυσης

ι) Χορηγούσα αρχή

ια) Αριθμός αναφοράς του μέτρου ενίσχυσης

2. Οι παραπάνω πληροφορίες θα πρέπει να οργανώνονται και να είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο και να επιτρέπουν λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης και λήψης αρχείων. Οι εν λόγω πληροφορίες δημοσιεύονται εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης και παραμένουν διαθέσιμες για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.

3. Ο Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473 εφαρμόζεται μόνο στις ενισχύσεις για τις οποίες είναι δυνατόν να υπολογιστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης χωρίς να είναι αναγκαία η εκτίμηση κινδύνου «διαφανείς ενισχύσεις». Οι ενισχύσεις που συνίστανται σε επιχορηγήσεις θεωρείται ότι χαρακτηρίζονται από διαφάνεια.

19. Προσωπικά δεδομένα

Ο ΦΥ καθώς και τα εθνικά και ενωσιακά ελεγκτικά όργανα έχουν τη δυνατότητα να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όταν είναι αναγκαίο για τους σκοπούς αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης, της διασφάλισης ορθής υλοποίησης των έργων, λογιστικών και λοιπών ελέγχων της χρήσης των κονδυλίων στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το Νόμο 4624/2019. Σημειώνεται ιδίως ότι η απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης η οποία θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την επωνυμία των εταίρων / συνδικαιούχων των έργων και το ΑΦΜ αυτών θα αναρτηθούν για λόγους διαφάνειας στις ιστοσελίδες του ΥΠΑΑΤ, του Ταμείου Ανάκαμψης και στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

20. Τελικές διατάξεις

Μετά από εισήγηση του ΦΥ με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων καθορίζονται λεπτομερώς οι διαδικασίες αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης. Με ίδια ή όμοια απόφαση καθορίζονται λεπτομερώς και οι διαδικασίες ελέγχου των αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

Συνημμένα:

Παράρτημα I: Λίστα δικαιολογητικών

Παράρτημα II: Πρότυπο Οικονομοτεχνικής μελέτης

Παράρτημα III: Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης

Παράρτημα IV: Αίτηση ενίσχυσης

Παράρτημα V: Υπεύθυνη Δήλωση ΜΜΕ

Παράρτημα VI: Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου

Παράρτημα VII: Πίνακας Κυρώσεων

Παράρτημα VIII: Επιλέξιμοι ΚΑΔ

Παράρτημα IX: Συμμόρφωση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH)

~~Παράρτημα X: Σύνδεση μεταξύ Καν. (ΕΕ) 1388/2014 και Καν. (ΕΕ) 508/2014~~

Παράρτημα ~~X~~ X: Απομακρυσμένα Ελληνικά Νησιά

Κοινοποίηση:

1. Υπουργείο Οικονομικών, Γρ. Υπουργού Οικονομικών, κ. Χρ. Σταϊκούρα
2. Υπουργείο Οικονομικών, Γρ. Αν. Υπουργού Οικονομικών, κ. Θ. Σκυλακάκη
3. Γενική Γραμματεία Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης
4. Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
5. Υπουργείο Οικονομικών, Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης
6. Υπουργείο Οικονομικών, Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου
7. Υπουργείο Οικονομικών, Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων
8. Εθνική Αρχή Διαφάνειας

Εσωτερική διανομή:

1. Γρ. Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, κ. Γ. Γεωργαντά
2. Γρ. Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, κ. Γ. Στύλιου
3. Γρ. Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, κ. Σ. Κεδίκογλου

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

ID: 16584

Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164840

- 4.Γρ. Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής & Διεθνών Σχέσεων, κ. Κ. Μπαγινέτα
5. Γρ. Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων & Υποδομών, κ. Δ. Παπαγιαννίδη
6. Γρ. Γενικής Γραμματέως Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, κ. Χρ. Καλογήρου
7. Γρ. Υπηρεσιακού Γραμματέα
8. Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
9. Γενική Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Ενοποιημένο Κείμενο - Χωρίς Νομική Ισχύ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Λίστα δικαιολογητικών

I_1 Δικαιολογητικά υποβολής αίτησης

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Υποβολή αίτησης ενίσχυσης	<ul style="list-style-type: none"> i. Συμπλήρωση των πεδίων του Πληροφοριακού συστήματος ΚΑΙ ii. Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης ενίσχυσης του Παραρτήματος IV
2	Οικονομοτεχνική μελέτη	Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Οικονομοτεχνικής μελέτης του Παραρτήματος II Συμπληρωμένος πίνακας ανάλυσης επενδυτικών δαπανών (σύμφωνα με το υπόδειγμα).
3	Φορολογικά έντυπα ή/και οικονομικές καταστάσεις των τριών τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων	A. Τήρηση απλογραφικών λογιστικών βιβλίων <ul style="list-style-type: none"> i. Φορολογικό έντυπο Ε3 για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις ΚΑΙ ii. Φορολογικό έντυπο Ν για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις B. Τήρηση διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων <ul style="list-style-type: none"> i. Οικονομικές καταστάσεις για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις
4	Δήλωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	Συμπλήρωση, υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης του Παραρτήματος V
5	Νόμιμη δυναμικότητα λειτουργίας δικαιούχου	Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας / εγκατάστασης ή τεκμηρίωση απαλλαγής/ ή Υ/Δ ότι δεν απαιτείται

6	Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1	<p><u>Η ιδιωτική συμμετοχή που αποτελείται από την ίδια συμμετοχή ή/και την εξωτερική χρηματοδότηση, κατά μόνας και συνδυαστικά, τεκμηριώνεται κατά περίπτωση, με τα ακόλουθα δικαιολογητικά.</u></p> <p>A. Υφιστάμενες Επιχειρήσεις</p> <p>A1. Τεκμηρίωση ίδιας συμμετοχής (προσκομίζονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά κατά περίπτωση νομικής μορφής και τρόπου εισφοράς).</p> <p>i. Βεβαίωση μέσου υπολοίπου, των εταιρικών λογαριασμών ή/και του τραπεζικού λογαριασμού των μετόχων / εταίρων, του τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης ένταξης, με σκοπό την απόδειξη της διαθεσιμότητας των ιδίων πόρων για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής. Αιτήσεις που υποβάλλονται τον μήνα Μάιο θα φέρουν βεβαίωση από τραπεζικό ίδρυμα για τον μήνα Απρίλιο (1η έως 30η). Αντίστοιχα, αιτήσεις που θα υποβληθούν τον μήνα Ιούνιο θα φέρουν βεβαίωση του μηνός Μαΐου κ.ο.κ.</p> <p>ii. Δικαιολογητικό του τρόπου σχηματισμού των φορολογηθέντων αποθεματικών από πραγματοποιηθέντα έσοδα (ενδεικτικά, Λογαριασμοί 46,48 (ΕΛΠ) ή 41.03, 41.04, 41.05 (ΕΓΛΣ), Ισολογισμός χρήσης σχηματισμού αυτών, Προσάρτημα Ισολογισμού με «Στοιχεία Καθαρής Θέσης», Κατάσταση Μεταβολών καθαρής θέσης, Απόφαση ΓΣ σχηματισμού αποθεματικών, κατά περίπτωση)</p> <p>iii. Αύξηση μετοχικού / εταιρικού κεφαλαίου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή σε περίπτωση προσωπικής εταιρείας, πράξη τροποποίησης καταστατικού όπου θα αναφέρεται ως σκοπός της αύξησης η υλοποίηση της αιτούμενης επένδυσης • Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ για την καταχώρηση της απόφασης για την αύξηση του μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου. <p>iv. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου πριν την ένταξη:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τροποποίηση καταστατικού για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που έχει ήδη υλοποιηθεί. • Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ για την καταχώρηση της καταβολής της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου • Απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή σε περίπτωση προσωπικής εταιρείας, πράξη τροποποίησης καταστατικού (σε κάθε περίπτωση, θα αναφέρεται ο σκοπός της αύξησης)
---	---	---

		<p>A2. Τεκμηρίωση εξωτερικής χρηματοδότησης</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Πρόθεση δανειοδότησης από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ ή ii. Έγκριση με τραπεζικό δανεισμό, από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ, με ρητή πρόβλεψη ότι το δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου ή iii. Απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου της Α.Ε. (Δ.Σ. ή Γ.Σ.) για την έκδοση ομολογιακού δανείου και βεβαίωση γνωστοποίησής της στο ΓΕΜΗ. <p>B. Υπό σύσταση Επιχειρήσεις</p> <p>B1. Τεκμηρίωση ίδιας συμμετοχής</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Πρόθεση δανειοδότησης από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ για οποιοδήποτε από τα μέλη/εταίρους/μέτοχους της υπό σύστασης εταιρείας ή ii. Βεβαίωση μέσου υπολοίπου, τραπεζικού λογαριασμού των μελών/μετόχων/εταίρων, τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης, με σκοπό την απόδειξη της διαθεσιμότητας των ιδίων πόρων για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής. Αιτήσεις που υποβάλλονται τον μήνα Μάιο θα φέρουν βεβαίωση από τραπεζικό ίδρυμα για τον μήνα Απρίλιο (1η έως 30η). Αντίστοιχα, αιτήσεις που θα υποβληθούν τον μήνα Ιούνιο θα φέρουν βεβαίωση του μηνός Μαΐου κ.ο.κ.
7	<p>Νομική μορφή επιχείρησης ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2</p>	<p>A. Υφιστάμενες Επιχειρήσεις (Συλλογικοί Φορείς Ν. 4673/2020)</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Βεβαίωση εγγραφής και επικαιροποίηση στοιχείων στο ΕΜΑΣ <p>B. Υφιστάμενες Επιχειρήσεις (Νομικές οντότητες πλην των συλλογικών φορέων)</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Βεβαίωση καταχώρησης στο ΓΕΜΗ ή άλλο Μητρώο (βεβαίωση καταχώρησης/μεταβολών) ii. Για τους εγκεκριμένους φορείς διαχείρισης των περιοχών οργανωμένης ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών: ΠΔ ίδρυσης και Απόφαση Ανάθεσης Διαχείρισης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. <p>Γ. Υπό σύσταση Επιχειρήσεις (παράγραφος 5, περίπτωση 5)</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Αίτηση αναγνώρισης για τις περιπτώσεις ΑΣ., Ο.Π., Ομ.Π.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

ID: 16584

Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164840

8	Προστασία του περιβάλλοντος ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3	Όπως προκύπτει από την Οικονομοτεχνική μελέτη του παραρτήματος II και τον πίνακα ανάλυσης επενδυτικών δαπανών.
9	Επένδυση στην καινοτομία και τον ψηφιακό μετασχηματισμό ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4	Όπως προκύπτει από την Οικονομοτεχνική μελέτη του παραρτήματος II και τον πίνακα ανάλυσης επενδυτικών δαπανών.
10	Προσδιορισμός της βιωσιμότητας της επένδυσης ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5	Όπως προκύπτει από την Οικονομοτεχνική μελέτη του Παραρτήματος II
11	Υπεύθυνη Δήλωση Υποέργου	Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος III
12	Υπεύθυνη Δήλωση περί μη πρόκλησης σημαντική βλάβης	Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος IX_1 συνοδευόμενη από την αιτιολόγηση συμμόρφωσης με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» του Παραρτήματος IX_2. Η σχετική μελέτη βιωσιμότητας δεν απαιτείται καθώς αφορά επενδύσεις ποσού μεγαλύτερου των € 10 εκατ. (μη συμπ. ΦΠΑ) που δεν συμπεριλαμβάνονται στην παρούσα Πρόσκληση.
13	Μελέτη Σκοπιμότητας και Έκθεση εμπορίας	~~Για τους επιχειρηματίες στον κλάδο υδατοκαλλιέργειας που πραγματοποιούν δράσεις στη βάση των άρθρων 30 έως και 34 του Καν (ΕΕ) 1388/2014:~~ <ul style="list-style-type: none"> ~~• Μελέτη Σκοπιμότητας που θα περιλαμβάνει αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δράσεων (μόνο για τους επιχειρηματίες που εισέρχονται στον κλάδο) και~~ ~~• Ανεξάρτητη έκθεση εμπορίας ότι υφίστανται καλές και βιώσιμες προοπτικές στην αγορά για το προϊόν.~~

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
Επενδύσεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας

I_2 Δικαιολογητικά ένταξης (υποβάλλονται κατά το στάδιο της αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης)

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Νομική μορφή επιχείρησης ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2	Εφόσον κατά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης ο φορέας ήταν υπό σύσταση, προσκομίζει: A. Συλλογικοί φορείς Ν. 4673/2020 i. Βεβαίωση εγγραφής στο ΕΜΑΣ B. Νομικές οντότητες πλην των συλλογικών φορέων i. Βεβαίωση καταχώρησης στο ΓΕΜΗ ή άλλο Μητρώο (βεβαίωση καταχώρησης/μεταβολών)
2	Φερεγγυότητα φορέα	i. Φορολογική ενημερότητα του φορέα, σε ισχύ κατά την υποβολή της ii. Ασφαλιστική ενημερότητα του φορέα, σε ισχύ κατά την υποβολή της iii. Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, που έχει εκδοθεί έως και τρεις (3) μήνες πριν την υποβολή του
3	Επιλεξιμότητα δραστηριότητας	Πρόσφατη κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) όπου θα εμφανίζεται ως ΚΑΔ, τουλάχιστον ένας από τους ΚΑΔ του παραρτήματος VIII
4	Νόμιμη κατοχή τόπου υλοποίησης	i. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε ιδιόκτητο χώρο: • Τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο ή • Δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση πώλησης του ακινήτου για το σκοπό της επένδυσης. Στην περίπτωση αυτή ο μεταγεγραμμένος τίτλος κυριότητας προσκομίζεται στο πρώτο αίτημα καταβολής της ενίσχυσης ii. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο χώρο: • Σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

ID: 16584

Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164840

		<ul style="list-style-type: none"> Δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση μίσθωσης για το σκοπό της επένδυσης. Στην περίπτωση αυτή το μισθωτήριο προσκομίζεται με την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης.
5	Εύλογο κόστος υλοποίησης	<ol style="list-style-type: none"> Τρεις προσφορές για κάθε μία από τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης, με τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στην περίπτωση 10, της υποπαραγράφου 16.1, της παραγράφου 16. Πίνακας αντιπαραβολής προσφορών (σύμφωνα με το υπόδειγμα). Προμετρήσεις - προϋπολογισμοί για τα κτιριακά και λοιπές κατασκευές της αίτησης ενίσχυσης.

I_3 Δικαιολογητικά αιτήματος πληρωμής

I_3.1 Δικαιολογητικά επιλεξιμότητας (μόνο κατά το πρώτο αίτημα πληρωμής)

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Νόμιμη κατοχή τόπου υλοποίησης	<p>Εφόσον κατά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης ο φορέας υπέβαλε δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση πώλησης ή μίσθωσης ακινήτου για το σκοπό της επένδυσης προσκομίζει:</p> <ol style="list-style-type: none"> Τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο ή Σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ
2	Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1	<p>A. Υφιστάμενες Επιχειρήσεις</p> <ol style="list-style-type: none"> Εφόσον η ίδια συμμετοχή θα υλοποιηθεί με αύξηση μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου προσκομίζονται: <ul style="list-style-type: none"> Πιστοποιητικό για την καταχώρηση στο ΓΕΜΗ της καταβολής της αύξησης του μετοχικού/ εταιρικού κεφαλαίου ή στο οικείο Μητρώο. Απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την έγκριση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ). Εφόσον η ιδιωτική συμμετοχή περιλαμβάνει τραπεζικό δανεισμό και πριν την έκδοση της απόφασης έγκρισης της ενίσχυσης δεν είχε προσκομιστεί έγκριση δανείου, προσκομίζεται έγκριση δανείου, από

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
Επενδύσεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας

		<p>χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ, με ρητή πρόβλεψη ότι το δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.</p> <p>B. Υπό σύσταση Επιχειρήσεις</p> <p>Εφόσον η ιδιωτική συμμετοχή περιλαμβάνει τραπεζικό δανεισμό και πριν την έκδοση της απόφασης έγκρισης της ενίσχυσης δεν είχε προσκομιστεί έγκριση δανείου, προσκομίζεται έγκριση δανείου, από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ, με ρητή πρόβλεψη ότι το δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου</p>
3	Επιλεξιμότητα δραστηριότητας	Πρόσφατη κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) όπου θα εμφανίζονται ως ΚΑΔ, τουλάχιστον ένας από τους ΚΑΔ του παραρτήματος VIII

I_3.2 Δικαιολογητικά φυσικού αντικείμενου

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Δικαιολογητικά κριτηρίου 3 (Προστασία Περιβάλλοντος)	<p>i. Επεξεργασία βιολογικών α' υλών ή α' υλών που παράγονται με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον: Ανάρτηση του πιστοποιητικού στο ΠΣ και σχετική ΥΔ του νόμιμου εκπροσώπου.</p> <p>ii. Επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις με καλύτερο συντελεστή ενεργειακής απόδοσης: α) Κατά περίπτωση ακινήτου τα δικαιολογητικά που αφορούν σε ακίνητα και ορίζονται πιο κάτω και β) βεβαίωση μηχανικού αρμόδιας ειδικότητας και τα τεχνικά φυλλάδια.</p> <p>iii. Επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό με μειωμένη κατανάλωση ενέργειας: α) Δικαιολογητικά που αφορούν στον μηχανολογικό εξοπλισμό, β) βεβαίωση μηχανικού αρμόδιας ειδικότητας ή/και προμηθευτών και γ) τεχνικά φυλλάδια του εξοπλισμού.</p>

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

ID: 16584

Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164840

		<p>iv. Προμήθεια οχημάτων: Βεβαιώσεις προμηθευτών και τεχνικά φυλλάδια του εξοπλισμού</p> <p>v. Επενδύσεις σε ΑΠΕ: Δικαιολογητικά «ΑΠΕ όλων των κατηγοριών ενισχύσεων»</p>
2	Επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις	<p>i. Ανέγερση – εκσυγχρονισμός ακινήτων συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων του κριτηρίου 3 Άδεια δόμησης ή άδεια εργασιών μικρής κλίμακας ή γνωστοποίηση στις ΥΔΟΜ ή βεβαίωση απαλλαγής από τις ΥΔΟΜ, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 4178/2013 και</p> <p>ii. Αναλυτική επιμέτρηση και – προϋπολογισμός σφραγισμένα και υπογεγραμμένα από τον επιβλέποντα μηχανικό</p> <p>iii. Εγκεκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια</p>
3	Επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό	<p>i. Μηχανολογικό σχέδιο διάταξης (layout) του εξοπλισμού το οποίο προσκομίζεται κατά την πρώτη αίτηση καταβολής της ενίσχυσης</p> <p>ii. Τεχνικά φυλλάδια (προσπέκτους) για μεμονωμένο εξοπλισμό αξίας μεγαλύτερης των 100.000 ευρώ</p> <p>iii. Πιστοποιητικό CE και αριθμοί σειράς (Serial Number) όπου προβλέπεται. Σε περίπτωση που δεν προβλέπεται προσκόμιση σχετικής βεβαίωσης από τον προμηθευτή.</p>
4	Οχήματα κάθε είδους εκτός της περίπτωσης των οχημάτων του κριτηρίου 3	<p>i. Άδεια κυκλοφορίας στο όνομα του δικαιούχου</p>
5	ΑΠΕ όλων των κατηγοριών ενισχύσεων	<p>i. Μελέτη τεκμηρίωσης ισχύος ΑΠΕ</p>
6	Όλες οι δαπάνες	<p>i. Φωτογραφική τεκμηρίωση</p>

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
Επενδύσεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας

I_3.3 Δικαιολογητικά τελευταίου αιτήματος πληρωμής

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Νόμιμη δυναμικότητα λειτουργίας δικαιούχου	Τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα από την νομοθεσία δικαιολογητικά

I_3.4 Δικαιολογητικά οικονομικού αντικειμένου

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Αποδεικτικά πληρωμής	Δικαιολογητικά του παραρτήματος VI
2	Καταβολή της ενίσχυσης	Πριν την καταβολή της ενίσχυσης ο δικαιούχος ενημερώνεται από τον ΦΥ ώστε να προσκομίσει: i. Φορολογική ενημερότητα για είσπραξη χρημάτων και ii. Ασφαλιστική ενημερότητα
3	Κατάθεση επιχορήγησης	Στοιχεία τραπεζικού λογαριασμού πίστωσης της επιχορήγησης
4	Φερεγγυότητα φορέα	i. Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας

I_3.5 Δικαιολογητικά παραγράφου 12

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Αίτηση προκαταβολής	<ul style="list-style-type: none"> i. Πρωτότυπη εγγυητική επιστολή για την είσπραξη της προκαταβολής ii. Στοιχεία τραπεζικού λογαριασμού πίστωσης της προκαταβολής
2	Αίτημα χρήσης καταπιστευτικού λογαριασμού	<ul style="list-style-type: none"> i. Όπως περιγράφεται στο θεσμικό πλαίσιο
3	Εκχώρηση του ποσού της ενίσχυσης	<ul style="list-style-type: none"> i. Σύμβαση με χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ

I_3.6 Δικαιολογητικά απόδειξης τήρησης μακροχρόνιων δεσμεύσεων

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Αναγνώριση συλλογικού φορέα	<p>Διατήρηση της αναγνώρισης για τουλάχιστον 3 έτη για τις ΜΜΕ και 5 έτη για τις μεγάλες επιχειρήσεις, μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.</p> <p>Προσκομίζεται κατ' έτος επικαιροποιημένη εγγραφή στο Μητρώο ή ζητείται αυτεπάγγελα.</p>

Σε κάθε στάδιο ελέγχου / αξιολόγησης ο αντίστοιχος ελεγκτής / αξιολογητής δύναται να ζητήσει πρόσθετα δικαιολογητικά και στοιχεία με σκοπό να διευκολυνθεί η διαδικασία ελέγχου / αξιολόγησης.

Ενοποιημένο Κείμενο - Χωρίς Νομική Ισχύ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Πρότυπο Οικονομοτεχνικής μελέτης¹ - Μελέτη σκοπιμότητας

Εισαγωγή - Περίληψη επενδυτικού σχεδίου -

- I. Σύντομη περιγραφή αντικειμένου και των χαρακτηριστικών του επενδυτικού σχεδίου
  - II. Γενικά χαρακτηριστικά της επιχείρησης σε συνάφεια με το Υποέργο 1 : «Ενίσχυση υδατοκαλλιεργειών»
  - III. Τόπος εγκατάστασης.
  - IV. Συνολικό κόστος επένδυσης
  - V. Αναφορά της σκοπιμότητας και των στόχων της επιχείρησης από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου (συσχέτιση με τους στόχους του Υποέργου).
- 1. Στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου και τεκμηρίωση της νόμιμης σύστασης και λειτουργίας του**
    - 1.1. Στοιχεία ίδρυσης φορέα
    - 1.2. Χρόνος ίδρυσης - σύντομο ιστορικό ανάπτυξης, καταστατικός σκοπός
    - 1.3. Εταιρική - Μετοχική Σύνθεση
    - 1.4. Μετοχικό/ Εταιρικό/Συνεταιριστικό Κεφάλαιο (κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης)
    - 1.5. Στοιχεία μετόχων /εταίρων/μελών του φορέα
    - 1.6. Δραστηριότητα του φορέα
    - 1.7. Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου-Αναφορά στο μέγεθος του φορέα
    - 1.8. Νόμιμη λειτουργία φορέα
  - 2. Τεχνική περιγραφή επενδυτικού σχεδίου**
    - 2.1. Γενική παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου
    - 2.2. Στοιχεία του χώρου υλοποίησης της επένδυσης
      - 2.2.1. Ιδιοκτησιακό Καθεστώς
    - 2.3. Υφιστάμενες Εγκαταστάσεις – Υφιστάμενα πάγια
    - 2.4. Περιγραφή του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου (αναλυτική περιγραφή δαπανών)
    - 2.5. Περιγραφή της παραγωγικής διαδικασίας (υφιστάμενης και νέας)
    - 2.5. Δυναμικότητα – Ισχύς
  - 3. Στοιχεία απασχόλησης (υφιστάμενης και νέας) σε ΕΜΕ**
    - 3.1. Τεκμηρίωση των υφιστάμενων και νέων θέσεων απασχόλησης
    - 3.2. Παρουσίαση των αναγκαίων νέων θέσεων απασχόλησης για την επένδυση

¹ Αξιολογείται η συμπλήρωση κάθε ερωτήματος και η επίτευξη των στόχων των δεικτών στην παράγραφο 6)

4. Επενδυτικό σχέδιο

- 4.1. Πλήρης και εξαντλητική παρουσίαση επενδυτικού σχεδίου που περιλαμβάνει τα τεχνικά και λοιπά χαρακτηριστικά δαπανών
- 4.2. Πλήρης περιγραφή των κτιριακών εγκαταστάσεων με αναφορά σε ποσότητες και υλικά κατασκευής. Αιτιολόγηση της σκοπιμότητας, της λειτουργικής και του εύλογου κόστους της κάθε δαπάνης
- 4.3. Τεχνικά και λοιπά χαρακτηριστικά δαπανών. Πλήρης περιγραφή των χαρακτηριστικών του εξοπλισμού με αναφορά σε ισχύ, δυναμικότητα και παραγωγικότητα. Αιτιολόγηση της σκοπιμότητας, της λειτουργικής και του εύλογου κόστους της κάθε δαπάνης
- 4.4. Ανάλυση αξιοποίησης αργούντος κτηριακού δυναμικού και εξοπλισμού²

5. Κόστος επενδυτικού σχεδίου

- 5.1. Παρουσίαση συγκεντρωτικού πίνακα κόστους.
- 5.2. Πίνακας κόστους ανά κατηγορία ενίσχυσης και δαπανών

6. Χρηματοδότηση επενδυτικού σχεδίου

- 6.1. Παρουσίαση χρηματοδοτικού σχήματος – Ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης.

7. Προβλέψεις βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου

- 7.1. Κόστος επενδυτικού σχεδίου
- 7.2. Προβλέψεις
- 7.3. Παραδοχές
- 7.4. Παραγωγή και βαθμός απασχόλησης
- 7.5. Πωλήσεις
- 7.6. Α' και Β' ύλες
- 7.7. Κόστος προσωπικού (υφιστάμενου και νέου)
- 7.8. Λοιπά έξοδα
- 7.9. Συνολικό κόστος παραγωγής
- 7.10. Κεφάλαιο κίνησης
- 7.11. Υφιστάμενες δανειακές υποχρεώσεις
- 7.12. Ξένα κεφάλαια
- 7.13. Αποσβέσεις

---

² Εφόσον πληρείται το κριτήριο

7.14. Λογαριασμός εκμετάλλευσης

7.15. Διανομή κερδών

8. Δείκτες βιωσιμότητας

8.1. Αριθμοδείκτες επίδοσης

8.1.1. Γενική ρευστότητα του Φορέα πριν την επένδυση (Κυκλοφορούν Ενεργητικό³ / Βραχυχρόνιες υποχρεώσεις) > 1

8.1.2. Καθαρό περιθώριο κέρδους του Φορέα μετά την επένδυση (Καθαρό κέρδος⁴ / συνολικό τζίρο) > 1%

8.2. Χρηματοοικονομική ανάλυση

8.2.1. Εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR) του Φορέα μετά την επένδυση για περίοδο 10 ετών > 10

8.2.2. Ικανότητα αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων (IAT) του Φορέα μετά την επένδυση < 2 (για τις περιπτώσεις όπου η ιδιωτική συμμετοχή του φορέα στην επένδυση περιλαμβάνει εξωτερική χρηματοδότηση).

Το σύνολο των αριθμοδεικτών επίδοσης προκύπτει από την οικονομική ανάλυση υλοποίησης της συγκεκριμένης επένδυσης και όχι το σύνολο των δραστηριοτήτων του φορέα.

9. Μελέτη αξιολόγησης των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων των δράσεων

---

³ (Αποθέματα + Απαιτήσεις + Διαθέσιμα)

⁴ Μετά φόρων, τόκων και αποσβέσεων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων								
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:									
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:									
Ημερομηνία γέννησης:									
Τόπος Γέννησης:									
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχ. (Email):					
<p>Περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:</p> <p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της πρόσκλησης για το Υποέργο: Ενίσχυση υδατοκαλλιέργειών του ΤΑΑ, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας «.....» ή σε περίπτωση υπό σύσταση επιχείρησης ως μελλοντικός νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης δηλώνω ότι:</p> <p>α) Τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και αρχεία που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της πρότασης είναι, ακριβή και αληθή. Σε περίπτωση αντιφατικών υποβαλλόμενων στοιχείων θα λαμβάνονται υπόψη αυτά που έχουν δηλωθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα.</p> <p>β) Έχω λάβει γνώση του περιεχομένου της προκήρυξης και των παραρτημάτων αυτής καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν σε περίπτωση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος.</p> <p>γ) Ο φορέας της επένδυσης διαθέτει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα και δύναται να εκδώσει πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση καθώς και πιστοποιητικό περί μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.</p> <p>δ) Ο φορέας της επένδυσης δεν έχει υποβάλει και δεν προτίθεται να υποβάλει αίτηση ενίσχυσης σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν.</p>									

ε) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο στο σύνολό του ή εν μέρει δεν έχει υπαχθεί και δεν θα υποβληθεί προς υπαγωγή στο ίδιο ή άλλο καθεστώς ενίσχυσης.

στ) Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης.

ζ) Ο φορέας δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί ή εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά.

η) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου:

- δεν είναι προβληματική επιχείρηση, όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο 5, του άρθρου 2 του Καν. (ΕΕ) [1388/2014](#) ως ισχύει και ότι υποβάλλει τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της παρούσας πρόσκλησης,
- Δεν έχει προβεί σε έναρξη των εργασιών όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο 11, του άρθρου 2 του Καν. (ΕΕ) [1388/2014](#),
- Δεν έχει λάβει ενίσχυση στο πλαίσιο εθνικού ή ενωσιακού προγράμματος βάσει Κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας της ΕΕ ή του Καν. (ΕΕ) [1388/2014](#) [2022/2473](#) ως ισχύει ή άλλων Κανονισμών Απαλλαγής της ΕΕ ή Αποφάσεων της ΕΕ για επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στο προτεινόμενο για χρηματοδότηση έργο ή ότι, σε περίπτωση που έχει λάβει ενίσχυση βάσει των ανωτέρω για επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στο προτεινόμενο για χρηματοδότηση έργο, δε θα υπάρξει υπέρβαση των εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στα κατά περίπτωση άρθρα του Καν. (ΕΕ) [1388/2014](#) [2022/2473](#) ως ισχύει, ύστερα από τη χορήγηση ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.
- δεν πραγματοποιεί το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του δημοσίου βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών,
- δεν έχει ανατεθεί στο φορέα η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
- δεν έχει ανατεθεί στο φορέα από το κράτος αποκλειστικά η προσφορά υπηρεσιών
- δεν επιχορηγείται η λειτουργία του φορέα με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων,
- έχει λάβει σαφή γνώση ότι το επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλει είναι εναρμονισμένο και υπακούει στους περιορισμούς σχετικά με την σώρευση ενισχύσεων.

θ) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου είναι ΜΜΕ (πολύ μικρή / μικρή / μεσαία επιχείρηση) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Καν. (ΕΕ) ~~1388/2014~~ 2022/2473, όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση την εταιρική του σύνθεση κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και ότι υποβάλλει τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά παρούσας πρόσκλησης.

ι) Κατά το στάδιο της αξιολόγησης της υποβαλλόμενης αίτησης ενίσχυσης, η δικαιούχος επιχείρηση (υφιστάμενη, υπό ίδρυση) θα έχει αποκτήσει την νομική μορφή, την εταιρική σύνθεση, την κατηγορία βιβλίων και την έδρα (ή το υποκατάστημα της επιχείρησης στην ελληνική επικράτεια) όπως αυτά αποτυπώνονται στα αντίστοιχα πεδία της αίτησης

ια) Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού ή αγορά των οποίων ενισχύεται από το επενδυτικό σχέδιο (α) θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση, (β) θα περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και (γ) αγοράζονται από πωλητή μεταξύ του οποίου και του φορέα της επένδυσης δεν υφίσταται καμία σχέση εξάρτησης (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού)

ιβ) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο διασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος των ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά

ιγ) Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών (ΠΣΚΕ, ΟΠΣ, TAXIS κ.λπ.)

ιδ) Το σύνολο των ενεργειών για την υλοποίηση των εργασιών, όπως αυτές περιγράφονται στην οικονομοτεχνική μελέτη θα γίνουν με νόμιμο τρόπο, κατόπιν εκδόσεως των σχετικών αδειών ή της σχετικής απόφασης απαλλαγής όπου δεν απαιτείται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Αίτηση ενίσχυσης

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΥΡΙΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΔΡΑΣΗ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΥΠΟΕΡΓΟ

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

(Συμπληρώνεται από τον Δικαιούχο)

0. ΕΓΓΡΑΦΟ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Πριν ολοκληρωθεί η ηλεκτρονική υποβολή, ο Δικαιούχος (ο νόμιμος εκπρόσωπος) επισυνάπτει στο Πληροφοριακό σύστημα ένα ηλεκτρονικό έντυπο (.pdf) με σφραγίδα και υπογραφή, στο οποίο δηλώνει ότι ο ίδιος αναλαμβάνει την ευθύνη της υποβολής της παρούσας Αίτησης Χρηματοδότησης.

Χωρίς την επισύναψη του εγγράφου κατάλληλα υπογεγραμμένου και σφραγισμένου η υποβολή δεν θα μπορεί να ολοκληρωθεί

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
	Τίτλος Επένδυσης
	Τίτλος Επένδυσης (Αγγλικά)

2. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

A.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
2.	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
2.1	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.
	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ(Αγγλικά)
	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.
	ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ. (Προαιρετικό πεδίο συμπλήρωσης)
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ
	ΒΑΣΕΙ ΕΝΑΡΞΗΣ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.
	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ
	ΟΕ/ΕΕ/ΙΚΕ/ΕΠΕ/ΑΕ/ΚΟΙΣΠΕ/ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ/ΟΠ/Ομπ/ΑΕΣ
	Α.Φ.Μ.
	Συμπληρώνεται ο Α.Φ.Μ. της Επιχείρησης
	V.A.T. (ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ)
	Συμπληρώνεται εφόσον αφορά
	Δ.Ο.Υ.
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ
	Συμπληρώνεται ο αριθμός των κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων
	ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ/ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ
	ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
	ΜΙΚΡΗ/ΜΕΣΣΑΙΑ/ΜΕΓΑΛΗ
2.2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ NUTSLevelII Κωδικοποίηση)⁵
	2.2.1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
	2.2.2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
	2.2.3. ΔΗΜΟΣ
	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
	2.2.4. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
2.2.5.	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ
	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
2.2.6. ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
2.2.7. FAX	Προαιρετικό προς συμπλήρωση
2.2.8. Ιστοχώρος (Website)	Προαιρετικό προς συμπλήρωση
2.2.9. Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail) (αποκλειστικά της επιχείρησης ή του νόμιμου εκπροσώπου)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση

⁵ Για υπό σύσταση φορείς τα στοιχεία της μελλοντικής έδρας

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ / ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ ΦΟΡΕΑ

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ	
ΕΠΩΝΥΜΟ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΟΝΟΜΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
Α.Φ.Μ.	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΔΗΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΟΔΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΑΡΙΘΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΠΟΛΗ / ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ / ΤΘ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΗΛΕΦΩΝΟ (Σταθερό)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΗΛΕΦΩΝΟ (Κινητό)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
FAX	Προαιρετικό προς συμπλήρωση
e-mail νόμιμου εκπροσώπου ή της επιχείρησης	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση

4. ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (Κ.Α.Δ.)

4. Κ.Α.Δ. – ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ			
4.1 Κ.Α.Δ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΘΑ ΚΑΤΑΤΑΧΘΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (Προστίθενται οι απαραίτητες γραμμές)			
A/A	Κωδικός	Περιγραφή Κ.Α.Δ.	Ημερομηνία προσθήκης
	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ
1			
2			
3			
4			

5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ

5 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	
ΤΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΡΓΟΥ	
ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	επιχορήγηση
ΠΟΣΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	

Περιγραφή του έργου

6. ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

6 ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ		
Τίτλος άδειας	Δυναμικότητα	Αριθμός Άδειας
ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	Μόνο εφόσον υπάρχει άδεια	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ	Μόνο εφόσον υπάρχει άδεια	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ	Μόνο εφόσον υπάρχει άδεια	
ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Απαλλαγή από υποχρέωση έκδοσης άδειας λειτουργίας	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Παρατηρήσεις που αφορούν τις άδειες		
Συμπληρώνεται με τυχόν παρατηρήσεις σχετικά με την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης. Σε περίπτωση που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, πρέπει να υπάρξει σχετική αναφορά στο πεδίο αυτό		

7. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

7. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		
7.1	ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (Συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία της επιχείρησης και τα στοιχεία συνδεδεμένων και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ)	
	ΕΤΟΣ 2019	ΕΤΟΣ 2020
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΣΕ €)	Υποχρεωτικό πεδίο	Υποχρεωτικό πεδίο
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (ΣΕ €)	Υποχρεωτικό πεδίο	Υποχρεωτικό πεδίο
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (ΣΕ ΕΜΕ)	Υποχρεωτικό πεδίο	Υποχρεωτικό πεδίο
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση Με επιλογή από :ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗ, ΜΙΚΡΗ, ΜΕΣΑΙΑ.	

8. ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

8		ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ (ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ)	
		Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρηση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης.		ΝΑΙ/ΟΧΙ	
		Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων που αφορούν κρατικές ενισχύσεις	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τους εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης, της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής.		ΝΑΙ/ΟΧΙ	
		Τήρηση των κατευθυντηρίων αρχών που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα.		ΝΑΙ/ΟΧΙ	

Προϋπόθεση για τη συνέχιση της διαδικασίας είναι η θετική απάντηση **ΝΑΙ** σε όλα τα ανωτέρω.

ΑΝ ΟΧΙ ΔΕΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ

9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

9.		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
		ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
9.1	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ		
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
	ΔΗΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
	ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
	FAX	Προαιρετικό	
	e-mail	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
9.2	Κ.Α.Δ. ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (εφόσον είναι παραπάνω από ένας προστίθεται γραμμή)		

A/A	Κωδικός	Περιγραφή Κ.Α.Δ.	Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΤΟΝ ΚΑΔ;
1			ΝΑΙ/ΟΧΙ
9.3	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ (ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ) ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ – ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ (ΑμεΑ)		
Υπάρχουν υποδομές διευκόλυνσης πρόσβασης των ΑμεΑ;			ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΕΙΔΟΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΤΙΡΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑμεΑ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ			
9.3.1	ΡΑΜΠΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ		ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:		Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.2	ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ ΑμεΑ		ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:		Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.3	ΔΩΜΑΤΙΑ ΑμεΑ (Ισχύει όνο για τις επιχειρήσεις του Κ.Α.Δ. 55)		ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:		Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.4	ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΙ ΑμεΑ (ΟΠΤΙΚΟΙ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΙ κλπ)		ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:		Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.5	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΕΣ ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ ΑμεΑ		ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:		Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.6	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑμεΑ		ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:		Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.7	ΕΙΔΙΚΟ MENU ΓΙΑ ΑμεΑ (Ισχύει μόνο για τις επιχειρήσεις των Κ.Α.Δ. 55)		ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:		Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	

1. Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται προς τον ΦΔ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχει δηλώσει ο υποψήφιος, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.

ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

2. Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα σχετικά δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Υπεύθυνη Δήλωση ΜΜΕ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ									
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:									
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:									
Ημερομηνία γέννησης:									
Τόπος Γέννησης:									
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ.				Ταχ. (Email):	

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

ΑΦΜ: .....

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

Ανεξάρτητη επιχείρηση

Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

Συνεργαζόμενη επιχείρηση **Συνδεδεμένη επιχείρηση**

Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και το τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ τελικό σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς:		
<i>Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση.</i>		
Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι

Ναι

σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος

να εκπροσωπεί την επιχείρηση: .....

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παραρτημάτων της είναι ακριβή.

..... (τόπος), .../...../2022 (ημερομηνία)

(υπογραφή):

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ**ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ****Επισυναπτόμενα παραρτήματα**

- Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
- Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾: .....

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο			

⁽¹⁾ Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3.

⁽²⁾ Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση (ορισμός, άρθρο 4).

⁽³⁾ Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον καθορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (ακριβή στοιχεία επιχείρησης)	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ).	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(εφόσον χρειάζεται, να προστεθούν σελίδες ή να μεγαλώσει ο πίνακας)

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

(¹) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ**1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης**

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

ΑΦΜ: .....

Όνοματεπώνυμο νομίμου εκπροσώπου: .....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: .....

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Ακαθάριστα στοιχεία			

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης.⁽¹⁾ Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής ⁽²⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου: .....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής ⁽²⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση): .....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

⁽¹⁾ Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

⁽²⁾ Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

A. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2).

B. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (ακριβή στοιχεία)	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	ΑΦΜ	Νόμιμος Εκπρόσωπος
A.			
B.			
Γ.			
Δ.			
Ε.			

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας : .....

ΑΦΜ: .....

Ονοματεπώνυμο Νομίμου Εκπροσώπου: .....

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: .....

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Σύνολο			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (1).

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΚΤΙΜΩΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ

I. ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ο ορισμός των ΜμΕ⁶ κάνει διάκριση μεταξύ τριών τύπων επιχειρήσεων ανάλογα με τον τύπο των σχέσεων που διατηρούν με άλλες επιχειρήσεις σε επίπεδο συμμετοχής στο κεφάλαιο, στα δικαιώματα ψήφου ή δικαιώματος άσκησης κυριαρχικής επιρροής⁷.

Τύπος 1: ανεξάρτητη επιχείρηση

Αποτελεί τη συνηθέστερη περίπτωση. Πρόκειται απλά για όλες τις επιχειρήσεις που δεν υπάγονται στους άλλους δύο τύπους επιχειρήσεων, δηλαδή στις συνεργαζόμενες ή στις συνδεδεμένες.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι ανεξάρτητη εάν:

- δεν έχει συμμετοχή 25 % ή περισσότερο σε άλλη επιχείρηση,
- το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της δεν ανήκει σε μία άλλη επιχείρηση ή σε δημόσιο οργανισμό ή από κοινού σε πολλές συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή σε δημόσιους οργανισμούς, πλην ορισμένων εξαιρέσεων⁸,
- δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ούτε περιλαμβάνεται στους λογαριασμούς επιχείρησης που καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς και συνεπώς δεν είναι συνδεδεμένη επιχείρηση⁹.

Τύπος 2: συνεργαζόμενη επιχείρηση

⁶ Στη συνέχεια του κειμένου, ο όρος «ορισμός» αναφέρεται στο παράρτημα της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής που αφορά τον ορισμό των ΜμΕ.

⁷ Ορισμός, άρθρο 3.

⁸ Μία επιχείρηση μπορεί ωστόσο να εξακολουθήσει να είναι ανεξάρτητη εάν το κατώτατο όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, στην περίπτωση των παρακάτω κατηγοριών επενδυτών (εφόσον αυτοί δεν είναι συνδεδεμένοι με την αιτούσα επιχείρηση):

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που δραστηριοποιούνται συστηματικά σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου («άγγελοι επιχειρήσεων») και που επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον οι συνολικές επενδύσεις των εν λόγω επιχειρήσεων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνουν το ποσό των 1 250 000 ευρώ,

β) πανεπιστήμια ή ιδιωτικά ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού,

γ) θεσμικοί επενδυτές συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης (Ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2, εδάφιο 2).

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και λιγότερο από 5000 κατοίκους.

⁹ — Εάν η εταιρική έδρα της επιχείρησης βρίσκεται σε κράτος μέλος που προβλέπει απαλλαγή από την υποχρέωση κατάρτισης παρομοίων λογαριασμών κατά την έννοια της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, η επιχείρηση οφείλει ωστόσο να διευκρινίζει ότι δεν πληροί κάποιον από τους ορούς που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού.

—Υπάρχουν ορισμένες πολύ σπάνιες περιπτώσεις όπου μία επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί ως συνδεδεμένη με μία άλλη μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 3).

—Από την άλλη πλευρά, υπάρχει η σχετικά σπάνια περίπτωση μία επιχείρηση να καταρτίζει με δική της πρωτοβουλία ενοποιημένους λογαριασμούς χωρίς να της επιβάλλεται παρόμοια υποχρέωση από την προαναφερόμενη έβδομη οδηγία. Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση δεν είναι υποχρεωτικά συνδεδεμένη και μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι μονό συνεργαζόμενη.

Για να προσδιοριστεί εάν μία επιχείρηση είναι συνδεδεμένη ή όχι, πρέπει να εξακριβώνεται σε κάθε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις εάν η επιχείρηση πληροί ή όχι κάποιον από τους ορούς που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού, ενδεχομένως μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού.

Ο τύπος αυτός αντιπροσωπεύει την περίπτωση επιχειρήσεων που διατηρούν σημαντικές χρηματοοικονομικές εταιρικές σχέσεις, χωρίς όμως η μία να ασκεί σημαντικό άμεσο ή έμμεσο έλεγχο στην άλλη. Είναι συνεργαζόμενες οι επιχειρήσεις που δεν είναι ανεξάρτητες αλλά ούτε και συνδεδεμένες μεταξύ τους.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι συνεργαζόμενη με μία άλλη εάν:

- κατέχει ποσοστό συμμετοχής ή δικαιωμάτων ψήφου μεγαλύτερο ή ίσο του 25 % σε αυτήν, ή η άλλη επιχείρηση κατέχει ποσοστό συμμετοχής ή δικαιωμάτων ψήφου μεγαλύτερο ή ίσο του 25 % στην αιτούσα επιχείρηση και
- οι επιχειρήσεις δεν είναι συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια που περιγράφεται παρακάτω, πράγμα που σημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι τα δικαιώματα ψήφου της μιας στην άλλη δεν υπερβαίνουν το 50 % και
- η αιτούσα επιχείρηση δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους να περιλαμβάνεται η άλλη επιχείρηση βάσει ενοποίησης ούτε περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς αυτής της άλλης επιχείρησης ή μίας επιχείρησης που είναι συνδεδεμένη με την τελευταία αυτή⁹.

Τύπος 3: συνδεδεμένη επιχείρηση

Αυτός ο τύπος αντιστοιχεί στην οικονομική κατάσταση επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε έναν όμιλο, μέσω του άμεσου ή έμμεσου ελέγχου της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου (ακόμη και μέσω συμφωνιών ή σε ορισμένες περιπτώσεις μέσω φυσικών προσώπων που είναι μέτοχοι), ή μέσω της ικανότητας άσκησης κυριαρχικής επιρροής σε μία επιχείρηση. Πρόκειται λοιπόν για πιο σπάνιες περιπτώσεις που διακρίνονται κατά κανόνα σαφέστατα από τους δύο προαναφερόμενους τύπους.

Προκειμένου να μην συναντήσουν οι επιχειρήσεις δυσκολίες ερμηνείας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όρισε αυτόν τον τύπο επιχειρήσεων συμπεριλαμβάνοντας, εφόσον αυτές ανταποκρίνονται στο αντικείμενο του ορισμού, τους όρους που προβλέπονται στο πρώτο άρθρο της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς¹⁰, η οποία εφαρμόζεται εδώ και αρκετά χρόνια.

Συνεπώς, μία επιχείρηση γνωρίζει κατά κανόνα αμέσως εάν είναι συνδεδεμένη, εφόσον υποχρεούται κατά την έννοια της εν λόγω οδηγίας να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς μιας επιχείρησης που υποχρεούται να καταρτίζει παρόμοιους ενοποιημένους λογαριασμούς.

Οι δύο μοναδικές και σπάνιες περιπτώσεις κατά τις οποίες μία επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί συνδεδεμένη ενώ δεν υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς περιγράφονται στις δύο πρώτες παραγράφους της υποσημείωσης 5 στο τέλος το παρόντος επεξηγηματικού σημειώματος. Στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση πρέπει να διευκρινίζει εάν πληροί κάποιον από τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού.

II. Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ¹¹

Ο αριθμός των εργαζομένων μιας επιχείρησης αντιστοιχεί στον αριθμό των ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ).

Ποιοι λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του αριθμού των εργαζομένων;

- Οι μισθωτοί της εξεταζόμενης επιχείρησης,

¹⁰Εβδομη οδηγία 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου βασιζόμενη στο άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς (ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 1 283 της 27.10.2001, σ. 28).

¹¹Ορισμός, άρθρο 5.

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
Επενδύσεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας

- τα πρόσωπα που εργάζονται για αυτή την επιχείρηση, που έχουν σχέση εξάρτησης με αυτή και εξομοιούνται προς μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο,
- οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες,
- οι μέτοχοι που απασχολούνται συστηματικά στην επιχείρηση και έχουν οικονομικά οφέλη από αυτή.

Οι ασκούμενοι ή οι φοιτητές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης άσκησης ή επαγγελματικής εκπαίδευσης δεν υπολογίζονται στον αριθμό των εργαζομένων.

Πώς υπολογίζεται ο αριθμός των εργαζομένων;

Μία ΕΜΕ αντιστοιχεί σε ένα πρόσωπο που έχει εργαστεί στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης με πλήρη απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια του εξεταζόμενου έτους. Ο αριθμός εκφράζεται σε ΕΜΕ.

Η εργασία προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ή που έχουν εργαστεί με καθεστώς μερικής απασχόλησης, ανεξαρτήτως διάρκειας, ή η εποχιακή εργασία, υπολογίζονται σε κλάσματα ΕΜΕ.

Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή γονικών αδειών δεν υπολογίζεται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της επενδυτικού σχεδίου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες θα αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ.1079/6.4.2015) και η εξόφλησή τους να γίνεται – ώστε εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου – με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

1. Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.
2. Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:
  - 2.1 Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).
  - 2.2 Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
  - 2.3 Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
  - 2.4 Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.
  - 2.5 Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν δαπάνη για την οποία πρόκειται να εκδοθεί παραστατικό καθαρής αξίας άνω των €500, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

1. Έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
  - 1.1 τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης)
  - 1.2 φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής και
  - 1.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
2. Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή ή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν.3862/2010 (ήτοι Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών), από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
  - 2.1 το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό ή στον λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο) και ο καταθέτης – επενδυτής και
  - 2.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
3. Μεταφορά από τον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή τον ταυτοποιημένο επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών σε εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
  - 3.1 αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή
  - 3.2 τα σχετικά έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών ή των επαγγελματικών λογαριασμών πληρωμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και
  - 3.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
4. Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
  - 4.1 αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής,
  - 4.2 σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης και
  - 4.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

5. Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται:
- 5.1 έντυπο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου),
  - 5.2 αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης και
  - 5.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
6. Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου), είτε να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση θα υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή θα αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται:
- 6.1 αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και
  - 6.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
7. Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
- 7.1 αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή και
  - 7.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή

παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής ή σχετική αναγραφή στο εν λόγω τιμολόγιο/παραστατικό ότι εξοφλήθηκε τοις μετρητοίς και με σφραγίδα του προμηθευτή εφόσον το τιμολόγιο/παραστατικό είναι χειρόγραφο.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών θα συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφο ή μηχανογραφική τήρηση) θα προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων θα προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης, που τηρούνται σε ξεχωριστή λογιστική μερίδα. Γενικές επισημάνσεις: Σε κάθε περίπτωση ο ΦΥ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα έχει πλήρως εξοφληθεί πριν από την ολοκλήρωση/οριστικοποίηση της εκάστοτε τελικής έκθεσης επαλήθευσης/πιστοποίησης της επένδυσης.

Οι δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.

Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την επένδυση στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.

Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).

Όλες οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες του προγράμματος θα τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.

Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών /μετόχων της επιχείρησης.

Δεν θα γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.

Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά

χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) θα καταχωρηθούν στο μητρώο παγίων της επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για της σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια, σε κάθε περίπτωση θα εκτυπώνονται.

Στην περίπτωση που έχει δοθεί προκαταβολή για την προμήθεια δαπάνης η οποία δεν έχει παραληφθεί, είναι δυνατή η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης, εφόσον το σχετικό αίτημα περιληφθεί (οριστικοποιηθεί) στα πρώτα 3 αιτήματα πληρωμής, υπό τον όρο ότι ο δαπάνη θα έχει εγκατασταθεί και λειτουργήσει στο αμέσως επόμενο αίτημα πληρωμής και όχι μεταγενέστερα του τελικού αιτήματος πληρωμής (ολοκλήρωση της επένδυσης). Η ενίσχυση καταβάλλεται με την προσκόμιση α) των δικαιολογητικών καταβολής και εξόφλησης της προκαταβολής σύμφωνα με τα οριζόμενα πιο πάνω για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης, και β) του προτιμολογίου ή του proforma invoice (απόκτηση από το εξωτερικό) ή του συμφωνητικού που υποβλήθηκε στην εφορία (για έργα πολιτικού μηχανικού). Σε διαφορετική περίπτωση ο ΦΥ θα προβαίνει σε δημοσιονομική διόρθωση και σε ανάκτηση του αναλογούντος ποσού.

Ενοποιημένο Κείμενο - Χωρίς Νομική Ισχύ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: Πίνακας Κυρώσεων

	ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ / Η ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	
ΟΡΟΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
1) Τήρηση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης	Στην περίπτωση μη τήρησης το χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, και παρόδου προθεσμίας κατά την οποία ο δικαιούχος δεν έχει ενημερώσει τους φορείς παρακολούθησης της επένδυσης για την πορεία της και δεν έχει αιτηθεί παράταση δεόντως αιτιολογημένη, η επένδυση θεωρείται ότι εγκαταλείφθηκε, η απόφαση ένταξης ανακαλείται και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις αναζητούνται.	
2) Διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης / Διακοπή ενισχυόμενης δραστηριότητας		Σε περίπτωση που η επιχείρηση διακόψει οριστικά τη λειτουργία της ή τη δραστηριότητα για την οποία έχει ενισχυθεί, ο ΦΥ οφείλει να προβεί άμεσα στην ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης αναλογικά για τα έτη διακοπής της ενισχυθείσας δραστηριότητας.
3) Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων που ενισχύθηκαν	Μεταβίβαση παγίων που ενισχύθηκαν στο πλαίσιο του Υποέργου χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους από άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε μη πιστοποίηση της	Μεταβίβαση παγίων μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους με άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε ανάκτηση της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε για την απόκτηση των παγίων αυτών με την προϋπόθεση ότι η

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

ID: 16584

Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164840

	επένδυσης και ανάκτηση των τυχόν καταβληθεισών ενισχύσεων.	επιχείρηση δεν έχει διακόψει τη δραστηριότητα για την οποία ενισχύθηκε. Σε αντίθετη περίπτωση η καταβληθείσα δημόσια δαπάνη ανακτάται στο σύνολό της.
4) Πώληση παγίων που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης ενίσχυσης, ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας.	Στην περίπτωση αυτή ανακτάται η δημόσια δαπάνη που καταβλήθηκε για την αντικατάστασή τους.	
5) Διαπίστωση μη νόμιμης λειτουργίας της επένδυσης (λειτουργία χωρίς αδειοδοτήσεις, νοθεία παραγόμενων προϊόντων)		Σε περίπτωση διαπίστωσης από τον ΦΥ ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα, μη νόμιμης λειτουργίας της Επιχείρησης, ενημερώνεται η αρμόδια υπηρεσία και επιβάλλεται κύρωση ύψους 1% της δημόσιας δαπάνης
6) Μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας εκτός Ένωσης όπου απαγορεύεται		Πλήρης ανάκτηση ενίσχυσης
7) Εξόφληση τιμολογίου με τρόπο μη αποδεκτό από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο		Ανακτάται η δημόσια δαπάνη που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο τιμολόγιο στο σύνολό της.

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
Επενδύσεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: Επιλέξιμοι ΚΑΔ είναι οι ακόλουθοι:

ΤΟΜΕΙΣ - ΚΛΑΔΟΙ	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟ- ΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑ- ΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗ- ΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
03.2					Υδατοκαλλιέργεια
	03.21				Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια
		03.21.1			Υδατοκαλλιέργεια εκτρεφόμενων ψαριών θαλάσσης, που διαθέτονται ζώντα
			03.21.14		Υδατοκαλλιέργεια εκτρεφόμενων ψαριών θαλάσσης, που διαθέτονται ζώντα
		03.21.2			Υδατοκαλλιέργεια εκτρεφόμενων ψαριών θαλάσσης, που διαθέτονται νωπά ή απλής ψύξης
			03.21.23		Υδατοκαλλιέργεια εκτρεφόμενων ψαριών θαλάσσης, που διαθέτονται νωπά ή απλής ψύξης
				03.21.23.01	Καλλιέργεια λαβρακιού
				03.21.23.02	Καλλιέργεια πέστροφας
		03.21.3			Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια καλλιεργούμενων καρκινοειδών, που διαθέτονται μη κατεψυγμένα
			03.21.32		Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια καλλιεργούμενων καρκινοειδών, που διαθέτονται μη κατεψυγμένα
		03.21.4			Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια μαλακίων και άλλων υδρόβιων ασπόνδυλων, που διαθέτονται ζώντα, νωπά ή απλής ψύξης
			03.21.43		Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια στρειδιών, που διαθέτονται ζώντα, νωπά ή απλής ψύξης
			03.21.44		Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια άλλων μαλακίων και υδρόβιων ασπόνδυλων, που διαθέτονται ζώντα, νωπά ή απλής ψύξης
				03.21.44.01	Καλλιέργεια μαλακίων και μαλακόστρακων
				03.21.44.02	Καλλιέργεια μυδιών
				03.21.44.03	Οστρακοκαλλιέργεια
		03.21.5			Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια μαργαριταριών, που διαθέτονται ακατέργαστα
			03.21.51		Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια μαργαριταριών, που διαθέτονται ακατέργαστα
		03.21.6			Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια άλλων υδρόβιων φυτών, ζώων και των προϊόντων τους
			03.21.64		Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια φυκιών και άλλων αλγών

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

ID: 16584

Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164840

ΤΟΜΕΙΣ – ΚΛΑΔΟΙ	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
		03.21.7			Υποστηρικτικές υπηρεσίες για την υδατοκαλλιέργεια
			03.21.72		Υποστηρικτικές υπηρεσίες για την υδατοκαλλιέργεια
	03.22				Υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων
		03.22.1			Υδατοκαλλιέργεια εκτρεφόμενων ψαριών, γλυκών υδάτων, που διαθέτονται ζώντα
			03.22.15		Υδατοκαλλιέργεια εκτρεφόμενων ψαριών, γλυκών υδάτων, που διαθέτονται ζώντα
				03.22.15.01	Εκτροφή διακοσμητικών ψαριών
		03.22.2			Υδατοκαλλιέργεια εκτρεφόμενων ψαριών, γλυκών υδάτων, που διαθέτονται νωπά ή απλής ψύξης
			03.22.24		Υδατοκαλλιέργεια εκτρεφόμενων ψαριών, γλυκών υδάτων, που διαθέτονται νωπά ή απλής ψύξης
10.2					Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
				35.30.21.02	Παραγωγή πάγου μη βρώσιμου (περιλαμβανομένου του θρυμματισμένου πάγου), για ψύξη
	46.38				Χονδρικό εμπόριο άλλων τροφίμων συμπεριλαμβανομένων ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
		46.38.1			Χονδρικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
			46.38.10		Χονδρικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων

Ενοποιημένο Κείμενο - Χωρίς Νομική Ισχύ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: Συμμόρφωση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ_1: Υπεύθυνη δήλωση στην υποβολή της αίτησης ενίσχυσης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ (άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ¹² :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):			Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχ. (Email):				

Δηλώνω υπεύθυνα ότι, το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο συμμορφώνεται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία και συγκεκριμένα με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH), όπως παρουσιάζεται στην ακόλουθη λίστα ελέγχου:

Παρακαλείσθε να αναφέρετε ποιοι από τους ακόλουθους περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική DNSH αξιολόγηση του Υποέργου:	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγθεί το «Όχι»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής			
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή			
Βιώσιμη χρήση και προστασία του νερού και των θαλάσσιων πόρων			
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης			

¹²Αναγράφεται ολογράφως

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στον αέρα, στο νερό ή στο έδαφος			
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX_2: Αιτιολόγηση συμμόρφωσης με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH)

Αιτιολόγηση συμμόρφωσης με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH)

Αποτελέσματα ελέγχου στο πλαίσιο συμμόρφωσης του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία. Για τη διενέργεια του ελέγχου απαιτείται η ύπαρξη και το περιεχόμενο έκθεσης συμβούλου/μηχανικού από την οποία προκύπτει σαφώς και αιτιολογημένα η συμμόρφωση του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Αποτελέσματα ελέγχου ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν εμπίπτει στις αποκλειόμενες δραστηριότητες των υποπεριπτώσεων α), β), γ) και δ) της περ. II της παρ. 9 του άρθρου 6 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. 159337 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 5886) / 15.12.2021. Για τη διενέργεια του ελέγχου απαιτείται η ύπαρξη και το περιεχόμενο έκθεσης συμβούλου/μηχανικού από την οποία προκύπτει σαφώς και αιτιολογημένα ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν εμπίπτει στις αποκλειόμενες δραστηριότητες των υποπεριπτώσεων α), β), γ) και δ) της περ. II της παρ. 9 του άρθρου 6 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. 159337 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 5886) / 15.12.2021.

Υποβολή Έκθεσης Ελέγχου συμβούλου/μηχανικού

Μη υποβολή Έκθεσης Ελέγχου συμβούλου/μηχανικού (συνεπάγεται με απόρριψη σχετικά με τη συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης)

Σε περίπτωση υποβολής Έκθεσης Ελέγχου συμβούλου/μηχανικού ελέγχεται:

α) Η σαφής και αιτιολογημένη συμμόρφωση του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία	☐ Ναι ☐ Όχι
β) Η σαφής και αιτιολογημένη αποτύπωση ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν εμπίπτει στις αποκλειόμενες δραστηριότητες των υποπεριπτώσεων α), β), γ) και δ) της περ. II της παρ. 9 του άρθρου 6 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. 159337 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 5886) / 15.12.2021.	☐ Ναι ☐ Όχι

<p>Γ.1) Η ύπαρξη μελέτης ελέγχου βιωσιμότητας (sustainability proofing) της επενδυτικής δραστηριότητας του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον απαιτείται¹³.</p> <p><i>Κατ' εφαρμογή της Ανακοίνωσης 2021/C 280/01 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και υπό τους όρους της παρ. 1.3 της ανωτέρω Ανακοίνωσης ελέγχεται η ύπαρξη και το περιεχόμενο μελέτης ελέγχου βιωσιμότητας (Sustainability Proofing) της επενδυτικής δραστηριότητας του επενδυτικού σχεδίου, η οποία εκπονείται από συμβούλους / μηχανικούς σύμφωνα με την κλιματική διάσταση και την περιβαλλοντική διάσταση, όπως ορίζονται στην υπ' αρ. 2021/C 280/01 Ανακοίνωση της Επιτροπής.</i></p>	<p>☐ Ναι ☐ Όχι</p>
<p>Γ.2) Στη μελέτη ελέγχου βιωσιμότητας (Sustainability Proofing), περιλαμβάνεται απαραίτητα περίληψη του ελέγχου βιωσιμότητας με τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ αποτελέσματα του ελέγχου ☐ τις επιπτώσεις που προσδιορίστηκαν (αρνητικές ή θετικές) ☐ τα βασικά μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων που θα εφαρμοστούν ☐ ειδικά για έργα τα οποία απαιτούν Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, τους υπολειπόμενους κινδύνους μετά την εφαρμογή όλων των μέτρων μετριασμού των επιπτώσεων. Πρέπει να επεξηγούνται οι λόγοι για τους οποίους οι εν λόγω υπολειπόμενοι κίνδυνοι ή οι μετριασμένες επιπτώσεις είναι αποδεκτοί/αποδεκτές για να προχωρήσει περαιτέρω η χρηματοδότηση του επενδυτικού σχεδίου και συνάδουν με τους στόχους του InvestEU. <p>Κατά περίπτωση, θα πρέπει να καλύπτεται επίσης η χρηματική αποτίμηση και η συνεκτίμηση των αρνητικών και θετικών επιπτώσεων (συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών παραγόντων στην οικονομική αποτίμηση).</p>	<p>☐ Ναι ☐ Όχι</p>
<p>Γ.3) κατάλογοι σημείων ελέγχου προς χρήση από τους εταίρους υλοποίησης για τον έλεγχο βιωσιμότητας, σύμφωνα με το Παράρτημα 3 του εγγράφου καθοδήγησης σχετικά με τον έλεγχο βιωσιμότητας του InvestEU (2021/C 280/01), μόνο για την κλιματική και την περιβαλλοντική διάσταση.</p>	<p>☐ Ναι ☐ Όχι</p>

Πληροφορίες που ανά περίπτωση απαιτείται να συμπεριληφθούν στην περίληψη του ελέγχου βιωσιμότητας:

α) Προσδιορισμός της επενδυτικής δραστηριότητας: γενικές πληροφορίες σχετικά με την επενδυτική δραστηριότητα (τομέας και πεδίο επιλεξιμότητας, είδος χρηματοδότησης, ποσό, συνολικό κόστος,

¹³Σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής 2021/C 280/01 (Παρ. 1.3), δεν απαιτείται έλεγχος βιωσιμότητας στις ακόλουθες περιπτώσεις: i) Επενδυτικά έργα των οποίων το συνολικό επενδυτικό κόστος δεν υπερβαίνει το ποσό των € 10 εκατ. (μη συμπ. ΦΠΑ), ii) Όσον αφορά την επιχειρηματική χρηματοδότηση γενικού σκοπού/τις άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου, η συνολική χρηματοδότηση που παρέχει ο εταίρος υλοποίησης στον τελικό αποδέκτη, δεν υπερβαίνει το ποσό των € 10 εκατ.

τελικός αποδέκτης, τοποθεσία κ.λπ.)·

β) Οδηγία ΕΠΕ: επενδυτική δραστηριότητα που υπόκειται σε ΕΠΕ (που απαιτεί έλεγχο περιβαλλοντικής βιωσιμότητας ανεξάρτητα από το συνολικό κόστος της)·

γ) Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας ελέγχου βιωσιμότητας: το μέρος αυτό θα συμπεριλαμβάνεται στο έντυπο αίτησης εγγύησης και θα περιλαμβάνει τις βασικές πτυχές βιωσιμότητας της επενδυτικής δραστηριότητας:

— συμμόρφωση και συνέπεια της πράξης με την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ και τις πολιτικές της ΕΕ στον οικείο τομέα/τομείς, καθώς και με άλλες συναφείς διεθνείς συμβάσεις και το εθνικό δίκαιο ή τυχόν ζητήματα συμμόρφωσης (εφόσον υπάρχουν)·

— αποτελέσματα της διαδικασίας ελέγχου βιωσιμότητας: i) συνοπτική περιγραφή των κλιματικών/περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τόσο των θετικών όσο και των αρνητικών· ii) προτεινόμενα μέτρα μετριασμού ή αντιστάθμισης και το κόστος τους (εφόσον διατίθεται)· iii) υπολειπόμενοι κίνδυνοι (εάν υπάρχουν)· και iv) πτυχές της χρηματικής αποτίμησης (κατά περίπτωση) κ.λπ.·

— ειδικές ρυθμίσεις, κατά περίπτωση: π.χ. ειδικές συμβατικές διατάξεις σχετικά με αναβλητικές αιρέσεις και ρήτρες, ειδικές ρυθμίσεις παρακολούθησης κ.λπ.· προσδιορισμός των έργων υποδομής για τα οποία ο εταίρος υλοποίησης προσδιόρισε μόνο περιορισμένα μέτρα μετριασμού και κατά πόσον για τα μέτρα αυτά έχουν διατυπωθεί συστάσεις και έχουν υλοποιηθεί.

δ) Κλιματική διάσταση — στο παρόν τμήμα θα παρέχονται λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με την κλιματική διάσταση, ανάλογα με την περίπτωση και τη συνάφεια με την επενδυτική δραστηριότητα:

— νομικό πλαίσιο που ισχύει για την επενδυτική δραστηριότητα υπό το πρίσμα του κλίματος, για παράδειγμα αν η αναθεωρημένη οδηγία ΕΠΕ (2014) εφαρμόζεται στην επενδυτική δραστηριότητα και αν εξετάστηκαν δεόντως οι κλιματικές παράμετροι στο πλαίσιο της έκθεσης ΕΠΕ·

— προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή: συνοπτική περιγραφή και αποτελέσματα της εκτίμησης κλιματικής τρωτότητας, περιγραφές των κινδύνων που εντοπίστηκαν και της εκτίμησης κλιματικού κινδύνου, των μέτρων προσαρμογής που έχουν τεθεί σε εφαρμογή και του κόστους τους, των υπολειπόμενων κινδύνων (εάν υπάρχουν) και του τρόπου με τον οποίο θα αντιμετωπιστούν κατά τη διάρκεια της φάσης υλοποίησης και λειτουργίας της επενδυτικής δραστηριότητας·

— μετριασμός της κλιματικής αλλαγής: βάση για τη διενέργεια εκτίμησης αποτυπώματος άνθρακα, σε περίπτωση που το αποτύπωμα άνθρακα υπολογίστηκε από τον εταίρο υλοποίησης ή άλλο μέρος (φορέα υλοποίησης της επενδυτικής δραστηριότητας ή ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα), μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε, βάση για τη διενέργεια (ή μη) της χρηματικής αποτίμησης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τον προσδιορισμό των επιλογών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, το

σκιώδες κόστος CO₂ που χρησιμοποιήθηκε και η υποκείμενη μεθοδολογία (σε περίπτωση που διαφέρει από τη συνιστώμενη), αναφέρετε την αναμενόμενη διάρκεια ζωής της υποδομής και περιγράψτε τη συμβατότητα της επενδυτικής δραστηριότητας με τους όρους κλιματικής ουδετερότητας:

— προαιρετικά μέτρα που συμφώνησε να λάβει ο τελικός αποδέκτης για τη βελτίωση των κλιματικών επιδόσεων της επενδυτικής δραστηριότητας (προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στο κατώτατο όριο, χρήση βελτιωμένων τεχνολογιών για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κ.λπ.). 13.7.2021 EL Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 280/77

ε) Περιβαλλοντική διάσταση — στο παρόν τμήμα θα παρέχονται λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με την περιβαλλοντική διάσταση, ανάλογα με την περίπτωση και τη συνάφεια με την επενδυτική δραστηριότητα:

— συμμόρφωση με το κανονιστικό και νομικό πλαίσιο που ισχύει για την επενδυτική δραστηριότητα, την οδηγία ΕΠΕ (διαθέσιμες ΕΠΕ ή αποφάσεις ελέγχου), άλλες σχετικές οδηγίες, κατάσταση χορήγησης των αναγκαίων αδειών και εγκρίσεων, τυχόν ζητήματα συμμόρφωσης (εάν υπάρχουν):

— αν οι πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση του ελέγχου βιωσιμότητας έχουν ληφθεί από επίσημες εκθέσεις που απαιτούνται από τη νομοθεσία και/ή αν ο εταίρος υλοποίησης ζήτησε πρόσθετες μελέτες:

— σύντομη περιγραφή των επιπτώσεων που προσδιορίστηκαν για οποιοδήποτε από τα περιβαλλοντικά στοιχεία που αναφέρονται λεπτομερώς στο παρόν έγγραφο καθοδήγησης, αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων, σωρευτικές επιπτώσεις, προτεινόμενα μέτρα μετριασμού και αντιστάθμισης και το κόστος τους, ποσοτικός προσδιορισμός και χρηματική αποτίμηση των υπολειπόμενων κινδύνων, όπως περιλαμβάνονται στην οικονομική αποτίμηση της επενδυτικής δραστηριότητας, κατά περίπτωση:

— αιτιολόγηση των λόγων για τους οποίους θεωρούνται αποδεκτοί οι υπολειπόμενοι κίνδυνοι ή οι προσδιορισμένες/ μετριασμένες επιπτώσεις και περιγραφή τυχόν μέτρων μετριασμού που έχουν προσδιοριστεί και εφαρμοστεί (πέραν εκείνων που απαιτούνται λόγω της συμμόρφωσης προς τις κείμενες διατάξεις):

— προαιρετικά μέτρα βάσει του καταλόγου σημείων ελέγχου του θετικού θεματολογίου του παραρτήματος 3 του εγγράφου καθοδήγησης σχετικά με τον έλεγχο βιωσιμότητας του InvestEU (2021/C 280/01), τα οποία έλαβε ο φορέας υλοποίησης της επενδυτικής δραστηριότητας/τελικός αποδέκτης για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της επενδυτικής δραστηριότητας, και το κόστος τους, καθώς και επιβεβαίωση της ένταξής τους στην οικονομική αποτίμηση της επενδυτικής δραστηριότητας.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

ID: 16584

Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ: 5164840

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: Σύμβαση μεταξύ Καν. (ΕΕ) 1388/2014 και Καν. (ΕΕ) 508/2014

Καν. 1388/2014	Καν. 508/2014
α) Ενισχύσεις για καινοτομικές εφαρμογές στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) 1388/2014, άρθρο 30, τμήμα 2).	Άρθρο 46: Γενικοί όροι Άρθρο 47: Καινοτομία
β) Ενισχύσεις για παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια (Καν. (ΕΕ) 1388/2014, άρθρο 31, τμήμα 2).	Άρθρο 46: Γενικοί όροι Άρθρο 48: Παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια
γ) Ενισχύσεις για υπηρεσίες διαχείρισης, αρωγής και παροχής συμβουλών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) 1388/2014, άρθρο 32, τμήμα 2).	Άρθρο 46: Γενικοί όροι Άρθρο 49: Υπηρεσίες διαχείρισης, ανακούφισης και παροχής συμβουλών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας
δ) Ενισχύσεις για την αύξηση του δυναμικού των ζωνών υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) 1388/2014, άρθρο 34, τμήμα 2).	Άρθρο 46: Γενικοί όροι Άρθρο 51: Αύξηση του δυναμικού των ζωνών υδατοκαλλιέργειας
ε) Ενισχύσεις για στροφή σε συστήματα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου και βιολογικής υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) 1388/2014, άρθρο 36, τμήμα 2).	Άρθρο 46: Γενικοί όροι Άρθρο 53: Μετάβαση σε συστήματα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου και σε μεθόδους βιολογικής υδατοκαλλιέργειας
στ) Ενισχύσεις για υδατοκαλλιέργειες που παρέχουν περιβαλλοντικές υπηρεσίες (Καν. (ΕΕ) 1388/2014, άρθρο 37, τμήμα 2).	Άρθρο 46: Γενικοί όροι Άρθρο 54: Υδατοκαλλιέργεια που παρέχει περιβαλλοντικές υπηρεσίες
ζ) Ενισχύσεις για μέτρα σχετικά με την εμπορία (Καν. (ΕΕ) 1388/2014, άρθρο 41, τμήμα 3).	Άρθρο 68: Μέτρα εμπορίας
η) Ενισχύσεις για τη μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (Καν. (ΕΕ) 1388/2014, άρθρο 42, τμήμα 3).	Άρθρο 69: Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

Στα σχετικά άρθρα του Καν. (ΕΕ) 508/2014 περιγράφονται αναλυτικά οι επιλέξιμες δαπάνες και οι προϋποθέσεις χορήγησης των αντίστοιχων ενισχύσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ†: Απομακρυσμένα Ελληνικά Νησιά

Στα «Απομακρυσμένα Ελληνικά Νησιά» περιλαμβάνονται:

- τα νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου,
- τα νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου,
- η Σαμοθράκη (Π.Ε. Έβρου),
- η Θάσος (Π.Ε. Καβάλας),
- οι Βόρειες Σποράδες (Π.Ε. Μαγνησίας),
- η Σκύρος και η Σκυροπούλα (Π.Ε. Εύβοιας),
- τα Κύθηρα και τα Αντικύθηρα (Π.Ε. Πειραιώς και Νήσων),
- η Γαύδος, η Γαυδοπούλα, τα Παξιμάδια, η Χρυσή, το Κουφονήσι, η Παξιμάδα, η Δραγονάδα, οι Διονυσάδες, η Δία, η Ελάσα (Περιφέρεια Κρήτης),
- οι Οθωνοί, η Ερεικούσα, το Μαρθάκιον, οι Παξοί, οι Αντίπαξοι (Π.Ε. Κέρκυρας),
- οι Στροφάδες (Π.Ε. Ζακύνθου),
- η Σαπιέντζα, η Σχίζα (Π.Ε. Μεσσηνίας),
- οι Εχινάδες (Π.Ε. Κεφαλληνίας & Ιθάκης)